

SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

SKRIVELSE
2022-05-13

Ärendenummer:
NV-06961-21

Uppdrag att samla in och analysera statistik för miljötillståndsprövningen för år 2021

Redovisning av regeringsuppdrag från
regeringsbeslut M2022/00161

BESÖK: STOCKHOLM – VIRKESVÄGEN 2
östersund – forskarens väg 5, hus ub
post: 106 48 stockholm
tel: 010-698 10 00
e-post: registrator@naturvardsverket.se
internet: www.naturvardsverket.se

Förord

Genom ett regeringsbeslut den 27 januari 2022 fick Domstolsverket, länsstyrelserna och Naturvårdsverket i uppdrag att ta fram, sammanställa, analysera och presentera statistik för miljötilståndsprövningen för år 2021. Uppdraget från regeringen följer på en rad tidigare uppdrag till Domstolsverket, länsstyrelserna och Naturvårdsverket. Den 12 maj 2021 redovisade Naturvårdsverket för första gången det underlag som Domstolsverket och länsstyrelserna hade fått i uppdrag att ta fram och inkomma med till myndigheten. Sedan den första redovisningen har kvaliteten på statistiken förbättrats men vissa utvecklingsbehov kvarstår för delar statistiken.

Den skrivelse som härmed överlämnas till regeringen redovisar det gemensamma uppdrag som Domstolsverket, länsstyrelserna och Naturvårdsverket har fått gällande statistik för miljötilståndsprövningen för år 2021. Domstolsverket och länsstyrelserna har den 31 mars 2022 inkommit med uppgifter om statistik till Naturvårdsverket tillsammans med redogörelser för ingående data i statistiken och olika noterade felkällor. Naturvårdsverket har sedan sammanställt, presenterat och analyserat uppgifterna i denna skrivelse.

I Naturvårdsverkets uppdrag att analysera uppgifterna har även ingått att jämföra statistiken för år 2020 och 2021. Eftersom denna analyserande jämförelse gäller 2020 och 2021 kan COVID-19 pandemin ha påverkat handläggningstiden på flera sätt. Det är emellertid ännu alltför tidigt att dra slutsatser om pandemins eventuella påverkan och det har därför inte kunnat vägas in i analysen.

Det gemensamma regeringsuppdraget har genomförts tillsammans med Domstolsverket och länsstyrelserna. Naturvårdsverket vill tacka för ett gott samarbete.

Stockholm den 13 maj 2022

Kerstin Cederlöf
Ställföreträdande generaldirektör

Innehållsförteckning

FÖRORD	2
1. SAMMANFATTNING	4
2. INLEDNING	5
3. STATISTIKINFORMATION	9
4. RESULTAT	13
4.1 Hel tillståndsprövning i första instans	18
4.2 Ändringstillstånd för miljöfarlig verksamhet i första instans	24
4.3 Villkorsändring i första instans	25
4.4 Handläggningstidens fördelning i första instans	28
4.5 Handläggningstid för olika typer av miljöfarliga verksamheter	31
4.6 Industriutsläppsverksamheter och Sevesoverksamheter	36
4.7 Handläggningstid för olika typer av vattenverksamheter	38
4.8 Handläggningstid för överklagade mål och ärenden	40
5. KÄLLFÖRTECKNING	47
BILAGOR	48
Bilaga 1. Uppdrag att samla in och analysera statistik för miljöstillståndsprövningen för år 2021	50
Bilaga 2. Statistikinformation från Domstolsverket	56
Bilaga 3. Statistikinformation från länsstyrelserna	59
Bilaga 4. Mark- och miljödomstolarnas redovisning utifrån miljöprövningsförordningen för år 2021	106
Bilaga 5. Miljöprövningsdelegationernas redovisning utifrån miljöprövningsförordningen för år 2021	108

1. Sammanfattning

Naturvårdsverket har av regeringen fått i uppdrag att ta emot, sammanställa, analysera och presentera statistik för miljötillståndsprövningen för år 2021.

Statistiken omfattar antal mål och ärenden samt handläggningstid för:

- mål om tillstånd till miljöfarlig verksamhet och vattenverksamhet som prövas av mark- och miljödomstol i första instans,
- ärenden om tillstånd till miljöfarlig verksamhet som prövas av miljöprövningsdelegation, och
- överklagade mål om tillstånd till miljöfarlig verksamhet och vattenverksamhet.

Sammanställningen bygger på uppgifter om statistik för ovanstående prövningar som Domstolsverket och länsstyrelserna fått i uppdrag att ta fram och överlämna till Naturvårdsverket.

Den sammanställda statistiken visar att handläggningstiden från inkommen ansökan till dom eller beslut avseende hel tillståndsprövning i första instans för prövning i mark- och miljödomstol under 2021 hade en median om 501 dagar för miljöfarlig verksamhet och 331 dagar för vattenverksamhet.

Handläggningstiden för hel tillståndsprövning av miljöfarlig verksamhet i miljöprövningsdelegation hade en median om 299 dagar under 2021.

Handläggningstiden för överklagade mål avser tidsåtgången från ansökan i första instans till dess ett slutligt avgörande i överinstans får laga kraft. För miljöfarlig verksamhet som prövats i mark- och miljödomstol i första instans och MÖD i andra instans var handläggningstiden i median 916 dagar och för vattenverksamhet 1 097 dagar. För mål som inlets i miljöprövningsdelegation och fått slutligt avgörande i mark- och miljödomstol eller MÖD under 2021 var medianen för handläggningstiden 730 dagar.

I skrivelsen ingår uppgifter om handläggningstidens fördelning från ansökan till kungörelse samt från kungörelse till beslut, och fördelning mellan olika typer av verksamheter. Osäkerheter i underlagen och utvecklingsområden inför framtida statistiksammanställningar redovisas också.

2. Inledning

2.1 Uppdraget

Domstolsverket, länsstyrelserna och Naturvårdsverket har genom ett regeringsbeslut den 27 januari 2022 fått ett gemensamt uppdrag som återges i sin helhet i bilaga 1. Av regeringsbeslutet framgår uppdraget till Naturvårdsverket. Bland annat framgår följande:

» ***Uppdrag att samla in och analysera statistik för miljötillståndsprövningen för år 2021***

Genom ett regeringsbeslut den 27 januari 2022 gav regeringen Naturvårdsverket i uppdrag att ta emot, sammanställa, analysera och presentera statistik för prövningen av tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet inom miljöprövningsdelegationerna och mark- och miljödomstolarna samt av tillståndspliktig vattenverksamhet inom mark- och miljödomstolarna. Naturvårdsverket ska slutredovisa uppdraget till regeringen (Miljödepartementet) senast den 16 maj 2022. Naturvårdsverkets analys bör innehålla en jämförelse med statistiken för år 2020.

I denna skrivelse redovisas Naturvårdsverkets uppdrag i sin helhet.

2.1.1 Tidigare uppdrag

Den 12 maj 2021 redovisade Naturvårdsverket ett regeringsuppdrag som avsåg att förbereda myndigheten för att:

- årligen ansvara för en sammanhållen statistik för miljötillståndsprövningen, samt
- kunna ta emot, sammanställa, analysera och presentera de uppgifter om miljötillståndsprövningen som Domstolsverket och länsstyrelserna tar fram avseende föregående verksamhetsår.¹

Statistikredovisningen redogör för hur lång tid miljötillståndsprövningen har tagit och vilka faktorer – så som branschtillhörighet, typ av prövningsinstans, mål och ärendetyp, som kan ha påverkat handläggningstiden. Underlaget som Domstolsverket och länsstyrelserna tog fram omfattade statistik för antal mål och ärenden samt handläggningstid för:

- mål om tillstånd till miljöfarlig verksamhet och vattenverksamhet som prövas av mark- och miljödomstol i första instans,
- ärenden om tillstånd till miljöfarlig verksamhet som prövas av miljöprövningsdelegation, samt

¹ Naturvårdsverket (2021), *Uppdrag att förbereda för ansvar för en samlad statistik för miljötillståndsprövningen*.

- överklagade mål om tillstånd till miljöfarlig verksamhet och vattenverksamhet.

Det regeringsuppdrag som Naturvårdsverket redovisade 2021 följde på en rad tidigare uppdrag från regeringen till de tre deltagande myndigheterna. Statistikunderlaget som Domstolsverket och länsstyrelserna överlämnade till Naturvårdsverket följer en modell som togs fram gemensamt av de tre myndigheterna 2017.² Under det efterföljande året fick Domstolsverket och länsstyrelserna i uppdrag att genomföra de system- och verksamhetsanpassningar som krävdes för att bidra till en samlad statistik för miljöstillståndsprovningen.³ Domstolsverket och länsstyrelserna fick 2019 i uppdrag av regeringen att bidra med statistikunderlag för miljöstillståndsprovningen. Underlaget sammanställdes och redovisades av Naturvårdsverket till regeringen (Miljödepartementet) första gången 2021.⁴

2.1.2 Uppdragets genomförande

Domstolsverket och länsstyrelserna har uppgifter om tillståndsprovningar som de ansvarar för i sina respektive verksamhetssystem. Uppgifterna hanteras inte inom ramen för respektive myndighets särskilda verksamhet för framställning av statistik och omfattas därmed inte av lagen (2001:99) om den officiella statistiken. Domstolsverket och länsstyrelserna har gjort bedömningen att uppgifterna som överlämnas till Naturvårdsverket inte omfattas av sekretess eller på annat sätt är olämpliga att lämna ut.

Uppdraget har genomförts i nära samarbete med Domstolsverket och länsstyrelserna med vilka flertalet avstämningar har ägt rum under arbetets gång. Domstolsverket och länsstyrelserna har också genomfört testuttag av uppgifterna som överlämnats till Naturvårdsverket för avstämning. Samarbetet myndigheterna emellan har varit avgörande för det kvalitetssäkrande arbetet som föregått sammanställningen av statistiken. Domstolsverket och länsstyrelserna har den 31 mars 2022 överlämnat uppgifter om statistik till Naturvårdsverket. Uppgifterna presenteras i enlighet med den modell som Naturvårdsverket, Domstolsverket och länsstyrelserna gemensamt tog fram 2017 enligt uppdrag från regeringen.⁵ I bilaga 2 och 3 finns utförliga redogörelser från Domstolsverket och länsstyrelserna där data i statistikens olika delar närmare beskrivs.

² Naturvårdsverket (2017). Redovisning av uppdrag i regleringsbrev (M2017/02351/Me): *En modell för att årligen upprätta och redovisa statistik för miljöstillståndsprovningen.*

³ Domstolsverket (2018). Redovisning av uppdrag i regleringsbrev (M2018/00679/Me): *Uppdrag att genomföra system- och verksamhetsanpassningar för att bidra med uppgifter till en samlad statistik för miljöstillståndsprovningen och Länsstyrelserna (2018). Redovisning av uppdrag i regleringsbrev (M2018/00639/Me): Uppdrag att genomföra system- och verksamhetsanpassningar för att bidra med uppgifter till en samlad statistik för miljöstillståndsprovningen.*

⁴ Naturvårdsverket (2021). Redovisning av regeringsuppdrag (M 2018/02949/Me): *Uppdrag för att förbereda för ansvar för en samlad statistik för miljöstillståndsprovningen.*

⁵ Naturvårdsverket (2017). Redovisning av uppdrag i regleringsbrev (M2017/02351/Me): *En modell för att årligen upprätta och redovisa statistik för miljöstillståndsprovningen.*

Uppdraget har för Naturvårdsverkets del genomförts av en arbetsgrupp bestående av handläggare och jurister. I arbetsgruppen har Emma Hundertmark (projektledare), Moa Ek, Lina Tengvar och Anders Wallin ingått.

Beslut om redovisning av uppdraget har fattats av Kerstin Cederlöf, ställföreträdande generaldirektör Naturvårdsverket den 13 maj 2022.

2.1.3 Justeringar sedan föregående redovisning

Den årligen sammanställda statistiken om tillståndsprövning enligt miljöbalken redogör för handläggningstiden avseende tillståndsprövningar av miljöfarlig verksamhet och vattenverksamheter samt överklaganden. Den statistik som Domstolsverket och länsstyrelserna har tagit fram består av delvis automatiserade rapporter där uppgifter ur myndigheternas diarie- och ärendehanteringssystem har sammanställts till statistik.

De mål och ärenden som presenteras har kategoriserats utifrån den verksamhetskod som de omfattas av enligt miljöprövningsförordningen (2013:251) samt miljöbokens indelning av vattenverksamheter på avdelningar.⁶ Angiven verksamhetskod enligt miljöprövningsförordningen avser huvudverksamhet och är för ärenden som handlagts i en miljöprövningsdelegation hämtad ur anläggningsregistret, vilket innebär att uppgiften inte hunnit uppdateras i de fall ett tillstånd inte tagits i anspråk vid den tidpunkt då statistiken sammanställdes. För att undvika dubbelräkning har mål som avser både miljöfarlig verksamhet och vattenverksamhet registrerats som vattenverksamhet. Statistiken avser mål och ärenden som avgjorts under 2021 men ansökningarna har i flera fall lämnats in under tidigare år.

Naturvårdsverket har i ett tidigare regeringsuppdrag tillsammans med Domstolsverket och länsstyrelserna utarbetat en modell som beskriver och strukturerar de uppgifter som redovisas till Naturvårdsverket.⁷ Vissa justeringar av modellen för datainhämtning har genomförts inför redovisningen av den samlade statistiken för miljöstillståndsprövningen avseende verksamhetsår 2021. För Domstolsverket är en justering särskilt viktig och gäller målkod 3201 som avser överklagade tillståndsbeslut rörande miljöfarlig verksamhet vilka påbörjats i miljöprövningsdelegation som första instans och som har exkluderats i underlaget för förstainstansprövningar i den aktuella redovisningen. För länsstyrelserna rör det sig om följande justeringar:

- I 2020 års rapportering visades endast ärendetyperna ”Hel tillståndsansökan” och ”Ändringstillstånd”. I 2021 års rapportering har

⁶ Se 2 – 32 kap. miljöprövningsförordningen (2013:251) samt Domstolsverkets författningssamling (DVFS 2019:12), *Domstolsverkets föreskrifter om miljöboken*.

⁷ Naturvårdsverket (2017). Redovisning av uppdrag i regleringsbrev (M2017/02351/Me): *En modell för att årligen upprätta och redovisa statistik för miljöstillståndsprövningen*.

även ärendetyperna ”Villkorsändring” och ”Övrig fråga” särskilts för att tydliggöra fördelningen av ärendetyper inom miljöfarlig verksamhet. Ärenden som ingår i kategorin om ”Övrig fråga” inkluderar ansökningar om förlängd igångsättningstid, förlängd prövotid för slutliga villkor, prövotidsutredningar med förslag till slutliga villkor samt dispens och alternativvärden enligt industriutsläppsförordningen. Däremot ingår inte frågor om ekonomiska säkerheter, upphävande av tillstånd, omprövning av villkor eller återkallande av tillstånd på tillsynsmyndigheternas begäran i vare sig denna kategori eller i redovisningen i stort.⁸

- Det har lagts till fler beslutskategorier jämfört med 2020 års rapportering. Alternativen som fanns med 2020 var; ”Bifall”, ”Bifall med villkor”, ”Bifall med villkor inkl. prövotid”. Nya alternativ som har lagts till inför 2021 års rapportering är ”Förlängd prövotid” och ”Slutliga villkor”.⁹
- Rapporteringen för 2020 innehöll alla ärenden som kungjorts under 2020, även de som inte fått ett beslut. I den aktuella redovisningen ingår endast ärenden som fått ett beslut under 2021.¹⁰

För de inlämnade uppgifterna har Domstolsverket och länsstyrelserna upprättat statistikinformation som redogör för hur statistiken har tagits fram, eventuella felkällor samt innehållet i de olika dataseten. Statistikinformationen för de inlämnade uppgifterna avseende 2021 återfinns i bilaga 2 och 3.

⁸ Se bilaga 3, Länsstyrelserna (2022). *Statistikredovisning för regeringsuppdrag ”Samlad statistik för miljötillståndsprövning”*, sida 14 – 15.

⁹ Se bilaga 3, Länsstyrelserna (2022). *Statistikredovisning för regeringsuppdrag ”Samlad statistik för miljötillståndsprövning”*, sida 16.

¹⁰ Se bilaga 3, Länsstyrelserna (2022). *Statistikredovisning för regeringsuppdrag ”Samlad statistik för miljötillståndsprövning”*, sida 22.

3. Statistikinformation

Statistikens tillförlitlighet bygger på att länsstyrelsernas och domstolarnas registrering av tillståndsansökningar är korrekt och komplett utförd. För utförligare redovisning se bilaga 2 och 3. Statistiken avser mål och ärenden som avgjorts 2021 men handläggningen har i flera fall påbörjats under tidigare år.

3.1 Utformning och avgränsningar

Handläggningstider anges i dagar från det att ansökan inkommit till dess att beslut fattats i första instans samt i förekommande fall i överinstans. Tid för samråd ingår inte i statistiken. Angivelse av verksamhetskod enligt miljöprövningsförordningen (2013:251) avser huvudverksamhet. För att undvika dubbelräkning har mål som avser både miljöfarlig verksamhet och vattenverksamhet registrerats som vattenverksamhet.

Både Domstolsverket och länsstyrelserna uppger att vilandeförklaringar av mål och ärenden är sällsynta men att de kan förekomma i uppgifterna om statistik.¹¹ I de fall det saknas värden för 75- och 90-percentilen, beror det på att det finns för få värden i underlaget att göra beräkningar på.¹² Percentiler visar på fördelningar, varpå värdena i de båda kolumnerna först rangordnats så att de för den 75-percentilen motsvarar att 75 procent av ärendena är under en viss gräns och resterande 25 procent av ärenden är över den. Det betyder att tre fjärdedelar av en viss ärendetyp har tagit som mest den tid som redovisas i 75-percentilen. På motsvarande sätt illustrerar 90-percentilen att 90 procent av ärendena har haft en handläggningstid som är mindre än den aktuella gränsen och att 10 procent av ärendena har tagit längre tid än så.

3.2 Utvecklingsområden

Detta är den andra gången som en sammanställning av handläggningstider för miljötillståndsprövningen redovisas. Statistiken genereras genom delvis automatiserade rapporter vilka har tagits fram för ändamålet. För en långsiktigt konsekvent rapportering av hög kvalitet krävs ett löpande utvecklingsarbete. Det är samtidigt av vikt att noga överväga vilka förändringar som görs så att jämförbarheten inte går förlorad.

¹¹ Se bilaga 2, Domstolsverket (2022). *Om kvalitetssäkring och möjliga felkällor*, sida 3 samt bilaga 3, Länsstyrelserna (2022). *Statistikredovisning för regeringsuppdrag "Samlad statistik för miljötillståndsprövning"*, sida 29.

¹² Se bilaga 3, Länsstyrelserna (2022). *Statistikredovisning för regeringsuppdrag "Samlad statistik för miljötillståndsprövning"*, sida 19.

Utöver kvalitetsförbättringar och justeringar av datamängder finns också möjlighet att utöka andelen ingående analyser. Ett exempel som påtalats vore att utöka analysen till att inkludera 10- och 25-percentilerna.

En ständig utveckling av statistiken sker genom att de uppgifter som antingen är nya för domstolar och länsstyrelser att registrera i handläggning eller som registreras på ett nytt sätt hanteras alltmer konsekvent och komplett. Det gäller bland annat datum för kungörelse, dokumentering av överklagande parter och tillämpningen av nya målkoder där redovisningen är mer komplett än vid den förra redovisningen men inte kan anses vara fullständig.

I den föregående rapporteringen till regeringen¹³ lyftes utvecklingsområden av Naturvårdsverket men även av länsstyrelserna och Domstolsverket. De mest betydande var en skillnad i sammanställningen av totalsummor för handläggningstid där Domstolsverkets underlag innefattade överprövade B-verksamheters handläggningstid från det att de inkom som ärende hos miljöprövningsdelegationen till ett första avgörande i mark- och miljödomstol. Detta har åtgärdats till föreliggande redovisning. För länsstyrelsernas del påtalades vid den föregående redovisningen att flera ärendetyper ingick i totalsummorna. Detta kvarstår till viss del. En redogörelse för potentiella utvecklingsområden följer härnäst.

Ändringstillstånd

I statistikunderlagen från Domstolsverket anges att inget mål om ändringstillstånd avgjordes av vare sig mark- och miljödomstol eller Mark- och miljööverdomstolen under 2021. Avsaknaden av mål om ändringstillstånd är sannolikt felaktig vilket har bekräftats av Domstolsverket.¹⁴ Enligt Domstolsverket introducerades koden för måltypen ändringstillstånd vid den föregående redovisningen. För de mål som gäller ändringstillstånd och som inleddes innan målkoden introducerades år 2020 har troligen en annan målkod använts i handläggningen. I takt med att målkoden börjar användas i högre utsträckning kommer antalet avgjorda mål som gäller ändringstillstånd att öka i statistiken.

Kvarstående underrapportering

I underlagen från Domstolsverket och länsstyrelserna ingår information om antal avgjorda tillståndsansökningar för miljöfarlig verksamhet per verksamhetskod enligt miljöprövningsförordningen (2013:251). Dessa delar av statistiken rymmer osäkerheter som skapar svårigheter i tolkningen. Antalet mål och ärenden som registrerats med verksamhetskod är färre än det totala antalet

¹³ Naturvårdsverket (2021). Redovisning av regeringsuppdrag (M 2018/02949/Me): *Uppdrag för att förbereda för ansvar för en samlad statistik för miljöstillståndsprövningen*, sida 16 – 17.

¹⁴ Se Domstolsverket (2022). Welander C., SV: *Fråga om ändringstillstånd*.

ärenden för såväl domstolarna som miljöprövningsdelegationerna. Underrapporteringen beror troligen på att ingående mål och ärenden inletts innan uppgifter om verksamhetskod registrerades på ett sådant sätt det fångas upp av de automatiserade rapporterna.

Registrering av överklagandeparter påbörjades under 2020 och var för den föregående redovisningen¹⁵ ofullständig då ärenden i flera fall överklagats innan möjligheten att registrera i kategorier hade implementerats och det även fanns en brist i rutin hos handläggarna att notera detta. Statistiken för 2020 hade en annan avgränsning av ingående ärenden i denna del än statistiken för 2021 varför en jämförelse mellan de två åren inte är möjlig. För redovisningen avseende 2021 kvarstår en underrapportering åtminstone vad gäller länsstyrelsernas redovisning. Detta betonar länsstyrelserna beror på att det kan förekomma avvikelser till följd av att flera överklaganden noteras i ett och samma ärende vilket leder till att endast ett överklagande noteras i statistiken.¹⁶ Länsstyrelserna har gemensamma riktlinjer för att förbättra detta till eventuella framtida redovisningar.

Ärenderubriker

Informationen i länsstyrelsernas underlag om verksamhetskod samt överklaganden är en sammanställning av ett brett urval av ärenderubriker för prövningsärenden, vilka skiljer sig från den övriga redovisningen. För uppgifterna om verksamhetskod rör det sig om sju ärenderubriker, nämligen:

- Ansökan om tillstånd till miljöfarlig verksamhet.
- Ansökan om ändring av villkor.
- Ansökan om ändringstillstånd.
- Ansökan om förlängd igångsättningstid.
- Ansökan om förlängd prøvotid för slutliga villkor.
- Prövotidsredovisning med förslag till slutliga villkor.
- Ansökan om dispens och alternativvärden utifrån Industriutsläppsdirektivet (IED).¹⁷

För Domstolsverket är de motsvarande ärenderubrikerna i underlaget:

- Hel tillståndsprövning,
- Ärenden som avser ändringstillstånd,
- Ändring av villkor i medgivet tillstånd för miljöfarlig verksamhet.¹⁸

¹⁵ Naturvårdsverket (2021). Redovisning av regeringsuppdrag (M 2018/02949/Me): *Uppdrag för att förbereda för ansvar för en samlad statistik för miljöstillståndsprövningen*.

¹⁶ Se bilaga 3, Länsstyrelserna (2022). *Statistikredovisning för regeringsuppdrag "Samlad statistik för miljöstillståndsprövning"*, sida 39.

¹⁷ Se bilaga 3, Länsstyrelserna (2022). *Statistikredovisning för regeringsuppdrag "Samlad statistik för miljöstillståndsprövning"*, sida 31 – 32.

¹⁸ Se bilaga 2, Domstolsverket (2022). *Om kvalitetssäkring och möjliga felkällor*, sida 2 – 3.

Eftersom det inte är möjligt att filtrera ärenderubrikerna i de båda underlagen skulle detta kunna justeras för att ytterligare möjliggöra jämförelser mellan olika år och mellan Domstolsverket och länsstyrelsernas uppgifter.

Handläggningstid för överklagande mål och ärenden

För ärenden som inleds hos miljöprövningsdelegation redovisas uppgifter om handläggningstid från tidpunkten för ansökan i första instans till dess ärendet avgörs och får laga kraft i överinstansen. Av underlaget går det inte att särskilja handläggningstiden för överklagade ärenden som prövats i två instanser (miljöprövningsdelegation och mark- och miljödomstol) från de som prövats i tre instanser (miljöprövningsdelegation, mark- och miljödomstol och Mark- och miljööverdomstolen). Eftersom antalet instanser påverkar den totala handläggningstiden skulle det underlätta förståelsen av statistiken om tvåinstansprövningarna kunde särskiljas från treinstansprövningarna eller på annat sätt noteras i underlagen.

När det gäller mål som prövats i Mark- och miljööverdomstolen (MÖD) innehåller underlaget inte några uppgifter om skillnader i handläggningstid för mål som beviljats respektive inte beviljats prövningstillstånd i MÖD. Mål som avgörs genom ett beslut att inte bevilja prövningstillstånd torde i genomsnitt ha kortare handläggningstid i MÖD jämfört med mål som beviljas prövningstillstånd och sedan avgörs i sak. En möjlighet att särskilja dessa avgörandetyper i MÖD skulle ytterligare kunna förbättra tolkningen av statistiken.

4. Resultat

Statistiken för miljötillståndsprövningen redogör för antal mål och ärenden samt handläggningstid för:

- mål om tillstånd till miljöfarlig verksamhet och vattenverksamhet som prövas av mark- och miljödomstol i första instans,
- ärenden om tillstånd till miljöfarlig verksamhet som prövas av miljöprövningsdelegation, samt
- överklagade mål om tillstånd till miljöfarlig verksamhet och vattenverksamhet.

De delar av statistiken som avser handläggningstiden från ansökan till beslut i första instans respektive överinstans omfattar de mål och ärenden som avgjorts under 2021. Det innebär i båda fallen att de mål och ärenden som ingår i statistiken kan ha påbörjats tidigare än 2021. I den redovisade statistiken kan konstateras en stor spridning med extremvärden som varierar från ett fåtal dagar till flera decennier. Dessa värden ingår dock i den rapporterade statistiken vilket kan påverka medelvärdena i en missvisande riktning varför median, samt 75- och 90-percentil primärt används som beskrivande mått.

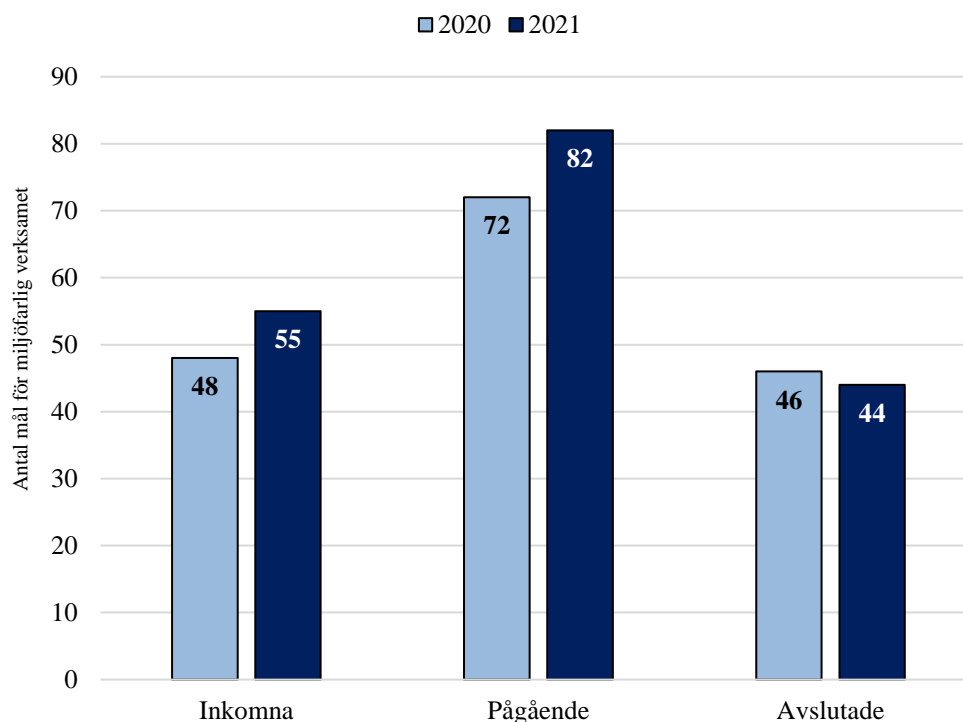
Under resultatavsnittet redogörs inledningsvis kort för ärendebalanserna, följt av en redogörelse för antalet mål och ärenden samt handläggningstiden för hel tillståndsprövning, ändringstillstånd och villkorsändring i första instans. Därefter presenteras en sammanställning av handläggningstidens fördelning – från ansökan till kungörelse och från kungörelse till avgörande. Efterföljande avsnitt redogör för handläggningstid för miljöfarlig verksamhet utifrån fördelning på verksamhetskod enligt miljöprövningsförordningen. Därefter behandlas handläggningstid för industriutsläppsverksamheter och Sevesoverksamheter samt skillnader i handläggningstid för olika slags vattenverksamheter. Avslutningsvis redovisas handläggningstider för överklagade mål och ärenden samt uppgifter om överklagandepart.

4.1 Ärendebalans under 2020 och 2021

Mark- och miljödomstolarna

I figur 1 noteras att det under 2021 inkom 55 mål om tillstånd till miljöfarlig verksamhet till landets mark- och miljödomstolar. Det är något fler inkomna mål än under 2020, då det motsvarande antalet uppgick till 48. I mark- och miljödomstolarna pågick 82 mål om tillstånd till miljöfarlig verksamhet där domstolarna vid utgången av 2021 inte hade nått ett avgörande av målen. Motsvarande siffra det föregående året var 72. För 44 mål meddelade mark- och miljödomstolarna ett första avgörande under 2021. Det är marginellt färre mål som fått ett avgörande i första instans än under år 2020. De olika delmängderna i

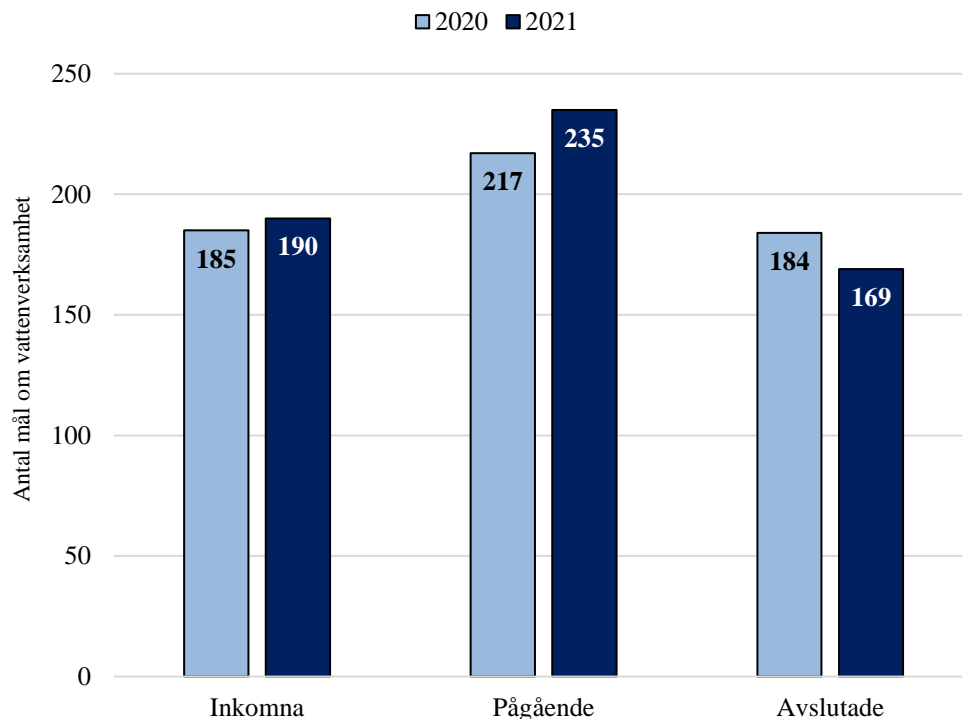
figur 1 och figur 2 är inte ömsesidigt uteslutande, vilket till exempel innebär att ett mål som inkommit under 2021 och inte fått ett avgörande vid årsskiftet noteras som såväl ett inkommet som pågående mål i statistiken.

Figur 1. Ärendebalans för hel tillståndsprövning och ändringstillstånd av miljöfarliga verksamheter hos mark- och miljödomstolarna under 2020 och 2021

Källa: Domstolsverket

För tillståndsmål om vattenverksamheter noteras en liknande ärendebalans mellan de båda åren, där 190 mål inkom till mark- och miljödomstolarna under 2021, se figur 2. Under året pågick 235 mål om tillstånd till vattenverksamhet i mark- och miljödomstolarna som vid utgången av 2021 inte hade nått ett avgörande. Den siffran är något högre än för 2020, under vilken 217 tillståndsmål pågick vid landets mark- och miljödomstolar vid årsskiftet. Under 2021 avgjorde mark- och miljödomstolarna 169 mål om tillstånd till vattenverksamhet, vilket är en lägre siffra än 2020 då 184 sådana mål avgjordes.

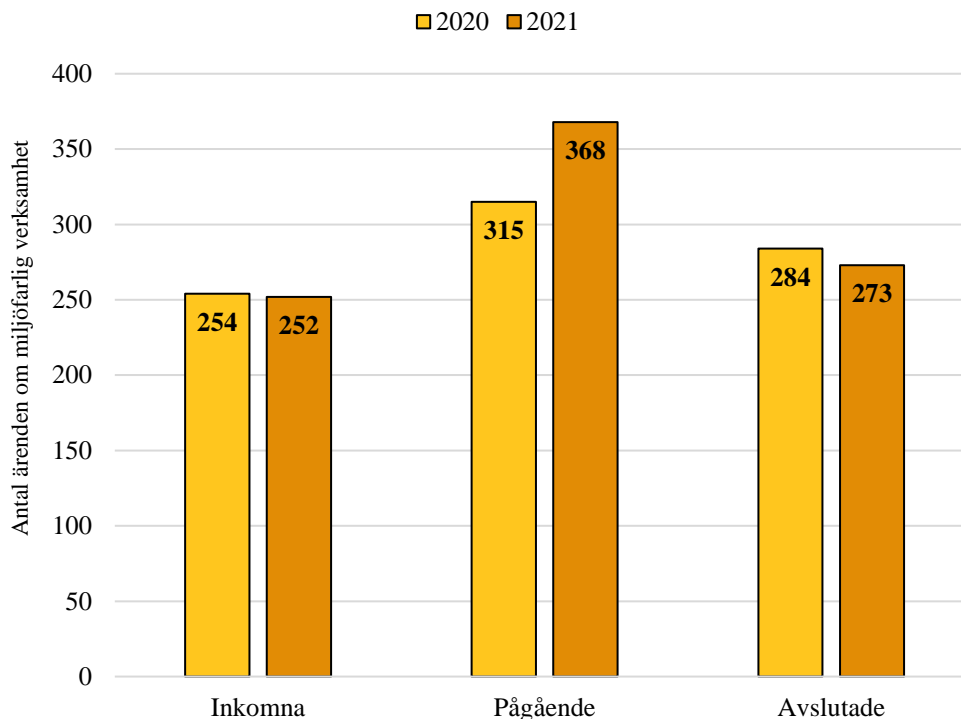

Figur 2. Ärendebalans för hel tillståndsprövning och ändringstillstånd av vattenverksamheter hos mark- och miljödomstolarna under 2020 och 2021

Källa: Domstolsverket

Miljöprövningsdelegationerna

Den största skillnaden i ärendebalansen hos miljöprövningsdelegationerna noteras i figur 3 och gäller antalet pågående ärenden som för år 2021 uppgick till 368 tillståndsärenden om miljöfarlig verksamhet och där den motsvarande siffran för år 2020 var 315. Under 2020 avslutade miljöprövningsdelegationerna däremot något fler ärenden om tillstånd till miljöfarlig verksamhet jämfört med år 2021.

Figur 3. Ärendebalans för hel tillståndsprövning och ändringstillstånd av miljöfarlig verksamhet hos miljöprövningsdelegationerna under 2020 och 2021

Källa: Länsstyrelserna

4.2 Andel beviljade tillstånd och överklaganden i första instans

För de 44 mål om hel tillståndsprövning för miljöfarlig verksamhet där mark- och miljödomstol har meddelat ett första avgörande under 2021 fick 37 mål ett beslut som innebär att tillstånd beviljades. För de 169 mål om hel tillståndsprövning och prövningar av mål som avser ändringstillstånd för vattenverksamhet där mark- och miljödomstol har meddelat ett första avgörande under 2021 fick 136 mål ett beslut som innebär att tillstånd beviljades. Av länsstyrelsernas uppgifter framgår inte vilken andel av miljöprövningsdelegationernas beslut i ärenden om hel tillståndsprövning och ändringstillstånd avseende miljöfarlig verksamhet som innebär att tillstånd beviljades varför det inte redovisas.¹⁹

Domstolsverket och länsstyrelserna redovisar i sina statistikunderlag uppgifter om överklaganden av ärenden som avgjorts i första instans. Ingående ärendetyper skiljer sig åt mellan redovisningarna för 2020 respektive 2021 varför de inte går att jämföra i detta avsnitt.

¹⁹ Se bilaga 3, Länsstyrelserna (2022). *Statistikredovisning för regeringsuppdrag "Samlad statistik för miljöstillståndsprövning"*, sida 8 – 11.

Mark- och miljödomstolarna avgjorde som första instans 44 mål om hel tillståndsprövning och ändringstillstånd för miljöfarlig verksamhet och 169 mål om hel tillståndsprövning och ändringstillstånd för vattenverksamhet under 2021. Av dessa sammantaget 213 mål överklagades 57 mål under året, det vill säga motsvarande 27 procent.

Miljöprövningsdelegationerna fattade under 2021 beslut i 458 ärenden om miljöfarlig verksamhet som första instans. Av dessa överklagades 144 beslut eller drygt 30 procent av ärendena till mark- och miljödomstol. De totala antalet ärenden avsåg hel tillståndsprövning och ändringstillstånd men även ändring av villkor, förlängd igångsättningstid, förlängd prøvotid, prøvotidsredovisning med förslag till slutliga villkor samt dispens och alternativvärden utifrån IED.²⁰ Länsstyrelsernas uppgifter om andel överklagade ärenden omfattar därmed såväl tillståndsprövning som andra ärendekategorier.

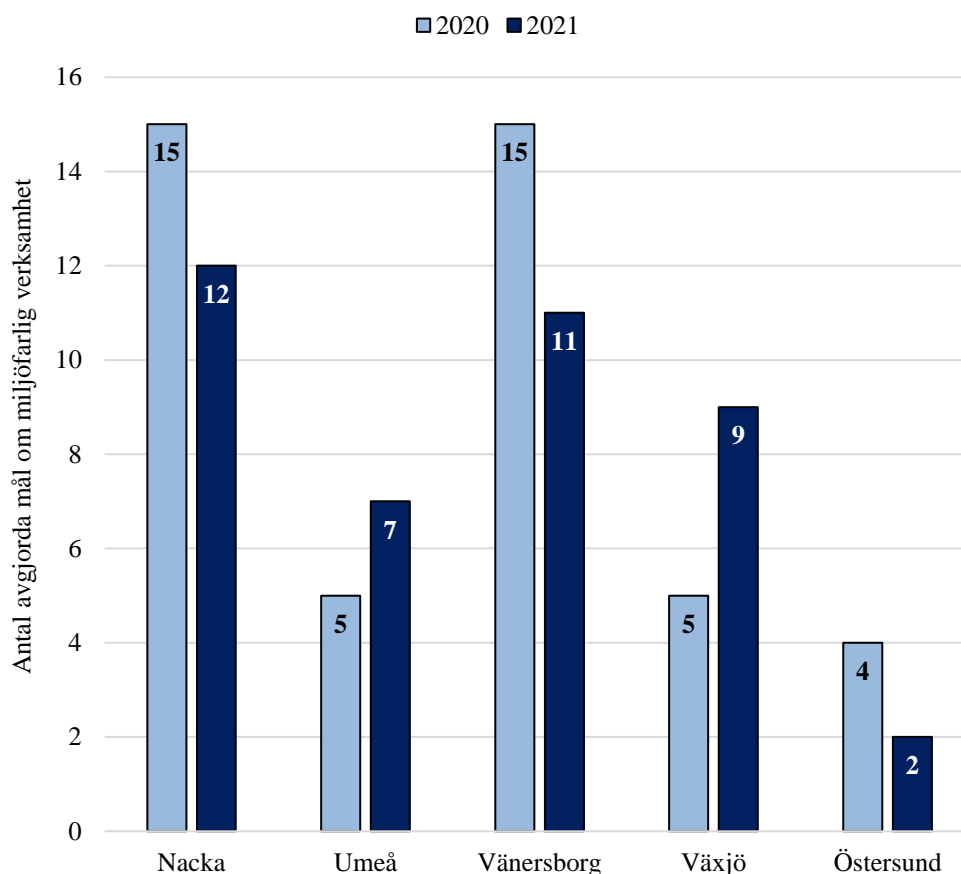
²⁰ Se bilaga 3, Länsstyrelserna (2022). *Statistikredovisning för regeringsuppdrag "Samlad statistik för miljöstillståndsprövning"*, sida 38.

4.3 Hel tillståndsprövning i första instans

Med hel tillståndsprövning avses ansökningar om nytt tillstånd för miljöfarliga verksamheter, såväl för nyetableringar som befintliga verksamheter. Även vattenverksamheter som prövas i domstol i första instans ingår i underlaget.

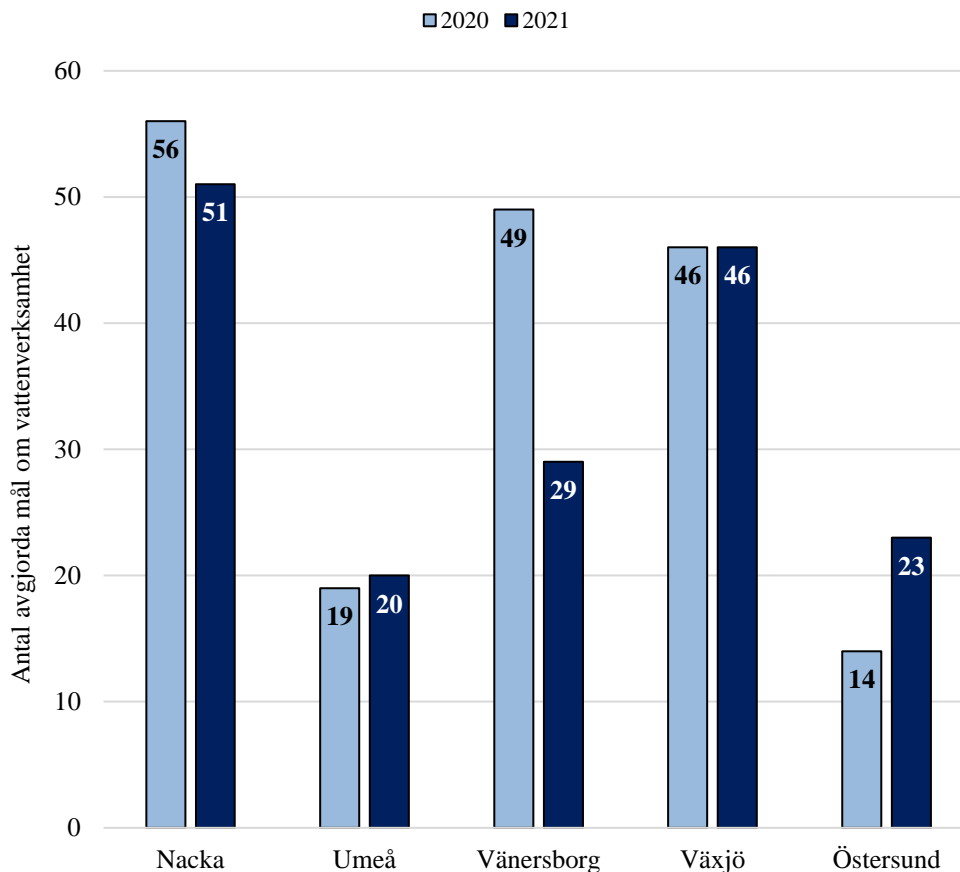
4.3.1 Antal ärenden och ärendefördelning

Under 2021 avgjorde mark- och miljödomstolarna som första instans 44 mål om hel tillståndsprövning av miljöfarlig verksamhet samt 169 mål om hel tillståndsprövning av vattenverksamhet. För år 2020 var motsvarande siffra 43 hela tillståndsprövningar av miljöfarlig verksamhet och 184 mål om vattenverksamhet. I figur 4 och 5 redovisas fördelningen av dessa mål för respektive mark- och miljödomstol avseende såväl 2020 som 2021.

Figur 4. Antal avgjorda mål i första instans för hel tillståndsprövning av miljöfarlig verksamhet under 2020 och 2021, fördelat på respektive mark- och miljödomstol

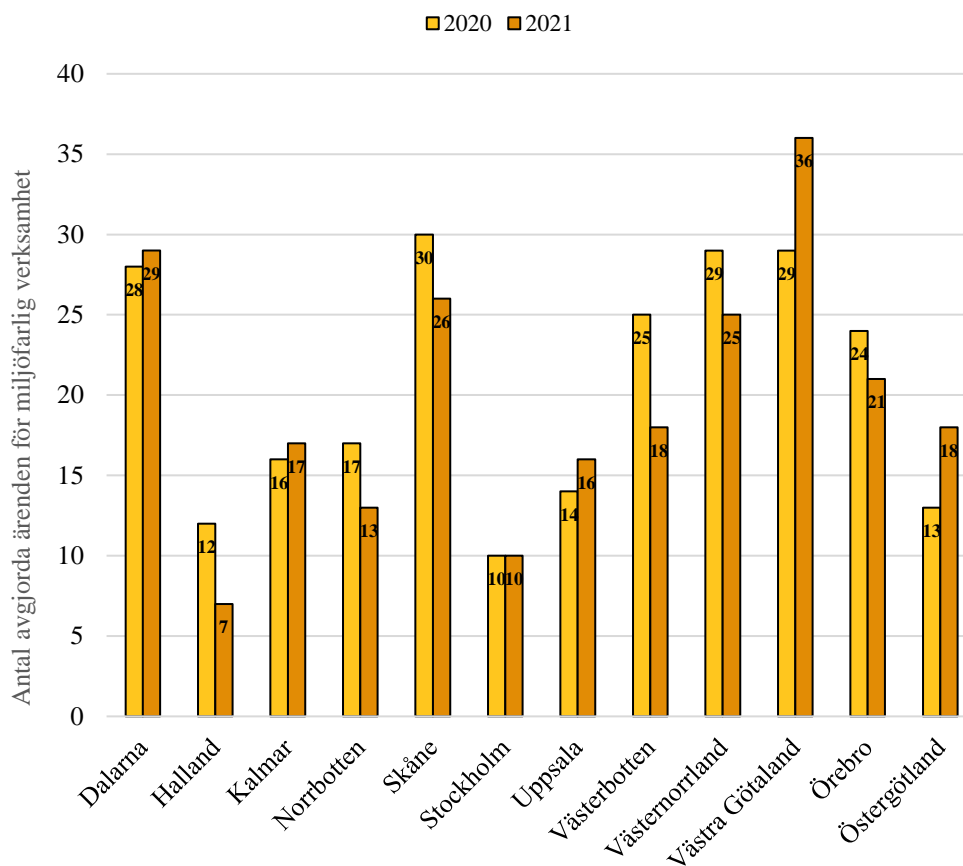
Källa: Domstolsverket

Figur 5. Antal avgjorda mål i första instans för hel tillståndsprövning av vattenverksamhet under 2020 och 2021, fördelat på respektive mark- och miljööverdomstol

Källa: Domstolsverket

Miljöprövningsdelegationerna avgjorde totalt 236 ärenden om hel tillståndsprövning av miljöfarlig verksamhet under 2021. Motsvarande siffra för 2020 var 247 ärenden om hel tillståndsprövning av miljöfarlig verksamhet. Skillnaden mellan åren är därmed att anses vara marginell. I figur 6 redovisas fördelningen av dessa ärenden på de respektive miljöprövningsdelegationerna.

Figur 6. Antal beslutade ärenden i första instans för hel tillståndsprövning av miljöfarlig verksamhet under 2020 och 2021, fördelat på respektive miljöprövningsdelegation

Källa: Länsstyrelserna

4.3.2 Handläggningstid

Mark- och miljödomstolarna

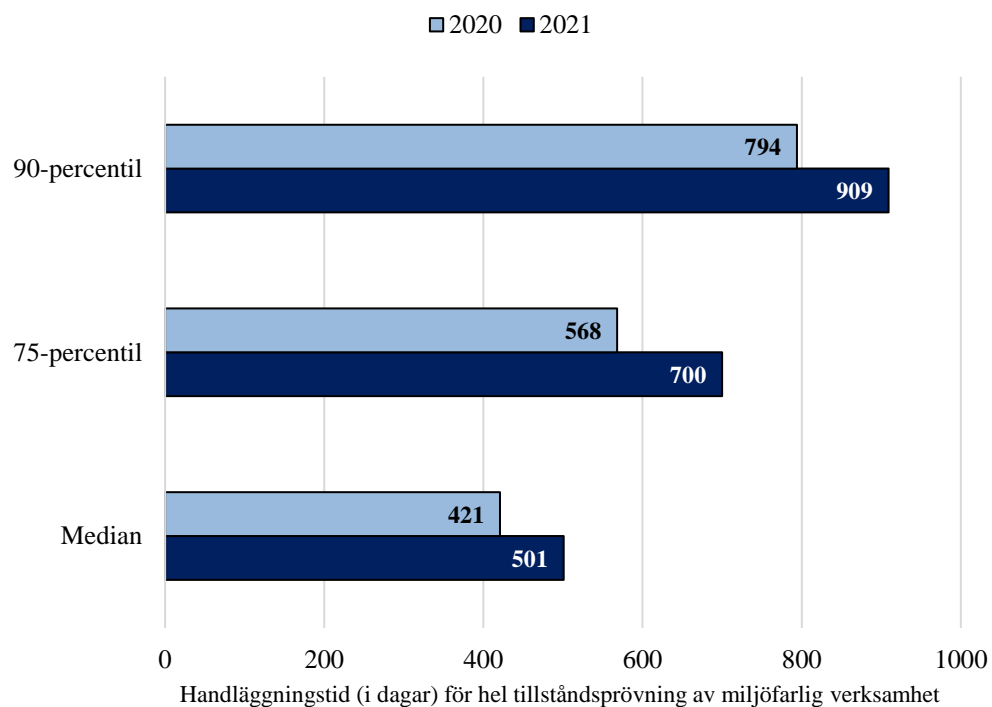
Handläggningstiden i första instans avser antalet förflutna dagar från det att en tillståndsansökan inkommit till dess att en första dom eller beslut meddelats. Under 2021 avgjordes 44 mål avseende hel tillståndsprövning av miljöfarlig verksamhet. Medianen, det vill säga det mittersta värdet av handläggningstiderna från inkommen ansökan till avgörande i första instans, var 501 dagar. Tre fjärdedelar av målen hade fått ett avgörande efter som mest 700 dagar. För 90 procent av målen var handläggningstiden som mest 909 dagar.

Handläggningstid för hel tillståndsprövning av miljöfarlig verksamhet			
Antal mål	Median	75-percentil	90-percentil
44	501	700	909

Tabell 1. Antal avgjorda mål i första instans för hel tillståndsprövning av miljöfarlig verksamhet under 2021 samt handläggningstid (i dagar) för samtliga mark- och miljödomstolar.

Källa: Domstolsverket

Som framgår av figur 7 var handläggningstiderna för hel tillståndsprövning av miljöfarlig verksamhet i första instans sammantaget längre under 2021 än 2020. För de båda åren var antalet mål likartat. Dessa mätserier inföll under COVID-19 pandemin vilket kan ha påverkat handläggningstiderna. Vid eventuella framtida redovisningar bör längre mätserier kunna sammanställas, vilka kan visa på trender eller utveckling av handläggningstiderna.

Figur 7. Handläggningstid (i dagar) från ansökan till avgörande i första instans för hel tillståndsprövning av miljöfarlig verksamhet under 2020 och 2021 för samtliga mark- och miljödomstolar

Källa: Domstolsverket

Tabell 2 visar handläggningstiden för hel tillståndsprövning av vattenverksamheter som prövats i mark- och miljödomstol i första instans. Medianen för handläggningstiden för tillstånd till vattenverksamhet var 330 dagar under 2021. Tre fjärdedelar av målen avgjordes på som mest 463 dagar, och 90 procent av målen hade en handläggningstid som mest 737 dagar. Handläggningstiden för dessa mål hade en spridning på som minst 12 dagar och som mest 23 857 dagar. Det höga maximalvärdet rör enligt Domstolsverket ett mål som inkom till mark- och miljödomstolen i Umeå 1956. Den aktuella vattenverksamheten meddelades sedan tillstånd 1958 men en efterföljande deldom 2021 avseende kvarstående prövotidsfrågor har i det automatiserade statistikutdraget noterats som ett första avgörande. Det höga extremvärdet

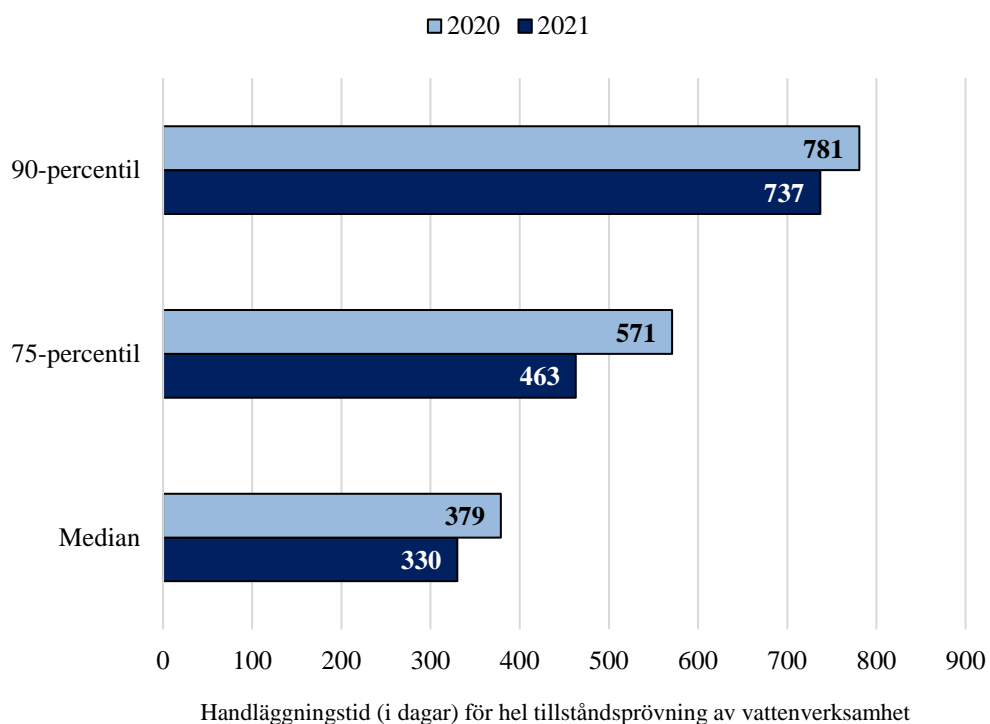
bedöms inte påverka median, 75- eller 90-percentilvärdena i underlaget på ett betydande sätt.²¹

Handläggningstid för hel tillståndsprövning av vattenverksamhet			
Antal mål	Median	75-percentil	90-percentil
169	330	463	737

Tabell 2. Antal avgjorda mål i första instans för hel tillståndsprövning av vattenverksamhet under 2021 samt handläggningstid (i dagar) för samtliga mark- och miljödomstolar

Källa: Domstolsverket

Handläggningstiderna för tillståndsprövning av vattenverksamhet var kortare under 2021 än 2020. I figur 8 redovisas median, 75- och 90-percentilen för handläggningstiden av mål om hel tillståndsprövning av vattenverksamhet under 2020 och 2021. Där framgår att handläggningstiderna för dessa prövningar generellt var kortare under 2021 än 2020.

Figur 8. Handläggningstid (i dagar) från ansökan till avgörande i första instans för hel tillståndsprövning av vattenverksamhet under 2020 och 2021 samt för samtliga mark- och miljödomstolar

Källa: Domstolsverket

Miljöprövningsdelegationerna

I tabell 3 framkommer att för miljöfarlig verksamhet som prövats i miljöprövningsdelegation som första instans var medianen för

²¹ Se bilaga 2, Domstolsverket (2022). *Om kvalitetssäkring och möjliga felkällor*, sida 2.

handläggningstiden från inkommen ansökan till beslut 299 dagar under 2021. Tre fjärdedelar av ärendena handlades på som mest 448 dagar och 90 procent av ärendena hade fått ett beslut efter som mest 675 dagar. Spridningen av de ingående ärendena varierade mellan 40 dagar och 2 307 dagar under 2021.

Handläggningstid för hel tillståndsprövning av miljöfarlig verksamhet			
Antal ärenden	Median	75-percentil	90-percentil
236	299	448	675

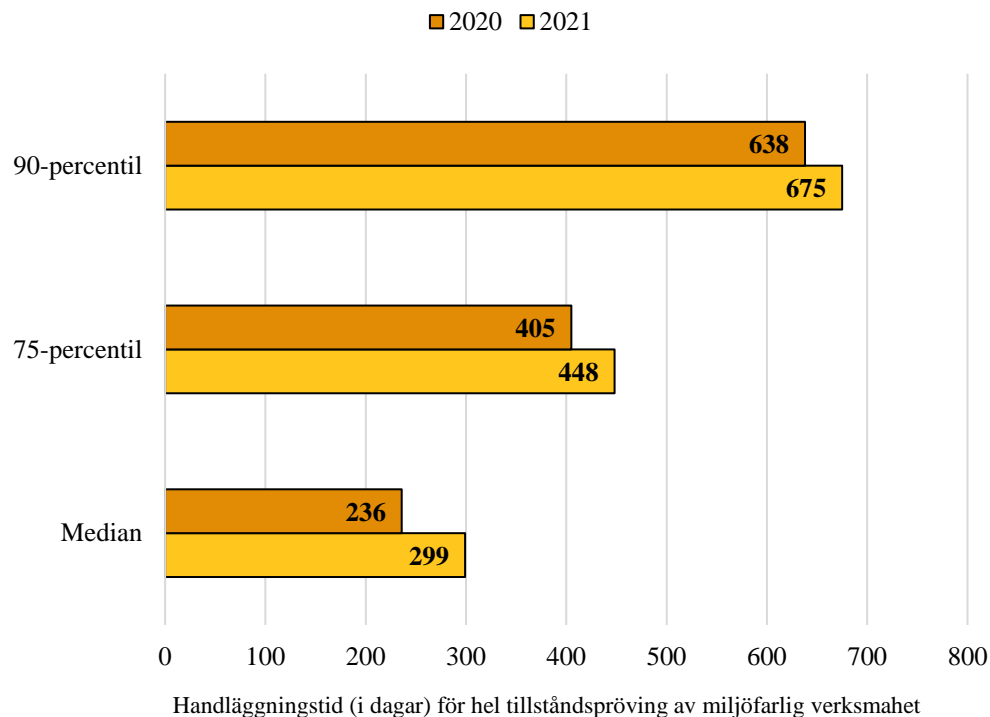
Tabell 3. Antal beslutade ärenden i första instans för hel tillståndsprövning av miljöfarlig verksamhet under 2021 samt handläggningstid (i dagar) för samtliga miljöprövningsdelegationer

Källa: Länsstyrelserna

För miljöprövningsdelegationerna var handläggningstiderna för tillståndsprövning av miljöfarlig verksamhet från inkommen ansökan till beslut längre under år 2021 än 2020, som framgår i figur 9. Antalet beslutade ärenden var snarlikt för de två åren, 236 ärenden för 2021 och 247 ärenden under 2020. Enligt länsstyrelserna påverkade COVID-19 pandemin handläggningstiden för ett fåtal ärenden där resursbrist, sjukskrivningar och stabsarbete påverkade handläggningen. Andra faktorer som påverkar handläggningstiderna är tillkommande uppgifter som kräver ytterligare kommunikering, antal berörda parter och därtill kopplad remitteringstid samt handläggningstid som vigs till att svara på frågor från berörda.²²

Länsstyrelserna har sedan 2014 ett uppföljningsmål från regeringen (2014) i vilket medelvärde för handläggningstiden av tillståndsprövning av miljöfarlig verksamhet anges liksom den procentuella andelen ärenden som uppfyllt regeringens mål om att ansökan ska beslutas inom 180 dagar från det ansökan är komplett. Denna redovisning avser tiden från inkommen ansökan, vilket är ett annat intervall.

²² Se bilaga 3, Länsstyrelserna (2022). *Statistikredovisning för regeringsuppdrag "Samlad statistik för miljö tillståndsprövning"*, sida 30.

Figur 9. Handläggningstid (i dagar) från ansökan till beslut i första instans för hel tillståndsprövning av miljöfarlig verksamhet under 2020 och 2021 för samtliga miljöprövningsdelegationer

Källa: Länsstyrelserna

4.4 Ändringstillstånd för miljöfarlig verksamhet i första instans

Vid ändring av en miljöfarlig verksamhet får tillståndet begränsas till att enbart avse ändringen, så kallat ändringstillstånd²³. Prövningens omfattning påverkar handläggningstiden.

4.4.1 Antal ärenden och ärendefördelning

Vid mark- och miljödomstolarna pågick under 2021 totalt åtta mål om ändringstillstånd för vilka inget avgörande meddelats innan årets slut. Tre mål avgjordes av mark- och miljödomstol under 2020. Avsaknaden av avgjorda mål om ändringstillstånd i mark- och miljödomstol för år 2021 är sannolikt felaktigt vilket har bekräftats av Domstolsverket²⁴. Enligt Domstolsverket introducerades koden för måltypen ändringstillstånd vid den föregående redovisningen. För de mål som gäller ändringstillstånd och som inleddes innan målkoden introducerades år 2020 har troligen en annan målkod använts i handläggningen. I takt med att målkoden börjar användas i högre utsträckning kommer antalet

²³ Se 16 kap. 2 a § miljöbalken.

²⁴ Se Domstolsverket (2022). Welander C., SV: Fråga om ändringstillstånd.

avgjorda mål som gäller ändringstillstånd att öka i statistiken. Miljöprövningsdelegationerna avgjorde som första instans 37 ärenden om ändringstillstånd under 2021.

4.4.2 Handläggningstid

I miljöprövningsdelegationerna var handläggningstiden som förväntat längre för hela tillståndsprövningar än för ändringstillstånd. Medianvärdet för en hel tillståndsprövning var 299 dagar att jämföra med 202 dagar för ett ärende som avser ändringstillstånd under 2021. Tre fjärdedelar av miljöprövningsdelegationernas ärenden om ändringstillstånd hade en handläggningstid på som mest 310 dagar där 90 procent av ärendena hade fått ett beslut efter som mest 455 dagar.

Minimivärdet för ärenden om ändringstillstånd som prövats i miljöprövningsdelegation under 2021 var 36 dagar. Enligt länsstyrelserna är det inte möjligt att avgöra en ansökan om ändringstillstånd på så kort tid om det inte rör sig om ett ärende som avskrivits på sökandens begäran eller som har avvisats, exempelvis om miljöprövningsdelegationen har varit fel prövningsinstans.²⁵ För 2021 kan minimivärdet därmed inte anses vara ett tillförlitligt värde för ärenden som avser ändringstillstånd som prövats i miljöprövningsdelegation.

Handläggningstid för ändringstillstånd av miljöfarlig verksamhet			
Antal ärenden	Median	75-percentil	90-percentil
37	202	310	455

Tabell 4. Antal beslutade ärenden i första instans för ändringstillstånd av miljöfarlig verksamhet under 2021 samt handläggningstid (i dagar) för samtliga miljöprövningsdelegationer

Källa: Länsstyrelserna

4.5 Villkorsändring i första instans

Innehavaren av ett tillstånd får ansöka om ändring eller upphävande av villkor i tillståndet²⁶. Sådana ansökningar redovisas under kategorin villkorsändringar.

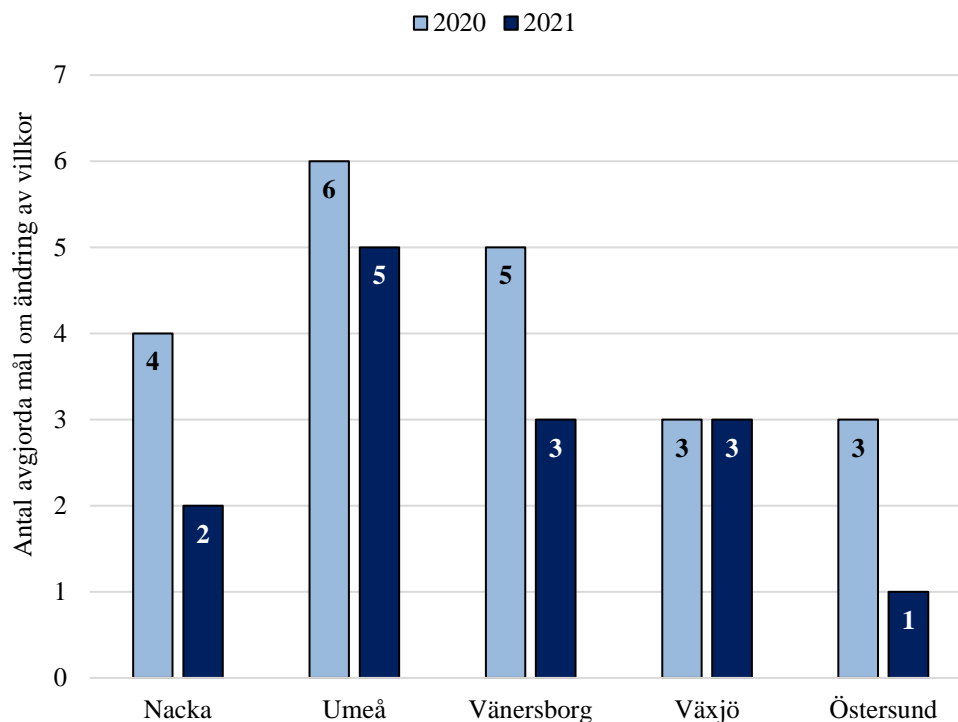
4.5.1 Antal ärenden och ärendefördelning

Under 2021 avgjorde mark- och miljödomstolarna som första instans 21 mål om villkorsändring avseende miljöfarlig verksamhet, samt 12 mål om villkorsändring för vattenverksamhet. För 2020 var motsvarande siffra 14 mål

²⁵ Se bilaga 3, Länsstyrelserna (2022). *Statistikredovisning för regeringsuppdrag "Samlad statistik för miljöstillståndsprövning"*, sida 19.

²⁶ Se 24 kap. 13 § miljöbalken.

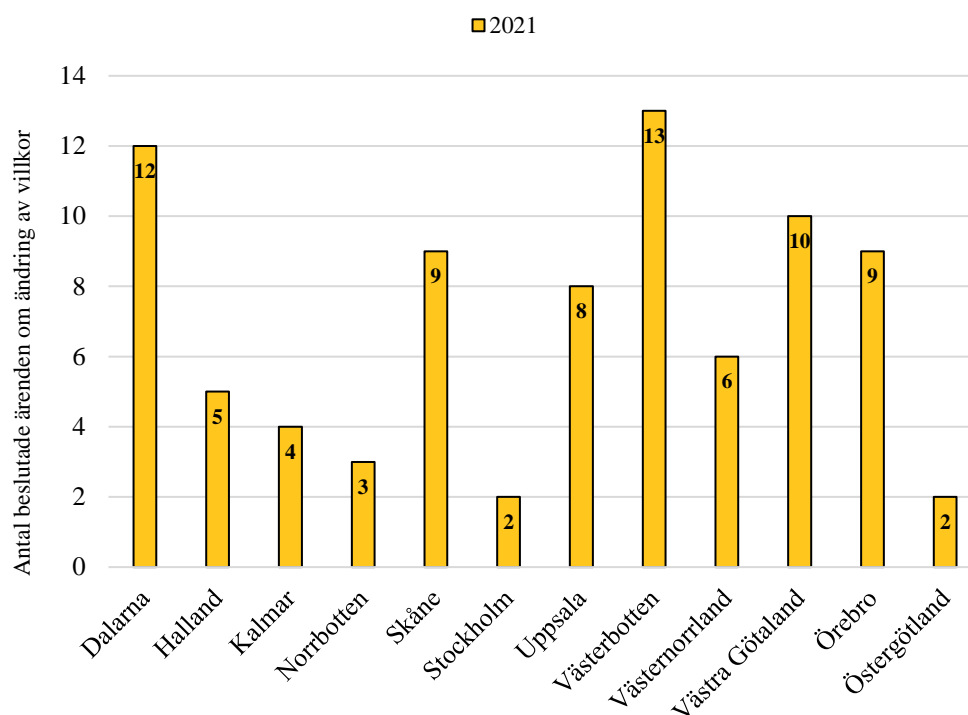
om villkorsändring avseende miljöfarlig verksamhet. Det avgjordes inga mål om villkorsändring för vattenverksamhet 2020. I figur 10 redovisas antalet mål om ansökningar om villkorsändringar för miljöfarlig verksamhet vid de respektive mark- och miljödomstolarna under 2020 och 2021.

Figur 10. Antal avgjorda mål i första instans om ändring av villkor i medgivet tillstånd till miljöfarlig verksamhet under 2020 och 2021, fördelat på respektive mark- och miljödomstol

Källa: Domstolsverket

Länsstyrelserna har vidareutvecklat sin redovisning, varför en jämförelse av antalet ärenden om villkorsändring för miljöfarlig verksamhet mellan de båda åren inte är möjlig att göra. Miljöprövningsdelegationerna avgjorde som första instans totalt 83 ärenden om villkorsändring för miljöfarlig verksamhet 2021. I figur 11 beskrivs antalet ärenden om villkorsändring för miljöfarlig verksamhet vid de respektive miljöprövningsdelegationerna under 2021.

Figur 11. Antal beslutade ärenden i första instans om ändring av villkor i medgivet tillstånd till miljöfarlig verksamhet under 2021, fördelat på respektive miljöprövningsdelegation

Källa: Länsstyrelserna

4.5.2 Handläggningstid

Under 2021 var medianen för mark- och miljödomstolarnas handläggningstid för mål om villkorsändring avseende miljöfarlig verksamhet 239 dagar. Tre fjärdedelar av målen handlades på som mest 395 dagar och 90 procent av målen hade fått ett beslut efter som mest 509 dagar. Spridningen av de ingående värdena varierade mellan 84 dagar och 855 dagar under 2021.

Handläggningstid för mål om villkorsändring för miljöfarlig verksamhet			
Antal mål	Median	75-percentil	90-percentil
21	239	395	509

Tabell 5. Antal avgjorda mål i första instans om ändring av villkor i medgivet tillstånd till miljöfarlig verksamhet under 2021 samt handläggningstid (i dagar) för samtliga mark- och miljödomstolar

Källa: Domstolsverket

I miljöprövningsdelegationerna var medianen för handläggningstiden för ärenden om villkorsändring avseende miljöfarlig verksamhet 114 dagar under 2021. Tre fjärdedelar av ärendena handlades på som mest 197 dagar och 90 procent av ärendena hade fått ett beslut efter som mest 283 dagar. Spridningen av de ingående värdena varierade mellan 8 dagar och 616 dagar under 2021.

Minimivärdet kan inte anses vara ett tillförlitligt värde för ärenden som avser villkorsändringar som prövats i miljöprövningsdelegation.

Handläggningstid för ärenden om villkorsändring			
Antal ärenden	Median	75-percentil	90-percentil
83	114	197	283

Tabell 6. Antal beslutade ärenden i första instans om ändring av villkor i medgivet tillstånd för miljöfarlig verksamhet under 2021 samt handläggningstid (i dagar) för samtliga miljöprövningsdelegationer

Källa: Länsstyrelserna

4.6 Handläggningstidens fördelning i första instans

När en tillståndsansökan lämnats in ska tillståndsmyndigheten först ta ställning till om ansökan uppfyller miljöbalkens krav. Tillståndsmyndigheten ska förelägga sökanden att komplettera ansökan om den innehåller brister.²⁷ När ansökan är komplett och kan tas upp till prövning ska tillståndsmyndigheten ge den som är berörd av verksamheten tillfälle att yttra sig över ansökan. För ansökningar som prövas av mark- och miljödomstolen som första instans sker detta genom kungörelse av ansökan i ortstidning.²⁸ Även ansökningar som prövas av miljöprövningsdelegationen som första instans får kungöras, men det är inte obligatoriskt.²⁹ Tidsåtgången från ansökan till kungörelse beror bland annat på ansökans komplexitet och behovet av kompletteringar av ansökan. Den större delen av handläggningen är dock ofta förlagd till tiden mellan kungörelse och avgörande. I denna fas av prövningen ingår bland annat skriftväxling mellan parterna och i många fall sammanträde eller huvudförhandling.

Mark- och miljödomstolarna

Enligt Domstolsverket efterregistrerades inte datum för kungörelse för pågående mål i mark- och miljödomstolarna från senare delen av 2019. Kungörelsedatum kan således saknas för en del mål som fått sitt första avgörande vid en mark- och miljödomstol under 2020 eller senare.³⁰ Denna felkälla bedöms få allt mindre betydelse vid eventuella framtida redovisningar.

Nedan redogörs för medianen för handläggningstiden från ansökan till kungörelse, samt från kungörelse till avgörande för hel tillståndsprövning av miljöfarlig verksamhet som prövats i mark- och miljödomstol som första instans. Medianen har valts för att justera för eventuella extremvärden i underlaget.

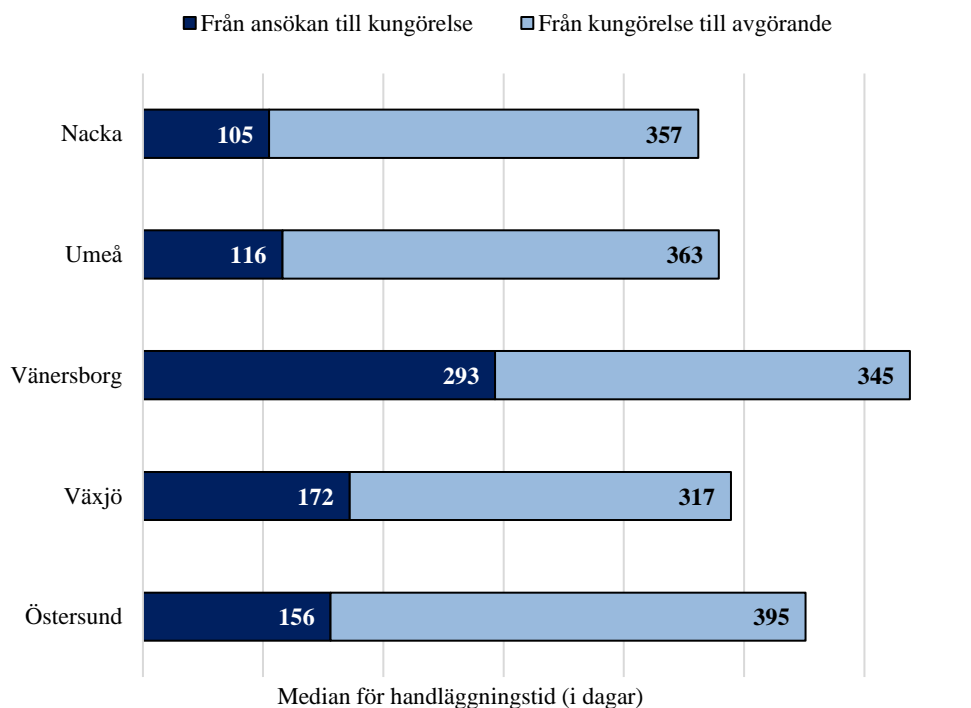
²⁷ Se 22 kap. 2 § och 19 kap. 5 § 2 miljöbalken.

²⁸ Se 22 kap. 3 § miljöbalken.

²⁹ Se 19 kap. 4 § 1 miljöbalken.

³⁰ Se bilaga 2, Domstolsverket (2022). *Om kvalitetssäkring och möjliga felkällor*, sida 2.

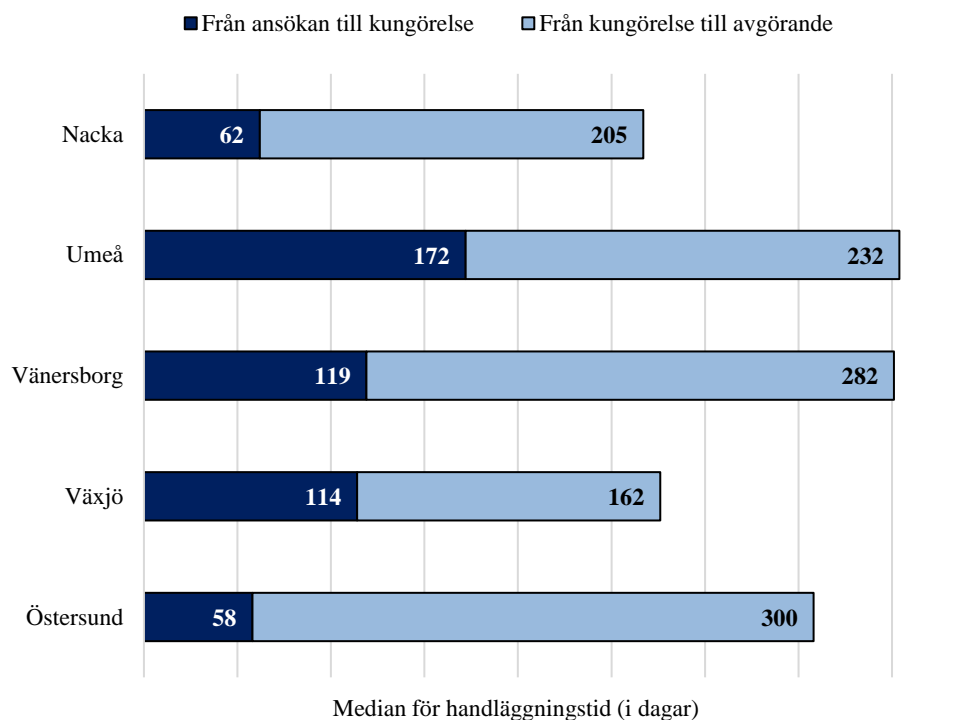
Ärendemängden avser för vardera intervallen de mål som kungjorts respektive avgjorts under 2021.

Figur 12. Handläggningstid (i dagar) för avgjorda mål i första instans om hel tillståndsprövning av miljöfarlig verksamhet, fördelat på respektive mark- och miljödomstol

Källa: Domstolsverket

För hela tillståndsprövningar av såväl miljöfarlig verksamhet som vattenverksamhet vilka avgjordes under 2021 tog intervallet som motsvarar medianen för handläggningstiden från kungörelse till beslut längst tid, markerat i mörkblått i figur 12 och 13. Värt att notera är att spridningen för intervallet som avser prövning av miljöfarlig verksamhet, markerat i ljusblått i figur 12 respektive 13, är litet. För samma intervall för prövningar av vattenverksamheter är spridningen större och motsvarar istället 138 dagar under 2021.

Figur 13. Handläggningstid (i dagar) för avgjorda mål i första instans om hel tillståndsprövning av vattenverksamhet, fördelat på respektive mark- och miljödomstol

Källa: Domstolsverket

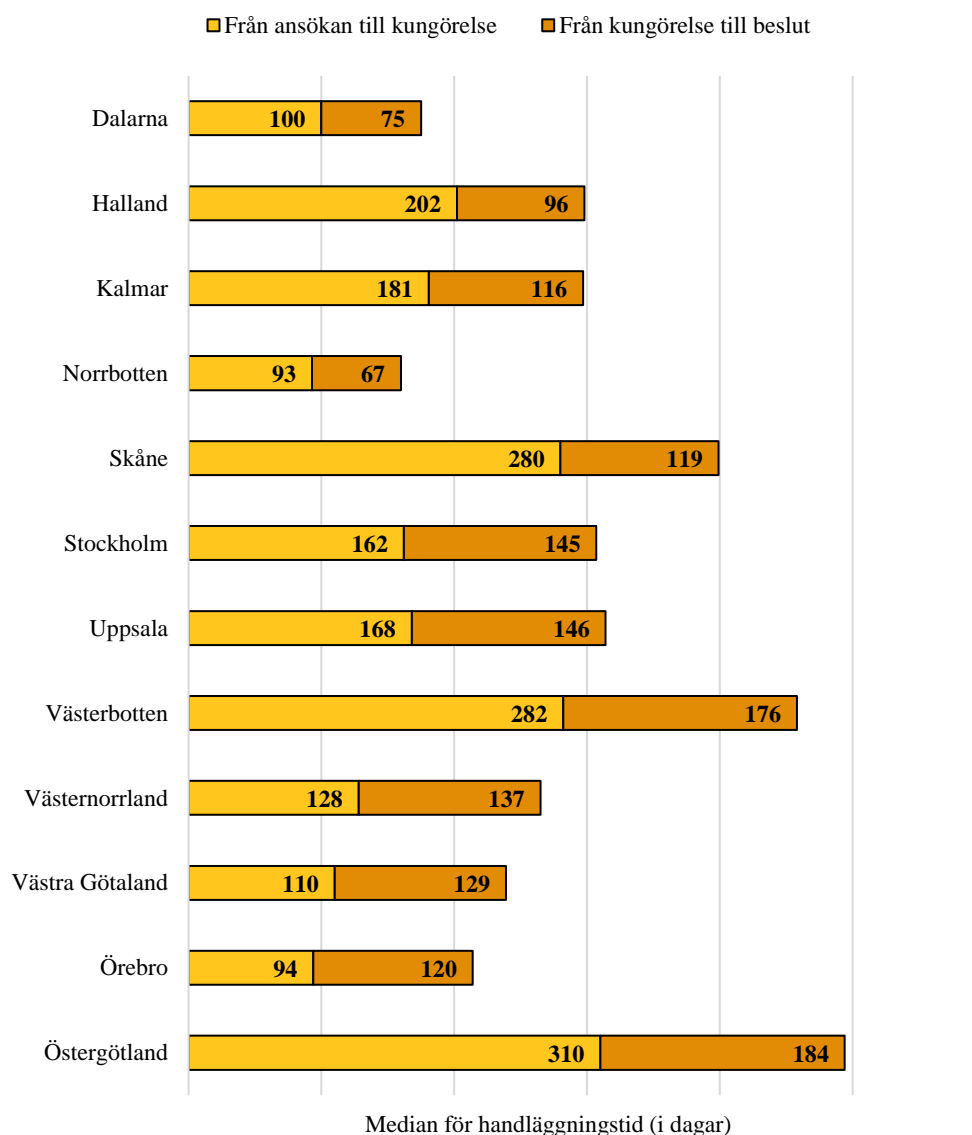
Miljöprövningsdelegationerna

Av de 458 ärenden som avser miljöfarliga verksamheter som fått ett beslut i miljöprövningsdelegation under 2021 har 274 ärenden noterade kungörelsedatum. Enligt länsstyrelserna är det långt ifrån alla ärenden som kungörs även om en majoritet av ärendena som avser hel tillståndsprövning och ändringstillstånd kungörs. I övriga fall avgörs behovet av kungörelse från fall till fall.³¹

Enligt länsstyrelserna finns det flera ärenden för vilka den långa handläggningstiden beror på att ansökan varit ofullständig och att det då krävts att miljöprövningsdelegationen begärt in flertalet kompletteringar efter vilka ärendet bedömts komplett och kan kungöras.³² Dessa ärenden bidrar även till att det gulmarkerade fältet i figur 14, vilket motsvarar handläggningstiden från ansökan till kungörelse, för flera miljöprövningsdelegationer överskrider handläggningstiden från kungörelse till beslut vilket i markerats i orange i figur 14.

³¹ Se bilaga 3, Länsstyrelserna (2022). *Statistikredovisning för regeringsuppdrag "Samlad statistik för miljöstillståndsprövning"*, sida 22.

³² Se bilaga 3, Länsstyrelserna (2022). *Statistikredovisning för regeringsuppdrag "Samlad statistik för miljöstillståndsprövning"*, sida 20.

Figur 14. Handläggningstid (i dagar) för beslutade ärenden i första instans om hel tillståndsprövning av miljöfarlig verksamhet under 2021, fördelat på respektive miljöprövningsdelegation

Källa: Länsstyrelserna

4.7 Handläggningstid för olika slags miljöfarliga verksamheter

Vissa miljöfarliga verksamheter och åtgärder omfattas av anmälnings- eller tillståndsplikt enligt miljöbalken. Vilka slags verksamheter och åtgärder som kräver tillstånd eller anmälan framgår av miljöprövningsförordningen (2013:251). I paragraferna i 2–32 kap. miljöprövningsförordningen anges den verksamhetskod som gäller för den beskrivna verksamheten eller åtgärden. I underlagen från Domstolsverket och länsstyrelserna ingår information om antal

avgjorda tillståndsansökningar för miljöfarlig verksamhet per verksamhetskod enligt miljöprövningsförordningen för 2021, se bilaga 4 och 5.

I länsstyrelsens underlag hämtas verksamhetskoderna ur anläggningsregistret. Enligt länsstyrelserna ansvarar tillsynshandläggarna för att uppdatera anläggningsregistret, från vilket uppgifterna om verksamhetskod enligt miljöprövningsförordningen hämtas. Att uppgifterna om verksamhetskod gäller befintlig anläggning är en svaghet i underlaget, eftersom uppgifterna inte kan ändras direkt när en anläggning fått ett beslut som påverkar tidigare eller nuvarande verksamhetskod. Innan en sådan justering kan ske, behöver verksamhetsutövaren ha tagit det nya tillståndet i anspråk. Det medför att den verksamhetskod som beslutet gäller inte kommer att framgå av anläggningssystemet innan tillståndet tas i anspråk och det har blivit registrerat i anläggningssystemet. För att få en mer rättvisande bild av vilka beslut som meddelas enligt respektive verksamhetskod skulle denna statistik behöva kopplas till beslutet och inte till respektive anläggnings nuvarande status. Ytterligare ett utvecklingsområde är att informationen om verksamhetskod är en sammanställning av ett brett urval av ärenderubriker vilka skiljer sig från den övriga redovisningen. För uppgifterna om verksamhetskod rör det sig om totalt sju ärenderubriker, nämligen:

- Ansökan om tillstånd till miljöfarlig verksamhet,
- Ansökan om ändring av villkor,
- Ansökan om ändringstillstånd,
- Ansökan om förlängd igångsättningstid,
- Ansökan om förlängd prøvotid för slutliga villkor,
- Prövotidsredovisning med förslag till slutliga villkor, samt
- Ansökan om dispens och alternativvärden utifrån Industriutsläppsdirektivet (IED).³³

För Domstolsverket är de motsvarande ärenderubrikerna i underlaget:

- Hel tillståndsprövning,
- Ärenden som avser ändringstillstånd, samt
- Ändring av villkor i medgivet tillstånd för miljöfarlig verksamhet.³⁴

Eftersom det inte är möjligt att filtrera ärenderubrikerna i de båda underlagen begränsas jämförelserna till att gälla verksamhetskod i miljöprövningsdelegation respektive mark- och miljödomstol. Vid framtida redovisningar bör detta justeras för att även möjliggöra jämförelser mellan olika år.

³³ Se bilaga 3, Länsstyrelserna (2022). *Statistikredovisning för regeringsuppdrag "Samlad statistik för miljöstillståndsprövning"*, sida 31 – 32.

³⁴ Se bilaga 2, Domstolsverket (2022). *Om kvalitetssäkring och möjliga felkällor*, sida 2 – 3.

4.7.1 Antal ärenden och ärendefördelning

Det kan konstateras att antalet mål och ärenden som registrerats med verksamhetskod är färre än det totala antalet ärenden för både domstolarna och miljöprövningsdelegationerna. I länsstyrelsernas underlag saknar 60 ärenden uppgifter, då 458 avgjorda ärenden om miljöfarlig verksamhet noterats men endast 398 av dem har redovisad verksamhetskod. Enligt länsstyrelserna beror det på att det finns ärenden som inte har uppdaterats med information om vilken verksamhetskod som anläggningen kommer få om verksamhetsutövaren tar sitt tillstånd i anspråk. En annan osäkerhet i underlagen är att verksamhetskoden som följer av det nya tillståndet inte registreras förrän det nya tillståndet tas i anspråk vilket kan resultera i fall där antingen fel verksamhetskod anges eller att registrering av verksamhetskod uteblir³⁵. Av den anledningen ingår verksamheter listade som C-verksamheter³⁶ i statistiken, trots att dessa i normalfallet inte är tillståndspliktiga. I de fall där det saknas uppgifter för ”75-percentil” eller ”90-percentil” anger länsstyrelserna att det beror på att det finns för få värden för att kunna göra beräkningar.³⁷

För domstolarna saknas uppgift om verksamhetskod för tre avgjorda mål, då 44 mål om miljöfarlig verksamhet avgjorts men för endast 41 av dem har redovisad verksamhetskod. För att stödja mark- och miljödomstolarna i registreringen av information om verksamhetskod när målen avgörs finns en kontroll i domstolarnas system för verksamhetsstöd som påminner om att statistikuppgifter ska registreras om detta inte redan är gjort. Det är dock möjligt att avsluta målen utan att registrera miljöuppgifter.³⁸

För att bemöta dessa kvalitetsbrister har Naturvårdsverket granskat de båda underlagen och sedan gjort ett urval utifrån de olika verksamheter som redovisats och dess tillförlitlighet. Det innebär att sammanställningen rymmer ett mer omfattande underlag än vad som redovisas här. Från Domstolsverkets underlag har Naturvårdsverket valt ut de 30 av 41 ärenden där de huvudverksamheter som endast omfattat tre eller fler ärenden under 2021 filtrerats bort då en alltför liten ärendemängd bedöms vara otillräcklig för statistiska beskrivningar. Av länsstyrelsernas 398 ärenden har Naturvårdsverket på motsvarande valt ut de 265 ärenden där A-verksamheter³⁹ och C-verksamheter har exkluderats samt huvudverksamheter med färre än 11 ärenden har filtrerats bort. För redogörelse av samtliga ärenden och dess fördelning utifrån verksamhetskod, se bilaga 4 och 5.

³⁵ Se bilaga 3, Länsstyrelserna (2022). *Statistikredovisning för regeringsuppdrag "Samlad statistik för miljöstillståndsprövning"*, sida 31 – 32.

³⁶ C-verksamheter är anmälningspliktiga verksamheter, se 1 kap. 10 § miljöprövningsförordningen.

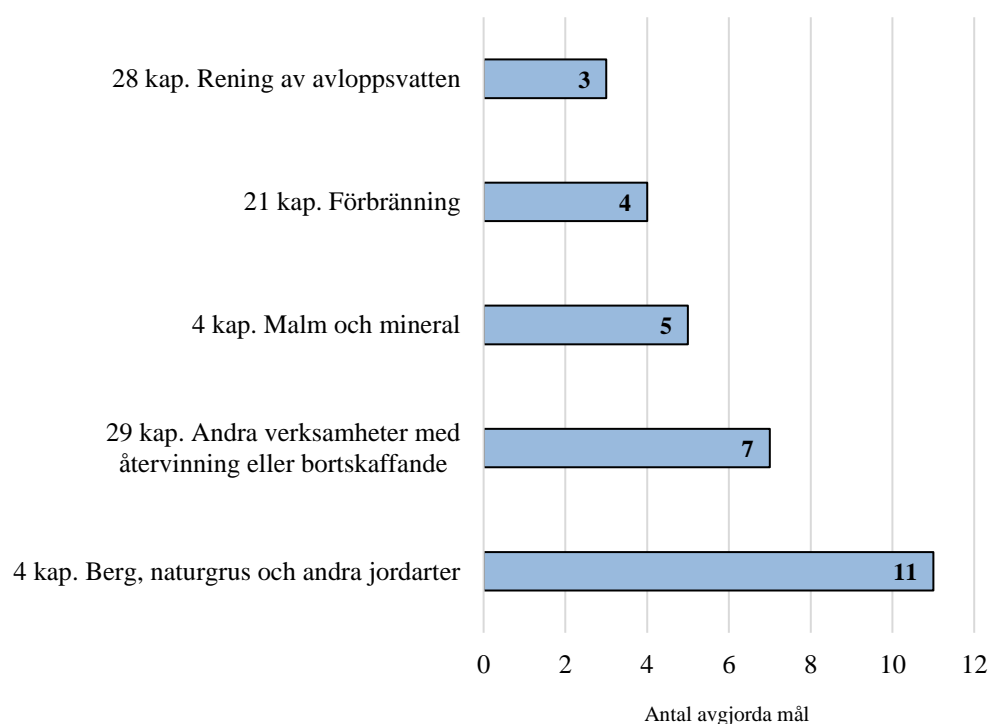
³⁷ Se bilaga 3, Länsstyrelserna (2022). *Statistikredovisning för regeringsuppdrag "Samlad statistik för miljöstillståndsprövning"*, sida 19 och 32.

³⁸ Se bilaga 2, Domstolsverket (2022). *Om kvalitetssäkring och möjliga felkällor*, sida 2.

³⁹ A-verksamhet är tillståndspliktig verksamhet som prövas av mark- och miljödomstol som första instans, se 1 kap. 6 § miljöprövningsförordningen.

4.7.2 Handläggningstid

Den verksamhetstyp med störst antal mål som avgjorts i första instans av mark- och miljödomstol under 2021 gällde olika täkter som faller under 4 kap. miljöprövningsförordningen, se figur 15. För de 11 täkter som prövats i mark- och miljödomstol, vilka motsvarar en tredjedel av det aktuella urvalet, var medianen för handläggningstiden 489 dagar under 2021. Tre fjärdedelar av de aktuella täktmålen avgjordes på som mest 630 dagar. För 90 procent av målen meddelades avgörandet för täktmålen efter som mest 913 dagar. För gruvor, där mark- och miljödomstol avgjort fem mål i första instans under 2021, var handläggningstidens median lika lång som för täkter men uppgick i stället till som mest 945 dagar för tre fjärdedelar av målen och 1 099 dagar för 90 procent av målen. För redogörelse av samtliga mål och deras fördelning på verksamhetskod, se bilaga 4.

Figur 15. Antal avgjorda mål i första instans hos mark- och miljödomstol under 2021 per huvudverksamhet enligt miljöprövningsförordningen. Listade huvudverksamheter innehåller både A- och B-verksamheter⁴⁰

Källa: Domstolsverket

Figur 16 visar att det även för miljöprövningsdelegationerna var ärenden om täkter som var vanligast förekommande under 2021. De uppgick till knappt hälften av ärendena i det aktuella urvalet vilka fått ett beslut i första instans. För de 116 täkter som prövats i miljöprövningsdelegation under 2021 var medianen

⁴⁰ B-verksamhet är tillståndspliktig verksamhet som prövas av miljöprövningsdelegation som första instans, se 1 kap. 6 § miljöprövningsförordningen.

för handläggningstiden 216 dagar. För tre fjärdedelar av ärendena hade ett beslut fattats efter som mest 363 dagar och för 90 procent av ärendena efter som mest 514 dagar. En del täkter utgör även vattenverksamhet och prövas därför av mark- och miljödomstol i första instans. Dessa ingår inte i de 116 täktärenden som prövats av miljöprövningsdelegation.⁴¹

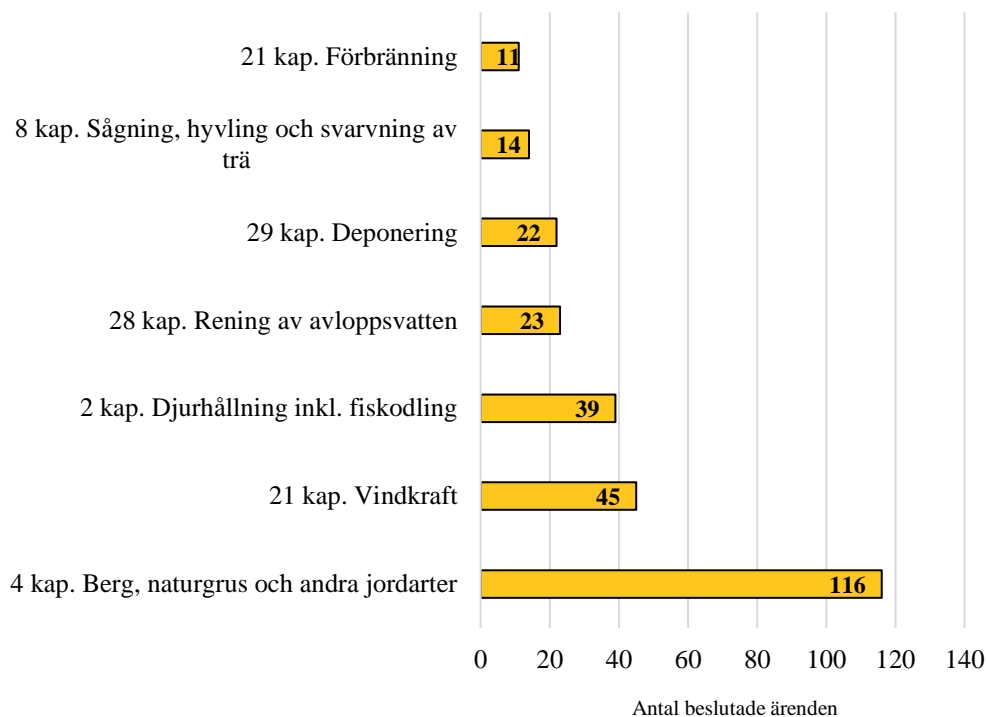
För vindkraft som faller under 21 kap. miljöprövningsförordningen hade miljöprövningsdelegation fattat beslut i 45 ärenden under 2021. För ärendena som gällde vindkraft var medianen för handläggningstiden 195 dagar. För tre fjärdedelar av vindkraftsärendena tog det som mest 364 dagar att få ett beslut i miljöprövningsdelegation som första instans. Efter 805 dagar hade 90 procent av vindkraftsärendena fått ett beslut under 2021. Enligt länsstyrelserna är bedömningar av ärenden om tillstånd till vindkraft ofta komplexa med många faktorer att ta ställning till med flera yttranden och perioder där ärendet kan vara vilande, exempelvis i väntan på en komplettering av en utredning som enbart kan göras under en viss årstid eller i väntan på svar om det kommunala vetot.⁴²

Cirka en tiondel av ärendena som avgjorts av miljöprövningsdelegation gällde djurhållning inklusive fiskodling som faller under 2 kap. miljöprövningsförordningen. Av de aktuella 39 prövningarna utgjordes 7 av fiskodlingar och resterande 32 av djurhållning. För de 32 ärenden där miljöprövningsdelegation fattat beslut om djurhållning var handläggningstiden i genomsnitt 191 dagar under 2021, där det för tre fjärdedelar av ärendena tog som mest 277 dagar att få ett första avgörande i miljöprövningsdelegation. För de sju ärenden som gällde fiskodlingar var medianen för handläggningstiden i stället 240 dagar för de ärenden som fått ett beslut i miljöprövningsdelegation under 2021. Enligt länsstyrelserna blir det allt vanligare att fiskodlingar i mindre skala etableras på land i nedlagda lantbruk.⁴³ För en redogörelse av samtliga ärenden och dess MPF-huvudverksamhetskod, se bilaga 5.

⁴¹ Se bilaga 3, Länsstyrelserna (2022). *Statistikredovisning för regeringsuppdrag "Samlad statistik för miljöstillståndsprövning"*, sida 19.

⁴² Se bilaga 3, Länsstyrelserna (2022). *Statistikredovisning för regeringsuppdrag "Samlad statistik för miljöstillståndsprövning"*, sida 34.

⁴³ Se bilaga 3, Länsstyrelserna (2022). *Statistikredovisning för regeringsuppdrag "Samlad statistik för miljöstillståndsprövning"*, sida 34.

Figur 16. Antal beslutade ärenden i första instans hos miljöprövningsdelegation under 2021 per huvudverksamhet enligt miljöprövningsförordningen. Listade huvudverksamheter innehåller enbart B-verksamheter

Källa: Länsstyrelserna

4.8 Industriutsläppsverksamheter och Sevesoverksamheter

Vissa miljöfarliga verksamheter omfattas av särskild reglering som beaktas vid tillståndsprövning enligt miljöbalken. Om en verksamhet hanterar farliga ämnen i viss mängd anses den vara en så kallad Sevesoverksamhet och ska uppfylla vissa särskilda krav⁴⁴. Om en verksamhet är en så kallad industriutsläppsverksamhet⁴⁵ omfattas den av reglerna i industriutsläppsförordningen (2013:250), vilket bland annat innebär att så kallade BAT-slutsatser⁴⁶ ska användas som referens vid tillståndsprövningen. Vid tillståndsprövning av industriutsläppsverksamheter kan det även vara aktuellt att pröva anpassade villkor avseende alternativvärden eller dispenser från BAT-slutsatser. I statistikunderlagen har verksamheter som är Sevesoverksamheter och industriutsläppsverksamheter särskilt markerats. Det kan förekomma att en verksamhet är klassad både som Sevesoverksamhet och

⁴⁴ Se 5 och 6 §§ samt avdelning 4 i bilagan förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd samt lagen (1999:381) och förordningen (2015:236) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (Sevesolagen) och Sevesoförordningen.

⁴⁵ Av 1 kap. 2 § industriutsläppsförordningen följer att de verksamheter som har en verksamhetskod i miljöprövningsförordningen (2013:251) som slutar med -i räknas som industriutsläppsverksamheter.

⁴⁶ BAT står för Best Available Technique. BAT-slutsatserna anger vad som utgör bästa tillgängliga teknik för olika industrier, vissa innehåller utsläppsvärden och andra anger bara vilka tekniker som är BAT.

industriutsläppsverksamhet. Målen om industriutsläppsverksamheter respektive Sevesoverksamheter är delsummer av det totala antalet tillståndsprövningar för miljöfarliga verksamheter och är därför medräknade i medianerna för dessa måltyper.

Mark- och miljödomstolarna har avgjort 22 mål om industriutsläppsverksamheter och 15 mål om Sevesoverksamheter under 2021. Medianen för handläggningstid i mark- och miljödomstolarna var 539 dagar för industriutsläppsverksamheter och 621 dagar för Sevesoverksamheter. Spridningen av de ingående värdena som gällde industriutsläppsverksamheter varierade mellan 121 dagar och 1 201 dagar under 2021. Den motsvarande spridningen för Sevesoverksamheter var 130 dagar och 1 201 dagar för 2021.

Handläggningstid för industriutsläppsverksamheter och Sevesoverksamheter				
	Antal mål	Median	75-percentil	90-percentil
Industriutsläppsverksamheter	22	539	763	941
Sevesoverksamheter	15	621	761	932

Tabell 7. Antal avgjorda mål i första instans om industriutsläppsverksamheter och Sevesoverksamheter under 2021 samt handläggningstid (i dagar) för samtliga mark- och miljödomstolar

Källa: Domstolsverket

Information om industriutsläppsverksamheter och Sevesoverksamheter uppdateras av handläggare på länsstyrelsen i det län där en verksamhet är lokaliserad, medan prövningen av verksamheten sker vid en av de 12 miljöprövningsdelegationerna. Uppgifterna i länsstyrelsernas anläggningsregister gäller befintlig anläggning och kan ändras först när ett nytt beslut om tillstånd har tagits i anspråk av verksamhetsutövaren. För industriutsläppsverksamheter och Sevesoverksamheter redovisas endast avgjorda prövningsärenden. Det beror på att det under prövningsprocessen kan inkomma nya uppgifter som föranleder att en verksamhet klassas som en industriutsläppsverksamhet och/eller som en Sevesoverksamhet under handläggningens gång. Ingående underlag avser samtliga 7 ärendetyper.⁴⁷

Miljöprövningsdelegationerna har fattat beslut om 75 ärenden om industriutsläppsverksamheter och 55 ärenden om Sevesoverksamheter under 2021. Medianen för miljöprövningsdelegationernas handläggningstid var 185 dagar för industriutsläppsverksamheter och 202 dagar för Sevesoverksamheter, att jämföra med 299 dagar för ärenden om hel tillståndsprövning för miljöfarlig verksamhet enligt 9 kap. miljöbalken.

⁴⁷ Se bilaga 3, Länsstyrelserna (2022). *Statistikredovisning för regeringsuppdrag "Samlad statistik för miljö tillståndsprövning"*, sida 11 samt 15 – 16.

Handläggningstid för industriutsläppsverksamheter och Sevesoverksamheter				
	Antal ärenden	Median	75-percentil	90-percentil
Industriutsläppsverksamheter	75	185	315	570
Sevesoverksamheter	55	202	377	554

Tabell 8. Antal beslutade ärenden i första instans om industriutsläppsverksamheter och Sevesoverksamheter under 2021 samt handläggningstid (i dagar) för samtliga miljöprövningsdelegationer

Källa: Länsstyrelserna

4.9 Handläggningstid för olika typer av vattenverksamheter

I den modell som tagits fram gemensamt av Domstolsverket, länsstyrelserna och Naturvårdsverket för uppgifterna om statistik ingår möjligheten att i eventuella framtida redovisningar särskilja mål som prövats med anledning av den nationella planen för moderna miljövillkor för vattenkraften.⁴⁸ Enligt Domstolsverkets uppgifter om statistik har några sådana mål inte prövats under 2021.

4.9.1 Antal ärenden och ärendefördelning

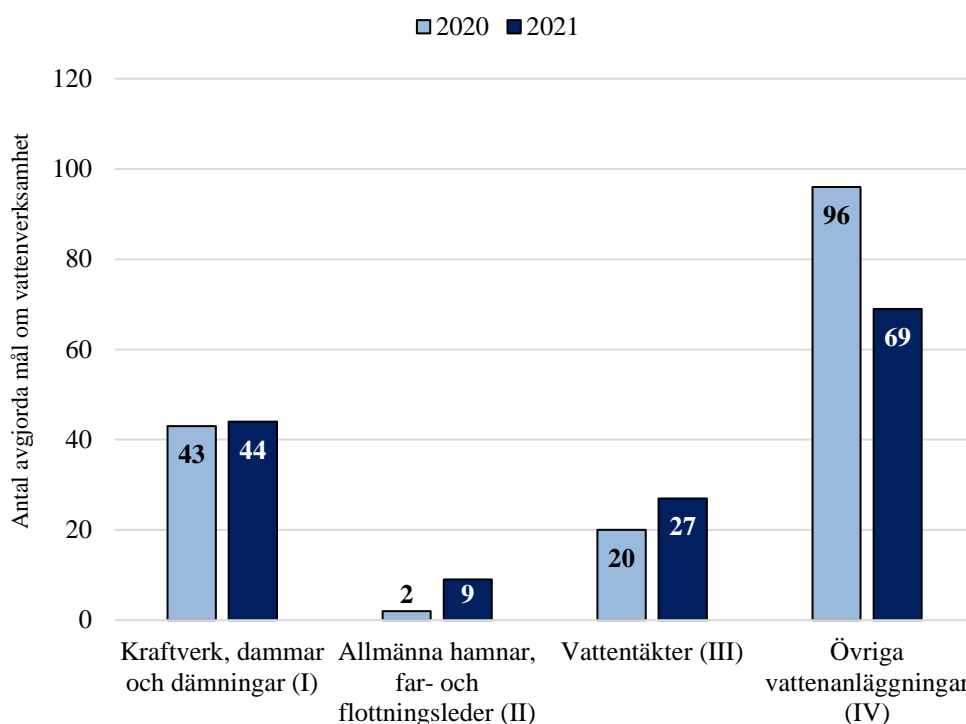
Vattenverksamheter som prövas i mark- och miljödomstol i första instans registreras i fyra så kallade avdelningar baserat på fördelningen i miljöboken⁴⁹ som omfattar:

- **Första avdelningen (I):** vattenverksamhet och vattenanläggningar för tillgodogörande av vatten såsom drivkraft samt dammbyggnader, oavsett om de avser sådant tillgodogörande eller ej.
- **Andra avdelningen (II):** vattenverksamhet och vattenanläggningar för allmänna farleder, allmänna hamnar och allmänna flottleder.
- **Tredje avdelningen (III):** vattentäkter för tillgodogörande av grundvatten eller ytvatten samt bortledande av grundvatten oavsett om det avser sådant tillgodogörande eller ej.
- **Fjärde avdelningen (IV):** annan vattenverksamhet och vattenanläggningar enligt miljöbalken och lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet.

Figur 17 redogör för antalet mål om tillstånd till vattenverksamhet fördelat på de respektive avdelningarna under 2020 och 2021.

⁴⁸ Naturvårdsverket (2017). Redovisning av uppdrag i regleringsbrev (M2017/02351/Me): *En modell för att årligen upprätta och redovisa statistik för miljötillståndsprövningen.*

⁴⁹ Se 4 § i DVFS 2019:12.

Figur 17. Fördelningen av antal avgjorda mål i första instans för hel tillståndsprövning av vattenverksamhet under 2020 och 2021 samt handläggningstid (i dagar) för samtliga mark- och miljödomstolar

Källa: Domstolsverket

4.9.2 Handläggningstid

I tabell 9 redovisas handläggningstiden för de olika målen om tillstånd till vattenverksamhet fördelat på de respektive avdelningarna under 2020 och 2021.⁵⁰

Handläggningstid för mål om vattenverksamhet				
	Antal mål	Median	75-percentil	90-percentil
Kraftverk, dammar och dämningar (I)	44	420	759	826
Allmänna hamnar, far- och flottningsleder (II)	9	355	435	459
Vattentäkter (III)	27	298	414	738
Övriga vattenanläggningar (IV)	69	295	396	574

Tabell 9. Fördelningen av antal avgjorda mål i första instans för hel tillståndsprövning av vattenverksamhet under 2021 samt handläggningstid (i dagar) för samtliga mark- och miljödomstolar

Källa: Domstolsverket

⁵⁰ Se 4 § i DVFS 2019:12.

4.10 Handläggningstid för överklagade mål och ärenden

Miljöprövningsdelegationernas beslut i ärenden om tillstånd till miljöfarlig verksamhet kan överklagas till mark- och miljödomstolen, vars avgöranden i sin tur kan överklagas till Mark- och miljööverdomstolen (MÖD) som sista instans. Avgöranden om tillstånd till miljöfarlig verksamhet och vattenverksamhet där mark- och miljödomstolen är första instans kan överklagas till MÖD, vars avgöranden i sin tur kan överklagas till Högsta domstolen som sista instans.

Antalet instanser som ett mål eller ärende prövas i påverkar handläggningstiden. Av den redovisade statistiken framgår handläggningstiden i dagar från det att ansökan inkommer i första instans till dess att ett överklagat mål avgörs och får laga kraft i överinstansen. När det gäller ärenden som inletts hos miljöprövningsdelegationen är det inte möjligt att i statistiken utläsa i vilken överinstans som ärendet fått sitt slutliga avgörande. Statistiken omfattar således den sammanlagda handläggningstiden för ärenden som prövats i antingen två eller tre instanser.

Mål som prövas av mark- och miljödomstolen som första instans kan som ovan anförts överklagas till Högsta domstolen som sista instans. Enligt Domstolsverket är det dock inte möjligt att urskilja dessa mål bland alla avgjorda mål vid Högsta domstolen.⁵¹ Handläggningstiden för dessa mål sträcker sig därför endast till dagen för MÖD:s avgörande. I praktiken innebär det att målen som överklagats till Högsta domstolen får en kortare handläggningstid i statistiken än i verkligheten. Statistiken för överklagade mål där mark- och miljödomstolen är första instans visar således den sammanlagda handläggningstiden för prövning i två instanser, det vill säga mark- och miljödomstolen och MÖD, oavsett om MÖD:s avgörande överklagats till Högsta domstolen eller inte.

I MÖD krävs alltid prövningstillstånd för att målet ska tas upp till prövning i sak. Om prövningstillstånd inte beviljas blir mark- och miljödomstolens avgörande gällande. Mark- och miljööverdomstolens handläggningstid fram till ett beslut att inte bevilja prövningstillstånd kan antas vara kortare jämfört med handläggningstiden för en prövning i sak. I statistiken är det inte möjligt att utläsa huruvida MÖD gjort en sakprövning eller om handläggningen avslutats genom ett beslut att inte bevilja prövningstillstånd.

Om ett mål återförvisas från MÖD eller Högsta domstolen till en underrätt som sedan fortsätter tidigare handläggning är det inte heller möjligt att följa den

⁵¹ Se bilaga 2, Domstolsverket (2022). *Om kvalitetssäkring och möjliga felkällor*, sida 3.

totala handläggningstiden för prövningen i statistiken. Handläggningstiden omfattar i sådana fall inte den återupptagna prövningen. Enligt Domstolsverket är återförvisade mål från MÖD till en mark- och miljödomstol en felkälla då dessa mål i praktiken har en längre total handläggningstid än vad statistiken utvisar.⁵²

4.10.1 Hel tillståndsprövning

Mål som inleddes i mark- och miljödomstol

Under 2021 avgjorde MÖD 22 överklagade mål som avser tillstånd till miljöfarlig verksamhet där första instans var mark- och miljödomstol. Av de målen var det sju mål som överklagades till Högsta domstolen. Som tidigare nämnts ingår inte Högsta domstolens handläggningstid i redovisningen från Domstolsverket. Som framgår av tabell 10 var medianen för handläggningstiden, det vill säga det mittersta värdet av handläggningstiderna räknat från inkommen ansökan i mark- och miljödomstol till avgörande i MÖD, 916 dagar under 2021. Tre fjärdedelar av alla mål hade fått ett avgörande i MÖD efter 1 105 dagar och för 90 procent av målen var handläggningstiden som mest 1 252 dagar. Spridningen av de ingående värdena varierade mellan 367 dagar och 1 412 dagar för år 2021.

Vad gäller vattenverksamheter sorteras dessa i fyra avdelningar⁵³, se avsnitt 4.9. Ytterligare nio mål om vattenverksamhet fick avgöranden i MÖD, men där saknas notering per avdelning. Under 2021 avgjorde MÖD 25 mål avseende tillstånd för vattenverksamhet och vattenanläggningar för tillgodogörande av vatten såsom drivkraft samt dammbyggnader (I). För vattenverksamhet och vattenanläggningar för allmänna farleder, allmänna hamnar och allmänna flottleder (II), avgjorde MÖD inga överklagade mål under 2021. För de sista två kategorierna, vattentäkter för tillgodogörande av grundvatten eller ytvatten samt bortledande av grundvatten (III) och annan vattenverksamhet och vattenanläggningar enligt miljöbalken och lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet (IV) avgjorde MÖD fem respektive 16 överklagade mål under 2021. Den längsta handläggningstiden för tillstånd till vattenverksamhet under 2021 sett till alla fyra kategorierna, var 1 633 dagar och den kortaste 217 dagar.

⁵² Se bilaga 2, Domstolsverket (2022). *Om kvalitetssäkring och möjliga felkällor*, sida 3.

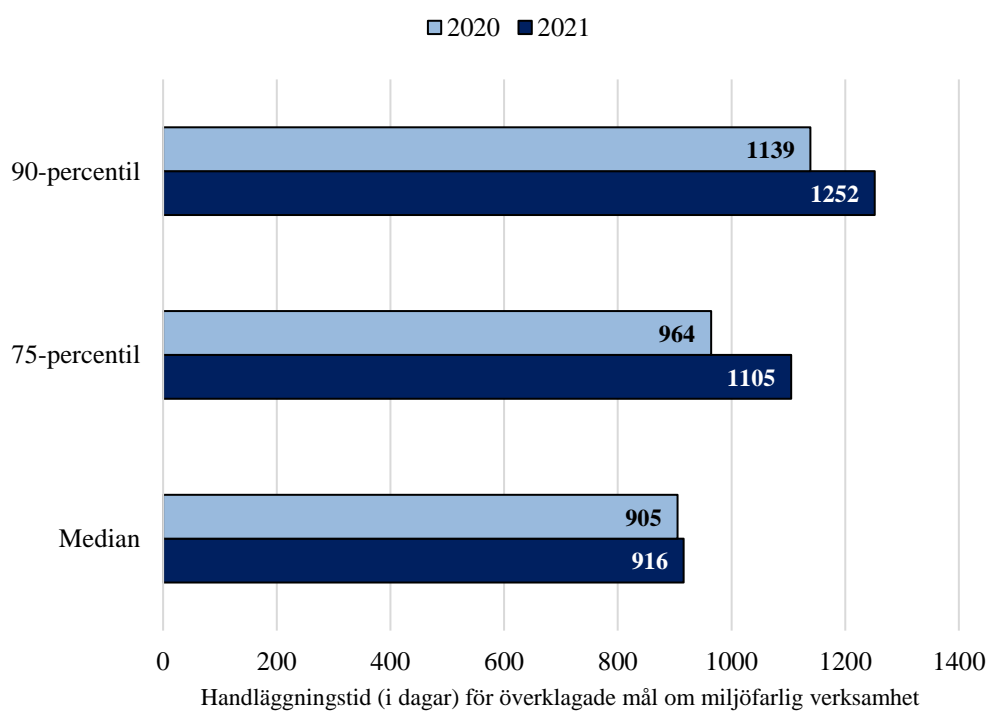
⁵³ Se 4 § i DVFS 2019:12.

Handläggningstid för överklagade mål				
	Antal mål	Median	75-percentil	90-percentil
Miljöfarlig verksamhet	22	916	1 105	1 252
Vattenverksamheter Första avdelningen (I)	25	1 039	1 091	1 408
Vattenverksamheter Andra avdelningen (II)	0			
Vattenverksamheter Tredje avdelningen (III)	5	710	814	884
Vattenverksamheter Fjärde avdelningen (IV)	16	802	1 106	1 320

Tabell 10. Antal avgjorda mål i första instans för hel tillståndsprövning av miljöfarlig verksamhet och hel tillståndsprövning av vattenverksamhet under 2021 samt handläggningstid (i dagar) för samtliga mark- och miljödomstolar

Källa: Domstolsverket

Som framgår av figur 18 var handläggningstiderna för överklagade mål om hel tillståndsprövning av miljöfarlig verksamhet kortare under 2020 än under 2021. Sett till medianen är skillnaden i handläggningstid dock marginell. Båda dessa mätserier inföll under COVID-19 pandemin vilket kan ha påverkat handläggningstiderna. Vid eventuella framtida redovisningar bör längre mätserier kunna sammanställas, vilka kan visa på trender eller utveckling av handläggningstiderna.

Figur 18. Handläggningstid (i dagar) för överklagade mål om hel tillståndsprövning av miljöfarlig verksamhet under 2021

Källa: Domstolsverket

Mål som inleddes i miljöprövningsdelegation

Under 2021 avgjordes 56 mål om tillstånd till miljöfarlig verksamhet som inleddes i miljöprövningsdelegation slutligt i överinstans. Underlaget från länsstyrelserna har utvecklats inför den aktuella redovisningen varför en jämförelse mellan de båda åren inte är möjlig. Sista prövningsinstans kan antingen vara mark- och miljödomstol eller MÖD, vilket innebär att prövningen kan ha skett i två eller tre instanser, se avsnitt 4.10. Som framgår av tabell 11 var medianen 730 dagar, räknat från att ansökan lämnades in till lagakraftvunnet avgörande i överinstans. Spridningen av de ingående värdena varierade mellan 169 dagar och 2 402 dagar under 2021.

Hel tillståndsprövning	Antal	Median	75-percentil	90-percentil
	56	730	951	1 298

Tabell 11. Handläggningstid (i dagar) samt antal avgjorda överklagade mål om hel tillståndsprövning av miljöfarlig verksamhet där miljöprövningsdelegation varit första instans och som fått slutligt avgörande i mark- och miljödomstol eller i Mark- och miljööverdomstolen under 2021

Källa: Länsstyrelserna

4.10.2 Andel beviljade hela tillståndsprövningar i överinstans

Av de 55 mål om hel tillståndsprövning för miljöfarlig verksamhet som inleddes hos mark- och miljödomstol och fått ett avgörande i MÖD under 2021, fick 43 mål ett beslut som innebär att tillstånd beviljades. Av de 22 mål om hel tillståndsprövning för vattenverksamhet som inleddes hos mark- och miljödomstol och fått ett avgörande i MÖD under 2021 fick 21 mål ett beslut som innebär att tillstånd beviljades.

4.10.3 Ändringstillstånd

Mål som inleddes i mark- och miljödomstol

Under 2021 avgjorde MÖD inga mål som gällde ansökan om ändringstillstånd med mark- och miljödomstol som första instans. Avsaknaden av avgjorda mål om ändringstillstånd i MÖD är sannolikt felaktig vilket har bekräftats av Domstolsverket⁵⁴. Enligt Domstolsverket introducerades koden för måltypen ändringstillstånd vid den föregående redovisningen. För de mål som gäller ändringstillstånd och som inleddes innan målkoden introducerades år 2020 har troligen en annan målkod använts i handläggningen. I takt med att målkoden börjar användas i högre utsträckning kommer antalet avgjorda mål som gäller ändringstillstånd att öka i statistiken.

⁵⁴ Se Domstolsverket (2022). Welanders C., SV: Fråga om ändringstillstånd.

Mål som inleddes i miljöprövningsdelegation

Under 2021 var det fyra mål om ändringstillstånd som inletts hos miljöprövningsdelegationen som avgjordes i överinstans, i detta fall antingen i mark- och miljödomstol eller MÖD. Bland de fyra målen var den längsta handläggningstiden 920 dagar och den kortaste 266 dagar räknat från det att ansökan gavs in till miljöprövningsdelegationen fram till avgörande i överinstans fått laga kraft.

Ändringstillstånd	Antal	Median	75-percentil	90-percentil
	4	342	535	766

Tabell 12. Handläggningstid (i dagar) samt antal avgjorda överklagade mål om ändringstillstånd för miljöfarlig verksamhet där miljöprövningsdelegation varit första instans och som fått slutligt avgörande i mark- och miljödomstol eller i Mark- och miljööverdomstolen under 2021

Källa: Länsstyrelserna

4.10.4 Villkorsändring

Mål som inleddes i mark- och miljödomstol

I MÖD avgjordes två mål om villkorsändring som inletts i mark- och miljödomstol under 2021. Det ena målet avsåg miljöfarlig verksamhet och hade en handläggningstid om totalt 443 dagar räknat från att ansökan lämnades in till mark- och miljödomstol fram till slutligt avgörande i MÖD. Det andra målet avsåg vattenverksamhet och hade en total handläggningstid om 238 dagar.

Mål som inleddes i miljöprövningsdelegation

Det var åtta mål gällande villkorsändring inledda i miljöprövningsdelegation som avgjordes i överinstans (mark- och miljödomstol eller MÖD) under 2021. Som framgår av tabell 13 var medianen, det mittersta värdet räknat från att ansökan lämnades in till lagakraftvunnet avgörande i överinstans, 548 dagar. Spridningen av de ingående värdena varierade mellan 316 dagar och 1 180 dagar under 2021.

Villkorsändring	Antal	Median	75-percentil	90-percentil
	8	548	782	1 160

Tabell 13. Handläggningstid (i dagar) samt antal avgjorda överklagade mål avseende villkorsändring för miljöfarlig verksamhet där miljöprövningsdelegation varit första instans och som fått slutligt avgörande i mark- och miljödomstol eller i Mark- och miljööverdomstolen under 2021

Källa: Länsstyrelserna

4.10.5 Överklagande parter

I mål och ärenden som fått slutligt avgörande i överinstans har överklagandeparter har registrerats i fem olika kategorier. Eftersom ett och

samma avgörande kan överklagas av flera parter överskrider summan av parterna det totala antalet mål. Ett och samma avgörande kan alltså ha överklagats exempelvis både av sökanden och av enskilda och kommer då räknas på båda raderna i tabellerna nedan.

Uppgifter om vilka parter som överklagar mål och ärenden har registrerats av miljöprövningsdelegationerna och mark- och miljödomstolarna som tillhörande en av fem grupper: Sökanden, Myndighet/kommun för allmänna intressen, Enskilda, Ideell förening eller annan 16:3-person, eller Övriga.

Registreringen av överklagandeparterna i kategorier påbörjades under 2020 och var för den föregående redovisningen⁵⁵ ofullständig då ärenden i flera fall överklagats innan möjligheten att registrera i kategorier hade implementerats och det även fanns en brist i rutin hos handläggarna att notera detta. Statistiken för 2020 hade en annan avgränsning av ingående ärenden i denna del än statistiken för 2021 varför en jämförelse mellan de två åren inte är möjlig. För redovisningen avseende 2021 kvarstår en underrapportering åtminstone vad gäller länsstyrelsernas redovisning. Detta betonar länsstyrelserna beror på att det kan förekomma avvikelser till följd av att flera överklaganden noteras i ett och samma ärende vilket leder till att endast ett överklagande noteras i statistiken.⁵⁶ Länsstyrelserna har gemensamma riktlinjer för att förbättra detta till eventuella framtida redovisningar.

Mål som inleddes i mark- och miljödomstol

I statistiken finns 78 överklagade mål som avslutats i MÖD under 2021. Antalet överklaganden uppgick till 84, vilket innebär att flera av avgörandena överklagades av mer än en part. Redovisningen innefattar enbart överklaganden av mål som inleddes vid mark- och miljödomstol. Redovisningen av vilka parter som överklagat omfattar således inte överklaganden av mark- och miljödomstolens domar i ärenden som inletts vid miljöprövningsdelegationen.

⁵⁵ Naturvårdsverket (2021). Redovisning av regeringsuppdrag (M 2018/02949/Me): Uppdrag för att förbereda för ansvar för en samlad statistik för miljöstillståndsprövningen.

⁵⁶ Se bilaga 3, Länsstyrelserna (2022). Statistikredovisning för regeringsuppdrag "Samlad statistik för miljöstillståndsprövning", sida 39.

Överklagandepart	Antal
Överklagat av sökanden	16
Överklagat av myndighet/kommun som överklagar för allmänna intressen (inklusive länsstyrelse)	17
Överklagat av enskilda (inklusive sakägare)	16
Överklagat av ideell förening eller annan 16:13 person	10
Överklagat av övriga	25

Tabell 14. Antal överklagande parter för avgjorda mål där mark- och miljödomstol varit första instans och som fått slutligt avgörande i Mark- och miljööverdomstolen under 2021

Källa: Domstolsverket

Mål som inleddes i miljöprövningsdelegation

När det gäller ärenden som inleddes vid miljöprövningsdelegationen var det 95 ärenden som fick laga kraft i överinstans under 2021. Antalet överklaganden uppgick till 110, vilket innebär att flera avgöranden överklagades av mer än en part. Utifrån fördelningen i tabell 15 kan konstateras att sökanden stod för en majoritet av överklagandena och att även enskilda överklagat i relativt många fall. Fördelningen skiljer sig åt jämfört med mål som inleddes i mark- och miljödomstolen, där sökanden, myndigheter som bevakar allmänna intressen och enskilda stod för i stort sett lika stort antal överklaganden.

Överklagandepart	Antal
Överklagat av sökanden	52
Överklagat av myndighet/kommun som överklagar för allmänna intressen (inklusive länsstyrelse)	5
Överklagat av enskilda (inklusive sakägare)	37
Överklagat av ideell förening eller annan 16:13 person	12
Överklagat av övriga	4

Tabell 15. Antal överklagande parter för avgjorda mål där miljöprövningsdelegation varit första instans och som fått slutligt avgörande i mark- och miljödomstol eller i Mark- och miljööverdomstolen under 2021

Källa: Länsstyrelserna

5. Källförteckning

Domstolsverket (2022). Welander C., *SV: Fråga om ändringstillstånd*, e-post till Naturvårdsverket, Ek M., 4 maj 2022.

Domstolsverket (2019). Domstolsverkets författningssamling (DVFS 2019:12), *Domstolsverkets föreskrifter om miljöboken*.

Domstolsverket (2018). Redovisning av uppdrag i regleringsbrev (M2018/00679/Me): *Uppdrag att genomföra system- och verksamhetsanpassningar för att bidra med uppgifter till en samlad statistik för miljöstillståndsprövningen*.

Länsstyrelserna (2018). Redovisning av uppdrag i regleringsbrev (M2018/00639/Me): *Uppdrag att genomföra system- och verksamhetsanpassningar för att bidra med uppgifter till en samlad statistik för miljöstillståndsprövningen*.

Naturvårdsverket (2021). Redovisning av regeringsuppdrag (M2018/02949/Me): *Uppdrag för att förbereda för ansvar för en samlad statistik för miljöstillståndsprövningen*.

Naturvårdsverket (2017). Redovisning av uppdrag i regleringsbrev (M2017/02351/Me): *En modell för att årligen upprätta och redovisa statistik för miljöstillståndsprövningen*.

Regeringen (2022). Regeringsbeslut (M2022/00161): *Uppdrag att samla in och analysera statistik för miljöstillståndsprövningen för år 2021*.

Regeringen (2018a). Regeringsbeslut (Ju2018/05332/DOM): *Uppdrag att genomföra system- och verksamhetsanpassningar för att bidra med uppgifter till en samlad statistik för miljöstillståndsprövningen*.

Regeringen (2018b). Regeringsbeslut (M2018/02949/Me): *Uppdrag att förbereda för ansvar för en samlad statistik för miljöstillståndsprövningen*.

Regeringen (2018c). Regeringsbeslut (N2018/05852/FÖF): *Uppdrag att bidra med uppgifter till en samlad statistik för miljöstillståndsprövningen*.

Regeringen (2017). Regeringsbeslut (M2017/03180/S, M2017/03101/S, M2016/02241/Ke [delvis] m.fl.): *Regleringsbrev för budgetåret 2018 avseende Naturvårdsverket*.

Regeringen (2014). Regeringsbeslut (S2014/8748/SFÖ): *Regleringsbrev för budgetåret 2014 avseende länsstyrelserna*.

Bilagor

Bilaga 1. Uppdrag att samla in och analysera statistik för miljötillståndsprövningen för år 2021

2022-01-27
M2022/00161

Miljödepartementet

Domstolsverket

Länsstyrelserna

Naturvårdsverket

Uppdrag att samla in och analysera statistik för miljötilståndsprövningen för år 2021

Regeringens beslut

Regeringen ger Domstolsverket och länsstyrelserna i uppdrag att ta fram uppgifter om statistik för prövningen av tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet inom miljöprövningsdelegationerna och mark- och miljödomstolarna samt av tillståndspliktig vattenverksamhet inom mark- och miljödomstolarna. Uppgifterna ska överlämnas till Naturvårdsverket senast den 31 mars 2022.

Regeringen ger Naturvårdsverket i uppdrag att ta emot, sammanställa, analysera och presentera statistik för prövningen av tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet inom miljöprövningsdelegationerna och mark- och miljödomstolarna samt av tillståndspliktig vattenverksamhet inom mark- och miljödomstolarna. Naturvårdsverket ska slutredovisa till regeringen (Miljödepartementet) senast den 16 maj 2022.

Bakgrund

Inledande uppdrag till Naturvårdsverket

Regeringen uppdrog i regleringsbrevet för budgetåret 2017 åt Naturvårdsverket att ta fram en modell för att årligen upprätta och redovisa statistik för miljötilståndsprövningen. Modellen skulle utformas så att det för olika branscher, prövningsinstanser och mål- och ärendetyper är möjligt att samla in, sammanställa, analysera och presentera statistik för hur lång prövningstiden varit från ansökan till beslut och vilka faktorer som påverkat prövningstiden. Modellen skulle möjliggöra att handläggningstiden av

miljötillståndsprövningen kan följas över tid. Naturvårdsverket redovisade uppdraget den 28 september 2017 (M2017/02351).

Uppföljande uppdrag till Domstolsverket och länsstyrelserna

I regleringsbrevet för 2018 uppdrog regeringen åt Domstolsverket att redovisa hur Domstolsverket och mark- och miljödomstolarna skulle kunna bidra till en sammanhållen statistikredovisning avseende miljöprövning. Utgångspunkten för uppdraget var att ett uttag av en samlad statistik om prövning av tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet inom miljöprövningsdelegationerna och mark- och miljödomstolarna samt tillståndspliktig vattenverksamhet inom mark- och miljödomstolarna skulle vara möjlig att genomföra från och med verksamhetsåret 2020. Domstolsverket skulle också redovisa konsekvenserna för Sveriges Domstolar. Domstolsverket redovisade uppdraget den 1 mars 2018 (M2018/00679).

Regeringen uppdrog i regleringsbrev för budgetåret 2018 åt länsstyrelserna att redovisa hur länsstyrelserna skulle kunna bidra till en sammanhållen statistikredovisning avseende miljöprövning. Länsstyrelserna skulle också redovisa konsekvenserna för myndigheterna. Länsstyrelserna lämnade sin redovisning den 28 februari 2018 (M2018/00639).

Särskilda uppdrag till Domstolsverket och länsstyrelserna

Domstolsverket fick i uppdrag den 20 december 2018 att genomföra de system- och verksamhetsanpassningar som myndigheten hade föreslagit för att myndigheten skulle kunna bidra med uppgifter till en samlad statistik för miljötillståndsprövningen (Ju2018/05332).

Även länsstyrelserna fick i särskilt uppdrag den 20 december 2018 att från och med verksamhetsåret 2020 kunna ta fram och lämna uppgifter till Naturvårdsverket, som ansvarar för den samlade redovisningen av statistiken för miljötillståndsprövningen (N2018/05852). Länsstyrelserna redovisade till Naturvårdsverket i mars 2021.

Särskilt uppdrag om ansvar för en samlad statistik till Naturvårdsverket

Naturvårdsverket fick den 20 december 2018 i uppdrag att förbereda så att myndigheten fr.o.m. 2021 skulle kunna ansvara för en samlad statistik för miljötillståndsprövningen (M2018/02949). I uppdraget ingick att kunna ta emot, sammanställa, analysera och presentera de uppgifter om miljötillståndsprövningen som Domstolsverket och länsstyrelserna hade fått i

uppdrag att kunna ta fram fr.o.m. verksamhetsåret 2020. Naturvårdsverket redovisade uppdraget till regeringen i maj 2021. I redovisningen ingick även förslag på författningsändringar avseende framtida statistikinsamling.

Närmare om uppdraget

Syftet med de tidigare uppdragen var att möjliggöra insamling av statistik årligen i syfte att kunna följa miljötillståndsprövningen över tid. Med hänsyn till att insamling och överlämning av statistik för miljötillståndsprövningen i dagsläget inte är reglerat får

- Domstolsverket och länsstyrelserna i uppdrag att senast den 31 mars 2022 för år 2021 redovisa till Naturvårdsverket motsvarande uppgifter som redovisades för år 2020,
- Naturvårdsverket i uppdrag att samla in, sammanställa och analysera uppgifterna från Domstolsverket och länsstyrelserna och senast den 16 maj 2022 redovisa till regeringen (Miljödepartementet); Naturvårdsverkets analys bör innehålla en jämförelse med statistiken för år 2020.

Närmare om de uppgifter som ska redovisas

Domstolsverket ska lämna följande uppgifter till Naturvårdsverket avseende år 2021:

- Uppgifter om det totala antalet mål om tillstånd för miljöfarlig verksamhet enligt 9 kap. miljöbalken samt vattenverksamhet enligt 11 kap. miljöbalken, där mark- och miljödomstol är första instans, som har inkommit till, pågår eller slutligen avgjorts vid mark- och miljödomstolarna och Mark- och miljööverdomstolen. Uppgifterna ska lämnas sammanlagt och enskilt för samtliga domstolar.
- Uppgifter om det antal mål som avser vattenverksamhet och vilken typ av vattenverksamhet. Uppgifterna ska lämnas sammanlagt och enskilt för samtliga domstolar.

Länsstyrelserna ska lämna följande uppgifter till Naturvårdsverket avseende år 2021:

- Uppgifter om det totala antalet ärenden om tillstånd till miljöfarlig verksamhet enligt 9 kap. miljöbalken där miljöprövningsdelegation är första instans, som har inkommit till, pågår eller slutligen avgjorts vid miljöprövningsdelegationerna, mark- och miljödomstolarna och Mark-

och miljööverdomstolen. Uppgifterna ska lämnas sammanlagt och enskilt för samtliga miljöprövningsdelegationer.

De uppgifter som Domstolsverket och länsstyrelserna lämnar till Naturvårdsverket ska omfatta:

1. Antal ärenden eller mål som avser miljöfarliga verksamheter.
2. Antal ärenden eller mål som avser ändringstillstånd enligt 16 kap. 2 a § miljöbalken och ansökan om tillstånd som inte utgör ändringstillstånd.
3. Antal ärenden eller mål fördelat på den typ av verksamhet eller åtgärd som bedöms vara den huvudsakliga verksamheten enligt de verksamhetskoder som anges i 2–32 kap. miljöprövningsförordningen (2013:251).
4. Antal ärenden eller mål som avser industriutsläppsverksamheter enligt industriutsläppsförordningen (2013:250) respektive verksamheter som omfattas av lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.
5. Antal ärenden eller mål som avgörs med beslut som innebär att tillstånd beviljas.
6. Antal ärenden eller mål som överklagats samt uppgift om vilken part som överklagat.

Av de uppgifter som lämnas till Naturvårdsverket och avser avgjorda ärenden eller mål ska det kunna utläsas:

- Tidsåtgången både sammanlagt och fördelat på tid från ansökan till kungörelse respektive avgörande i första instans.
- Sammanlagda tiden från ansökan i första instans till dess ett överklagat mål avgörs och vinner laga kraft i överinstansen.

På regeringens vägnar

Eva Nordmark

Astrid Öfverholm

Kopia till

Statsrådsberedningen
Finansdepartementet, SFÖ och BA
Justitiedepartementet, DÅ
Näringsdepartementet, BI och MK

Bilaga 2. Statistikinformation från Domstolsverket

Om kvalitetssäkring och möjliga felkällor

Kvalitetssäkring av statistiken

Statistikens tillförlitlighet bygger på att domstolarnas registreringar av ansökningsmål är korrekt och komplett.

För att stödja mark- och miljödomstolarna att registrera information om vattenverksamhet, MPF-kod m.m. när målen avslutas, finns en kontroll i domstolarnas verksamhetsstöd Vera som *påminner* om att statistikuppgifter ska registreras om detta inte redan är gjort. Det är dock möjligt att avsluta målen i Vera utan att registrera några miljöuppgifter.

Med anledning av regeringsuppdraget Uppdrag att genomföra system- och verksamhetsanpassningar för att bidra med uppgifter till en samlad statistik för miljötillståndsprövningen (Ju201805332/DOM) genomfördes under 2020 ett testuttag av statistik. Uttaget skickades för granskning till chefsrådmän vid mark- och miljödomstolar och till en referensgrupp för det uppdraget samt till Naturvårdsverket.

För 2021 gjordes först det planerade årsuttaget efter dialog med Naturvårdsverket. Naturvårdsverket framförde att det saknades uppgifter om främst MPF och hade frågor kring vissa extremvärden. Domstolsverket gjorde därefter, i samarbete med alla fem mark- och miljödomstolarna, en manuell målgenomgång för att kontrollera att miljöuppgifterna var registrerade för 2021.

En del missar i registreringen kunde då konstateras och i flera fall rättas till, dock inte riktigt alla.

Bifogat statistikuttag har skett efter att mark- och miljödomstolarna fått möjlighet att komplettera de ursprungliga registreringarna i Vera.

Möjliga felkällor

Datum för kungörelse

Datum för kungörelse efterregistrerades inte för pågående mål från senare delen av 2019. Datum för kungörelse kan således saknas för en del mål som får sitt första avgörande vid en mark- och miljödomstol under 2020 eller senare.

Mål som avslutats i första instans före krav på registrerade miljöuppgifter

Mål som redan avslutats vid en mark- och miljödomstol utan att miljöuppgifter registrerats och som avgörs i Mark- och miljööverdomstolen fr.o.m. 2020 inkluderas i de överklagade målens omloppstider, antal mål per överklagande part och per måltyp, likaså för beviljade tillstånd om så var fallet. Målen kommer dock inte vara med i statistiken för tid per MPF, Seveso, IED eller vattenverksamhet om de saknar miljöuppgifter.

- Detta är en felkälla men de första åren kommer statistiken vara inkomplett i viss mån, t.ex. kungörelse kan domstolarna inte heller efterregistrera. För kommande år bör denna felkälla mer eller mindre ha försvunnit, om inte en mark- och miljödomstol missat att registrera miljöuppgifterna i mål som inkom fr.o.m. 2020 och redan avslutat målet när felet upptäckts. Mål som redan avslutats vid en mark- och miljödomstol utan miljöuppgifter registrerade kan öppnas igen och rättas men det kräver en hel del administration.

Mål som inleddes före mark- och miljödomstolarnas tillkomst

För mål som fick sitt första riktiga avgörande innan det var möjligt att hämta data om avgörande till statistiksystemet SIV, är det inte möjligt att generera statistik kring miljötillståndsprovning.

- Ett exempel på detta finns vid Mark- och miljödomstolen vid Umeå tingsrätt, där ett mål som inkom 1956 meddelades tillstånd 1958. Under åren har ytterligare drygt 10 deldomar meddelats i målet. Den senaste deldomen medförde att målet ansågs som avgjort under 2021 då statistiksystemet fångade en deldom som målets ”första riktiga avgörande” enligt våra definitioner. Deldomen som meddelades i 2021 avsåg vissa kvarstående provotidsfrågor.

Mål som överklagats till Högsta domstolen

Ansökningsmål i målgrupp 31 (A-mål) kan överklagas till Högsta domstolen och få datum för laga kraft i denna instans. Det är dock inte möjligt att urskilja dessa mål bland alla avgjorda mål vid Högsta domstolen. För ansökningsmålen används i stället datum för Mark- och miljööverdomstolens avgörande (samma som avslutatdatum enligt Mark- och miljööverdomstolen). I praktiken innebär det alltså att målen som överklagats till Högsta domstolen får en kortare omloppstid i statistiken än i verkligheten.

Återförvisade mål

Om ett mål återförvisas från Mark- och miljööverdomstolen eller Högsta domstolen till en underrätt som sedan fortsätter tidigare handläggning är det inte möjligt att följa den totala omloppstiden för prövningen. Omloppstiden omfattar i sådana fall inte den återupptagna prövningen. Återförvisade mål från Mark- och miljööverdomstolen till en mark- och miljödomstol är alltså en felkälla då dessa mål i praktiken har en längre omloppstid än vad statistiken utvisar.

Återförvisade mål blir ett nytt mål med nytt inkommandedatum vid en mark- och miljödomstol. Exempelvis så var under 2019 ca 5 procent av ansökningsmålen vid Mark- och miljööverdomstolen återförvisade.

Övrigt

Vad som mäts är tiden fram till första dom/beslut om tillåtlighet. Det innebär att **prövotider**, vilket är det som kan göra att mål inte avslutas direkt, inte är med och påverkar statistiken.

Vilandeförklaringar kan naturligtvis inträffa och om det görs under tiden från inkommandedag till första deldom/beslut så ingår tiden i statistiken och bidrar till längre omloppstider. Vilandeförklaringar är dock sällsynta.

För målgrupp 32 är Mark- och miljööverdomstolen sista instans, målen kan inte överklagas utan laga kraftdatum är samma som avslutatdatum.

Bilaga 3. Statistikinformation från Länsstyrelserna

Statistikredovisning för regeringsuppdrag ”Samlad statistik för miljötillståndsprövning”

Inledning

Enligt regeringsuppdraget ”Uppdrag att bidra med uppgifter till en samlad statistik för miljötillståndsprövningen” bedömer Regeringen att det finns ett behov av att årligen redovisa uppgifter om handläggningstider för miljötillståndsprövning. Syftet med inhämtningen av uppgifter om miljöprövning är att det för olika branscher, prövningsinstanser och mål- och ärendetyper finns behov av att analysera och presentera statistik över hur lång prövningstiden har varit från ansökan till beslut samt vilka faktorer som påverkat prövningstiden.

Detta dokument är framtaget för inrapporteringen till Naturvårdsverket för rapportering av 2021 års statistik. Dokumentet innehåller information om antal ärenden, handläggningstider samt analyser över resultatet. För att ta del av all statistik som analyserna grundar sig på, se Bilaga 1. Miljöstatistik_LST_220329 v 1.0.

Informationen som resultatet grundar sig på hämtas från Platina (länsstyrelsernas ärendehandläggningssystem).

Statistik för miljötillståndsprövning tas fram årligen med startår 2020.

Innehållsförteckning

Inledning.....	1
Syfte och bakgrund.....	3
Allmänt om statistikredovisningen.....	5
Sammanställning av statistik	5
Förklaringar till dokumentets uppbyggnad.....	5
Kvalitetssäkring av statistiken.....	6
Slutsatser om statistiken	6
Rapporten Miljöstatistik.....	7
Prövningsärenden	8
Fliken Prövningsärenden.....	8
Fördelning av ärendetyper per Miljöprövningsdelegation	9
Inkomna, pågående och avslutade ärenden	10
Handläggningstid	18
Handläggningstid (i dagar) från ansökan till beslut.....	18
Handläggningstid per MPD-län från ansökan till beslut	20
Handläggningstid från ansökan till kungörelse	22
Handläggningstid per MPD-län från ansökan till kungörelse	24
Handläggningstid (i dagar) från kungörelse till beslut	25
Handläggningstid per MPD-län från kungörelse till beslut.....	27
Prövningsärendenas handläggningstider	29
MPF-huvudkod	31
Fliken MPF-huvudkod	31
Ärenden som avser miljöfarlig verksamhet.....	32
Fördelning av ärenden utifrån MPF-huvudkod	33
Överklagade prövningsärenden	37
Fliken Överklagade prövningsärenden.....	37
Antal prövningsärenden som har överklagats.....	38
Antal överklagade ärenden som fått ett beslut under året.....	38
Totala tiden från ansökan till överklagat mål vinner laga kraft.....	41
Bilaga	
1. Miljöstatistik_LST_220329 v 1.0	

Syfte och bakgrund

Regeringen bedömer att det finns ett behov av att årligen redovisa uppgifter om handläggningstider för miljötillståndsprovning. Syftet med inhämtningen av uppgifter om miljöprovning är att det för olika branscher, provningsinstanser och mål- och ärendetyper finns behov av att analysera och presentera statistik över hur lång provningstiden har varit från ansökan till beslut fram till det vunnit laga kraft samt vilka faktorer som påverkat provningstiden¹.

Statistiken om tillståndsprovningar kan komma olika aktörer till nytta, exempelvis:

- Provningmyndigheterna får underlag för verksamhetsutveckling.
- Regeringskansliet och andra aktörer får underlag för utredningar, bedömningar och beslut.
- Verksamhetsutövare och andra aktörer som deltar i tillståndsprovningar ger statistiken bättre förutsägbarhet om hur lång tid ett ärende eller ett mål kan ta.

Länsstyrelserna ansvarar för ärenden gällande miljöfarlig verksamhet som prövas av miljöprovning delegationerna (MPD) i första instans (B-verksamhet)². Miljöprovning delegationer finns vid 12 av 21 Länsstyrelser. Domstolsverket ansvarar för ärenden som prövas av Mark- och miljödomstolen i första instans (A-verksamhet och vattenverksamhet).

Länsstyrelserna ska årligen redovisa statistik för det totala antalet ärenden vid miljöprovning delegationerna

- som har inkommit
- som pågår
- som har avgjorts innevarande år.

Domstolsverket har erhållit motsvarande uppdrag för mål i Mark- och miljödomstolarna.

¹Naturvårdsverket, "Statistik för miljötillståndsprovning", NV-08966-16, 2017-09-28 och "Uppdrag att förbereda för ansvar för en samlad statistik för miljötillståndsprovningen", NV-09228-18, 2021-05-12.

² Regeringen, "Uppdrag att bidra med uppgifter till en samlad statistik för miljötillståndsprovningen", N2018/0582/FÖF, 2018-12-20.

För avgjorda ärenden ska följande uppgifter redovisas:

- Antal ärenden som avser miljöfarliga verksamheter.
- Antal ärenden som avser hel tillståndsprövning respektive ändringstillstånd.
- Antal ärenden fördelat på vilken typ av verksamhet (MPF-kod) som ansökan avser.
- Antal ärenden som avser industriutsläppsverksamheter (IUV) respektive Sevesoverksamheter.
- Antal ärenden som avgörs med beslut som innebär att tillstånd beviljas.
- Antal ärenden som överklagas samt uppgift om vilken part som överklagat.

Redovisningen ska avse den totala prövningstiden.

För alla avgjorda ärenden ska man kunna utläsa tidsåtgången

- fördelat på tid från ansökan till kungörelse.
- fördelat på tid från kungörelse till beslut.
- fördelat på tid från ansökan till beslut.
- för den totala tiden från ansökan i första instans till beslut och i de fall besluten överklagas även till dess ett överklagat mål avgörs och vinner laga kraft i överinstansen.

I bilaga 1. till rapporten finns en flik med sammanställning för alla län (totalt). Det finns därefter en flik för respektive Miljöprövningsdelegation.

Allmänt om statistikredovisningen

Redovisningen för 2021 års statistik skiljer sig mot 2020 års statistik. Statistiken som lämnades in för 2020 var av karaktären testuttag och kan inte direkt jämföras med statistiken för 2021.

Under 2021 har förändringar gjorts genom rättningar av till exempel felaktiga datum och liknande som gav felaktiga handläggningstider och fler ärendetyper har lagts till för att förtydliga vilken information som statistiken grundar sig på.

I arbetet inför den första statistikredovisningen 2020 togs handböcker fram som innebar nya riktlinjer för hur ärendehanteringens ska upprätthållas och som fått genomslag först år 2021 vilket inneburit en mer korrekt statistik för det året.

Sammanställning av statistik

Bilagan ”1. Miljöstatistik_LST_220329 v 1.0” är en sammanställning av statistik från den 29 mars 2022. Excel-filen är uppbyggd av tre typer av flikar som innehåller information om *prövningsärenden*, *överklagade ärenden* samt ärenden med *MPF-huvudkod*. Först finns det flikar med beräkningar av ärenden som omfattar alla MPD-län tillsammans. Sedan finns det tre flikar för respektive MPD-län, ”*Prövningsärenden MPD-länets namn*”, ”*Överklagande ärenden MPD-länets namn*” och ”*MPF-huvudkod MPD-länets namn*”.

Förklaringar till dokumentets uppbyggnad

Dokumentet är uppbyggd av avsnitt om ger förklaringar till respektive flik i Bilaga 1. Miljöstatistik_LST_220329 v 1.0. I dokumentet finns beskrivningar om tabellerna och förklaringar till utfall. Under tabellerna finns även information om eventuella felkällor.

Kvalitetssäkring av statistiken

Statistikens tillförlitlighet bygger på att länsstyrelsernas registrering av tillståndsansökningar är riktig.

Alla chefer/samordnare och flera medarbetare har tillgång till LISA.

Inför statistikuttagen har en påminnelse skickats ut till chefer/samordnade för att de ska ges möjlighet till granskning av uppgifterna inför att det ska skickas till Naturvårdsverket.

Slutsatser om statistiken

Det är svårt att jämföra statistiken mellan 2020 och 2021, både för att det tillkommit ytterligare uppgifter och för att länsstyrelserna i år har fyllt i många fler uppgifter än i 2020 års uppföljning. Det har inneburit att de handböcker som har tagits fram samt de nya riktlinjerna för hur ärendehantering ska upprätthållas har fått genomslag först år 2021 genom en mer korrekt statistik för det året.

Dock finns det fortfarande brister för prövningsärendena såsom att MPF-huvudkoden inte har uppdaterats förrän det nya tillståndet tagits i anspråk. Det handlar om att Länsstyrelsens system måste utvecklas för att kunna hantera uppföljningen på ett mer korrekt sätt.

För överklagningsärendena handlar kvalitetsbristerna främst om att inte alla län följer de nationella riktlinjerna och att information saknas om till exempel vilken part som har överklagat prövningsärendet.

Felkällor

Den största felkällan är felregistrering av ärenden i Platina. Rapporten i LISA bygger på att den som registrerar skriver in de exakta ärenderubrikerna (som är utvalda att ingå i statistiken) eller att finns med i ärenderubriken i sin helhet. Om fel ärendemening har fyllts i på ärendet kommer ärenden inte med i statistikuppföljningen. För att registreringen ska bli korrekt i Platina har en handbok tagits fram för hur miljöprövningsärenden ska registreras. Ytterligare en felkälla är om datum är felaktigt/fyllts i på felaktigt sätt.

Rapporten Miljöstatistik

I länsstyrelsernas gemensamma verktyg för planering och uppföljning LISA (som ligger i verktyget Hypergene) finns rapporten ”*Miljöstatistik*” som hjälper i rapportering från Länsstyrelserna till Naturvårdsverket av statistik för miljötillståndsprövningen. I rapporten ”*Miljöstatistik*” finns förutom diagram, tabeller och ärendelistor en exportfunktion som möjliggör rapporteringen.

Informationen i rapporten ”*Miljöstatistik*” hämtas från Platina (länsstyrelsernas ärendehandläggningssystem) och för det krävs det att uppgifterna fylls i på rätt sätt vilket finns beskrivet i framtagna handbok och rutiner för ärendehantering av miljöprövningsärenden. Ärendena från Platina uppdateras i LISA varje natt.

Prövningsärenden

Fliken Prövningsärenden

Fliken ”Prövningsärenden” innehåller statistik om antal ärenden och handläggningstider för utvalda prövningsärenden. Syftet med fliken är att visa jämförelser mellan olika typer av prövningsärenden och handläggningstider för dessa.

Informationen på fliken är en sammanställning av ärenden utifrån ett visst antal utvalda ärenderubriker:

- Ansökan om tillstånd till miljöfarlig verksamhet. (I texten nedan benämns dessa som Hel tillståndsprövning.)
- Ansökan om ändring av villkor
- Ansökan om ändringstillstånd.
- Ansökan om förlängd igångsättningsstid.
- Ansökan om förlängd provotid för slutliga villkor.
- Provotidsredovisning med förslag till slutliga villkor.
- Ansökan om dispens och alternativvärden utifrån IED.

Ärenden som inte finns med i statistiken är exempelvis

- Ekonomiska säkerheter (vanligen för täkter, vindkraftverk och vissa avfallsanläggningar).
- Upphävande av tillstånd (på verksamhetsutövarens begäran).
- Övriga ärenden (Omprövning av tillstånd eller villkor, återkallande av tillstånd på tillsynsmyndighetens begäran, nedsättning av säkerhet med mera).

Nedan finns beskrivningar av respektive kolumn och rad på fliken ”Prövningsärenden”.

Fördelning av ärendetyper per Miljöprövningsdelegation

Nedan visas fördelningen på olika ärendetyper per Miljöprövningsdelegation (MPD-län) för antal ärenden som fått ett beslut under året. Fördelningen skiljer sig åt mellan län och år.

MPD-län	Hel tillståndsprövning	Ändringstillstånd	Villkorsändring	Övrig fråga	Totalt antal ärenden
Västra Götaland	36	10	9	7	62
Dalarna	29	12	2	18	61
Skåne	26	9	3	10	48
Västernorrland	25	6	1	13	45
Örebro	21	9	1	10	41
Västerbotten	18	13	2	3	36
Östergötland	18	2	1	4	25
Kalmar	17	4	9	6	36
Uppsala	16	8	1	18	43
Norrbottn	13	6	3	6	28
Stockholm	10	2	1	1	14
Halland	7	5	4	3	19
Totalt	236	86	37	99	458

Tabell 1. Fördelning av antal ärende per ärendetyp och MPD-län.

Under 2021 var det flest prövningar med ärendetypen ”*Hel tillståndsprövning*” i Västra Götaland med 36, i Dalarna med 29, i Skåne med 26 och i Västernorrland med 25. Ärendetypen ”*Ändringstillstånd*” var flest i Västerbotten med 13 följt av Dalarna och Västra Götaland med 12 respektive 10. För ärendetypen ”*Villkorsändring*” är det Västra Götaland och Kalmar som har haft flest ärenden.

Fyra MPD-län utmärker sig gällande ärenden av typen ”*Övrig fråga*”. Det gäller Dalarna, Uppsala, Västernorrland och Örebro som alla handlagt en stor andel ärenden gällande förlängd igångsättningstid, förlängd prövotid och prövotidsredovisningar med förslag till slutliga villkor under år 2021.

I summeringarna ovan ingår ärenden som fått beviljat tillstånd samt ärenden som fått avslag, avskrivits eller avvisats. Nästa år kommer översyn göras och ärenden med avskrivs och avvisats kommer tas bort från statistiken.

Inkomna, pågående och avslutade ärenden

Nedan finns beskrivning av kolumnerna och lite längre fram ges en förklaring till siffrorna på respektive rad.

Antal inkomna ärenden under året

Kolumnen "Antal inkomna ärenden" innehåller antalet prövningsärenden för miljöfarlig verksamhet som skickades in till Länsstyrelsen under 2021. Det finns en summering av antal ärenden för respektive rad, som beskriver vilken typ av ärende det gäller. Nedan finns beskrivning av vilka typer av ärenden som ingår.

Antal pågående ärenden som vid utgången av året inte fått ett beslut

Kolumnen "Antal pågående ärenden som vid utgången av året inte fått ett beslut" avser antal prövningsärenden som skickades in under 2021 eller tidigare år, men som ännu inte erhållit något beslut.

Antal avgjorda ärenden som fått ett beslut under året

Kolumnen "Antal avgjorda ärenden som fått ett beslut under året" avser antal prövningsärenden som fått ett beslut under 2021. Det kan vara ärenden som skickats in under 2021 eller tidigare år och som erhållit ett beslut under 2021.

År 2021	Antal inkomna ärenden under året	Antal pågående ärenden - som vid utgången av året inte fått ett beslut	Antal avgjorda ärenden - som fått ett beslut under året
Ärenden som avser miljöfarliga verksamheter	469	577	458
Ärenden som avser Hel tillståndsprövning	214	328	236
Ärenden som avser Ändringstillstånd	38	40	37
Ärenden som avser Villkorsändring	82	56	83
Ärenden som avser Övrig fråga	93	100	102
Ärenden som avser IUUV			75
Ärenden som avser Seveso			55
Ärenden som avgörs med beslut som innebär att tillstånd beviljas			358

Tabell 2. Fördelning av antal ärenden utifrån olika kriterier.

"Ärenden som avser" redogör för det antal ärenden som avgjorts genom beslut som innebär att tillståndet beviljas samt ärenden som fått avslag, avvisats, avskrivits.

Kolumnen ”Antal avgjorda ärenden som fått ett beslut under året” visar alla ärenden som avser miljöfarlig verksamhet utifrån ärendetyp. På grund av att ärendetyp endast är en obligatorisk uppgift att fylla i ärendehandläggningssystemet när ärendet beslutas kan det saknas på ärenden som ännu inte fått ett beslut.

IUV och Seveso redovisas endast för avgjorda prövningsärenden. Detta på grund av att det under prövningsprocessen kan inkomma nya uppgifter som föranleder att en verksamhet blir klassad som en IUV-verksamhet och/eller en Seveso-verksamhet under handläggningen gång.

Ärenden som avgörs med beslut som innebär att tillstånd ej beviljats

2021 års beslutade ärenden som avgjorts med beslut som innebär att tillstånd ej beviljats fördelas enligt nedan i frågan om ärendet har avslagits, avvisats eller avskrivits.

År 2021	Avslag	Avvisas	Avskrivs
Antal beslutade ärenden	44	15	33

Tabell 3. Fördelning av ställningstagandena avslag, avvisas och avskrivs för beslutade ärenden under 2021.

Förtydligande av alternativen i tabellen ovan:

- Avslag - En ansökan ska **avslås** om man vid en prövning i sak kommer fram till att det inte finns förutsättningar att ge tillstånd.
- Avvisas - En ansökan ska **avvisas** om det är sådana brister i underlaget (MKB) att man inte kan gå vidare till en prövning i sak eller om det är så att man inte är behörig att pröva den typen av ansökningar (till exempel 11 kap).
- Avskrivs - En ansökan kan **avskrivs** på grund av att verksamhetsutövaren återtar sin ansökan.

Eventuellt kommer en översyn göras av ärenden som avvisats eller avskrivits om de ska finnas med i statistiken för nästa år.

Det skiljer mellan summan av totalt antal beslutade ärenden vid jämförelse med antal tillstånd som beviljats och antal tillstånd som ej beviljats. Dessa har tilldelats ställningstagande som inte klargör om ärendet beviljats eller ej.

Miljöfarlig verksamhet

Information om ärenden som avser ”Miljöfarlig verksamhet” är summeringar av de olika ärenderubrikerna som finns på fliken Prövningsärenden enligt ovan. Antal ärenden som skickades in under året var totalt 469. Vid årets slut förelåg 577 öppna ärenden som ännu inte fått beslut. Antal beslutade ärenden under 2021 uppgick till 458.

	Antal inkomna ärenden	Antal pågående ärenden som vid utgången av året inte fått ett beslut	Antal avgjorda ärenden som fått ett beslut under året
Ärenden som avser miljöfarlig verksamhet	469	577	458

Tabell 4. Fördelning av inkomna ärenden, pågående ärenden och beslutade ärenden som avser miljöfarlig verksamhet för 2021.

Det är något färre ärenden jämfört med år 2020 då totalt 496 ärenden inkom. Vid 2020 års slut fanns 511 öppna ärenden, som ännu inte fått något beslut. Antal beslutade ärenden under 2020 uppgick till 521. Det vill säga antalet öppna ärenden ökade mellan åren 2020 och 2021 sett till hela landet.

Ärendetyp

Länsstyrelsens prövningsärenden delas in i fyra olika ärendetyper, se nedan.

- Hel tillståndsprövning.
- Villkorsändring.
- Ändringstillstånd.
- Övrig fråga.

Vilken ärendetyp som prövningen berör kan antingen skrivas in när ärendet kommer in till Länsstyrelsen eller vid någon annan del under prövningsprocessen, dock är det en obligatorisk uppgift att fylla i ärendehandläggningssystemet när ett ärende beslutas. Det innebär att i kolumnen ”Antal avgjorda ärenden som fått ett beslut under året” visar alla ärenden utifrån typ.

Hel tillståndsansökan

Ärenden som ingår på raden ärenden som avser ”Hel tillståndsansökan” är ansökningar om nytt miljötillstånd, både vad gäller utökning av befintliga verksamheter och nyetableringar

Totalt inkom 214 ärenden under 2021. Antalet öppna ärenden var vid årets slut uppgick till 328. Antal beslutade ärenden under året var 236.

	Antal inkomna ärenden	Antal pågående ärenden som vid utgången av året <u>inte</u> fått ett beslut	Antal avgjorda ärenden som fått ett beslut under året
Ärenden som avser Hel tillståndsansökan	214	328	236

Tabell 5. Fördelning av inkomna ärenden, pågående ärenden och beslutade ärenden som avser Hel tillståndsansökan för 2021.

Det innebär att beslutstakten för hel tillståndsansökan översteg 100% under år 2021, det vill säga antalet avgjorda ärenden var fler än antalet inkomna ärenden, vilket är positivt för den totala ärendebalansen.

Ändringstillstånd

Ärenden som ingår på raden Ärenden som avser ”Ändringstillstånd” är ansökningar om ändring av en avgränsad del i ett redan befintligt tillstånd. Tillståndsprocessen blir i stort sett densamma som för en hel tillståndsansökan, men tillståndsansökan och villkoren begränsas till att endast avse den ansökta ändringen.

Antal ärenden som skickades in under året var 38. Antal öppna ärenden som vid årets slut var 40. Antal avgjorda ärenden under året var 37.

	Antal inkomna ärenden	Antal pågående ärenden som vid utgången av året <u>inte</u> fått ett beslut	Antal avgjorda ärenden som fått ett beslut under året
Ärenden som avser Ändringstillstånd	38	40	37

Tabell 6. Fördelning av inkomna ärenden, pågående ärenden och beslutade ärenden som avser Ändringstillstånd för 2021.

Villkorsändring

Ärenden som ingår på raden ärenden som avser ”Villkorsändring” är ansökningar om ändringar av ett eller flera villkor i befintliga miljötillstånd. Slutliga villkor efter en prövotid redovisas istället under ”Övrigt”, se nedan.

Antal ärenden som skickades in under året var 82. Antalet öppna ärenden vid årets slut var 56. Antal avgjorda ärenden som fått ett beslut under året var 83.

	Antal inkomna ärenden	Antal pågående ärenden som vid utgången av året inte fått ett beslut	Antal avgjorda ärenden som fått ett beslut under året
Ärenden som avser Villkorsändring	82	56	83

Tabell 7. Fördelning av inkomna ärenden, pågående ärenden och beslutade ärenden som avser Villkorsändring för 2021.

I 2020 års rapportering visades endast ärendetyperna ”Hel tillståndsansökan” och ”Ändringstillstånd”. I 2021 års rapportering har även ärendetyperna ”Villkorsändring” och ”Övrig fråga” lagts till för att kunna se fördelningen av fler ärendetyper som finns inom miljöfarlig verksamhet.

Övrig fråga

Ärenden som ingår på raden ärenden som avser ”Övrig fråga³” är ansökningar om förlängd igångsättningstid, förlängd prövotid för slutliga villkor, prövotidsredovisningar med förslag till slutliga villkor och dispens och alternativvärden utifrån IED.

Antal ärenden som skickades in under året var 93. Antal öppna ärenden vid årets slut var 101. Antal avgjorda ärenden under året var 102.

	Antal inkomna ärenden	Antal pågående ärenden som vid utgången av året inte fått ett beslut	Antal avgjorda ärenden som fått ett beslut under året
Ärenden som avser Övrig fråga	93	101	102

Tabell 8. Fördelning av inkomna ärenden, pågående ärenden och beslutade ärenden som avser Övrig fråga för 2021.

³ Ärenden som inte finns med i statistiken gällande ”Övrig fråga” är exempelvis ekonomiska säkerheter, upphävande av tillstånd, omprövning av villkor, återkallande av tillstånd på tillsynsmyndighetens begäran.

I 2020 års rapportering visades endast ärendetyperna "Hel tillståndsansökan" och "Ändringstillstånd". I 2021 års rapportering har även ärendetyperna "Villkorsändring" och "Övrig fråga" lags till för att kunna se fördelningen av fler ärenden som finns inom miljöfarlig verksamhet och med utvalda ärenderubriker, se stycket om "Fliken Prövningsärenden".

Ärenden som avser IUV och Seveso

Ärenden som avser IUV innebär att det har skett en prövning av en verksamhet som är en industriutsläppsverksamhet. Det betyder att det finns krav som gäller utifrån Industriutsläppsdirektivet (IED) som ska tas hänsyn till i prövningen. Kraven har implementerats genom IUV-förordningen.

Ärenden som avser Seveso innebär att det har skett en prövning av en verksamhet som omfattas av kraven på åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor. Kraven har implementerats genom Sevesolagstiftningen.

Information om "IUV" och "Seveso" är uppgifter som hämtas från NikITa (länsstyrelsens gemensamma handläggarsöd inom miljöfarlig verksamhet). Registret uppdateras av handläggare på länsstyrelsen i det län där verksamheten är lokaliserad medan prövningen av verksamheten sker vid en av de 12 Miljöprövningsdelegationerna.

75 ärenden registrerade med IUV erhöll ett beslut under år 2021.

55 ärenden registrerade med Seveso erhöll ett beslut under året.

	Antal avgjorda ärenden som fått ett beslut under året
Ärenden som avser IUV	75
Ärenden som avser Seveso	55

Tabell 9. Fördelning av antal beslutade ärenden som avser IUV och Seveso för 2021.

Det är handläggare som arbetar med tillsyn hos respektive länsstyrelse som ansvarar för uppdatering av anläggningsregistret. Det innebär att det finns en viss eftersläpning mellan att beslutet togs till att tillsynshandläggarna hunnit uppdatera information om "IUV" och "Seveso" och det är inte säkert att uppdateringen har gjorts innan uppföljningen görs.

Ytterligare en kvalitetssäkringsbrist är att uppgifterna om "IUV" och "Seveso" i Länsstyrelsernas anläggningsregister gäller befintlig anläggning. Uppgifterna kan inte ändras direkt en anläggning har fått ett beslut som gäller "IUV" eller "Seveso". Verksamhetsutövaren måste även ha tagit det nya tillståndet i anspråk. "IUV" är kopplat till MPF-koden som inte heller uppdateras förrän det nya tillståndet tagits i anspråk. Det medför att det finns anläggningar som fått ett beslut som gäller en Seveso eller en IUV-verksamhet men innan tillståndet tas i anspråk kommer det inte framgå av anläggningssystemet.

Ärenden som fått beslut som beviljats

Summeringarna av ärenden som avgörs med beslut som innebär att tillstånd beviljas är ärenden som vid avslut fått något av ställningstagandena "Bifall", "Bifall med villkor", "Bifall med villkor inkl. provotid", "Förlängd provotid" och "Slutliga villkor".

Antal ärenden som avgörs med att beslut beviljades under året var 358.

	Antal avgjorda ärenden som fått ett beslut under året
Ärenden som avgörs med beslut som innebär att tillstånd beviljas	358

Tabell 10. Antal ärenden som fått tillstånd beviljade under 2021.

De övriga 8 ärendena som ej beviljats tillstånd eller fått avslag, avvisats eller avskrivits saknar ställningstagande i ärendehandläggningssystemet.

Det har lagts till fler ställningstagande jämfört med 2020 års rapportering. Alternativen som fanns med 2020 var; "Bifall", "Bifall med villkor", "Bifall med villkor inkl. provotid". Nya alternativ som har lagts till inför 2021 års rapportering är "Förlängd provotid" och "Slutliga villkor".

Fördelning per MPD-län

Nedan visas fördelningen av ärenden som avgörs med beslut som innebär att tillståndet beviljas för ärendetyperna "Hel tillståndsansökan" och "Ändringstillstånd" per MPD-län.

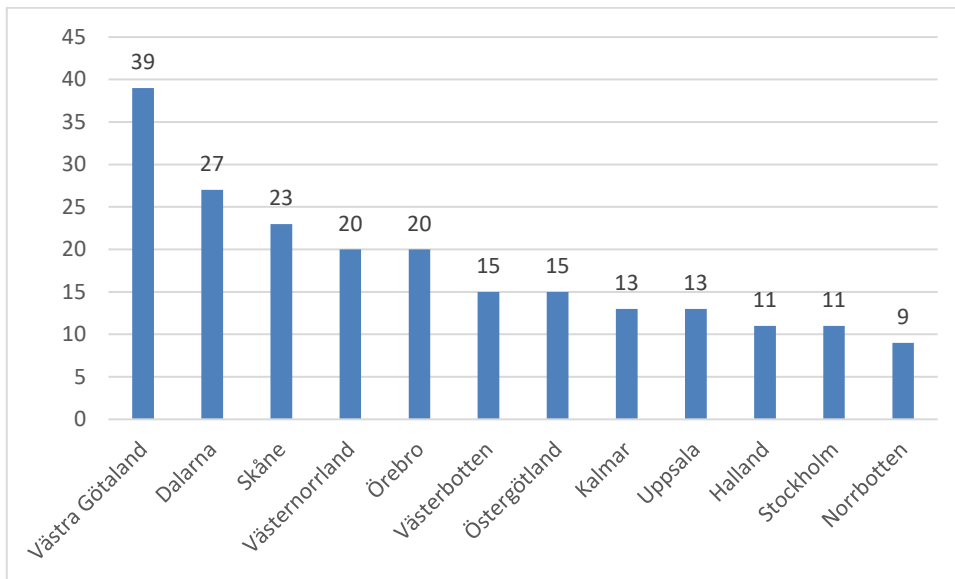

Diagram 1. Antal ärenden som fått tillstånd beviljade med ärendetyperna Hel tillståndsansökan och Ändringstillstånd per MPD-län under 2021.

Handläggningstid

Handläggningstid (i dagar) från ansökan till beslut

Nedan beskrivs handläggningstid (i dagar) för avgjorda ärenden från ansökan till beslut i första instans, det vill säga tiden från att ansökan kommer in till Länsstyrelsen till dess Miljöprövningsdelegationen beslutar i ärendet. I statistiken ingår även ärenden som har avskrivits eller avvisats vilket medför att handläggningstiden ofta kan bli kort.

År 2021	Antal ärenden	Medelvärde (dagar)	Medianvärde (dagar)	Maxvärde (dagar)	Minvärde (dagar)	75 Percentil (dagar)	90 Percentil (dagar)
Ärenden som avser miljöfarliga verksamheter	458	294	222	2 307	5	368	577
Ärenden som avser Hel tillståndsprövning	236	370	299	2 307	40	448	675
Ärenden som avser Ändringstillstånd	37	266	202	1 092	36	310	455
Ärenden som avser Villkorsändring	83	143	114	616	8	197	283
Ärenden som avser Övrig fråga	102	252	168	1 549	5	315	557
Ärenden som avser IUV	75	267	185	1 092	15	315	570
Ärenden som avser Seveso	55	282	202	1 549	13	377	554
Ärenden som avgörs med beslut som innebär att tillstånd beviljas	331	286	218	2 307	8	360	557

Tabell 11. Fördelning Handläggningstid (i dagar) för avgjorda ärenden från ansökan till beslut.

Medelvärde (dagar) från ansökan till beslut

Medelvärdet för samtliga ärenden vid landets 12 Miljöprövningsdelegationer (översta raden i tabellen ovan) är 294 dagar. Värdet säger inte så mycket eftersom det avser alla typer av ärenden som mäts i statistiken och handläggningstiden varierar stort mellan en hel tillståndsprövning och till exempel en förlängd provotid. Vidare kan medelvärdet bli lite missvisande om det finns några ärenden som tagit extremt lång eller kort tid. Därför är medianvärden ett bättre mått.

Medianvärde (dagar) från ansökan till beslut

Medianvärdet är den kolumn som ger mest information när det gäller handläggningstiden som helhet och mest intressant för "Hel tillståndsprövning" och "Ändringstillstånd" för beslut från de 12 Miljöprövningsdelegationerna. Medianvärdet är 299 dagar för hel tillståndsprövning och 202 dagar för ändringstillstånd.

Maxvärde (dagar) från ansökan till beslut

Det ärende som i kolumnen "*Maxvärde (dagar)*" har värdet 2 307 (cirka 6 år) är en hel tillståndsprövning av ett vindkraftsärende. Vindkraftsärenden kan vara oerhört komplexa, det är många faktorer som man behöver ta ställning till, och många ska yttra sig samt många som ska kommuniceras. Det kan också bli vilande i långa perioder, till exempel i väntan på en komplettering av en utredning som bara kan göras under en viss årstid eller i väntan på svar om det kommunala vetot.

Minvärde (dagar) från ansökan till beslut

Det ärenden som i kolumnen "*Minvärde (dagar)*" har värdet 5 är ett så kallat övrigt ärende som har avvisats. Det ärendet som avser en hel tillståndsprövning har avskrivits på sökandes begäran. Minvärdet för ett ändringstillstånd anges till 36 dagar. Det är inte möjligt att avgöra en ansökan om ändringstillstånd på 36 dagar om det inte avvisas (till exempel för att MPD är fel prövningsinstans) eller avskrivs (på sökandens begäran). Det blir därför lite missvisande för medelvärdet att dessa ärenden ens räknas med, i vart fall när det gäller hel tillståndsprövning och ändringstillstånd där dylika ärenden drar ner medelvärdet. Flera av ärendena med riktigt korta handläggningstider är ansökningar om förlängd prövotid eller ändring av villkor.

75- och 90-percentil (antal dagar) från ansökan till beslut

Värdena i kolumnerna "*75-percentil (dagar)*" och "*90-percentil (dagar)*" visar en procentuell fördelning av värdena som först rangordnas från låg till hög. Den 75:e percentilen betyder att 75 procent av ärendena ligger under och övriga 25 procent ligger över. Fördelningen kan bli missvisande beroende om det är flera ärenden som exempelvis avskrivs efter en kort tid.

För ärendetyp "Hel tillståndsansökan" innebär det att av de 236 ärendena är det 59 ärenden som ligger över 448 dagar och 23 ärenden ligger över 675 dagar. Och för ärendetyp "Ändringstillstånd" innebär det att av de 37 ärendena är det 9 som ligger över 310 och 3 ärenden som ligger över 455 dagar.

I de fall det saknas värden i kolumnerna "*75 Percentil (dagar)*" eller i "*90 percentil (dagar)*" är det för få värden för att kunna göra beräkningarna på.

Handläggningstid per MPD-län från ansökan till beslut

Nedan visas handläggningstid (i dagar) för avgjorda ärenden med ärendetyp ”Hel tillståndsansökan” och ”Ändringstillstånd” från ansökan till beslut i första instans per Miljöprövningsdelegation. Se tabell 12 nedan för antal ärenden.

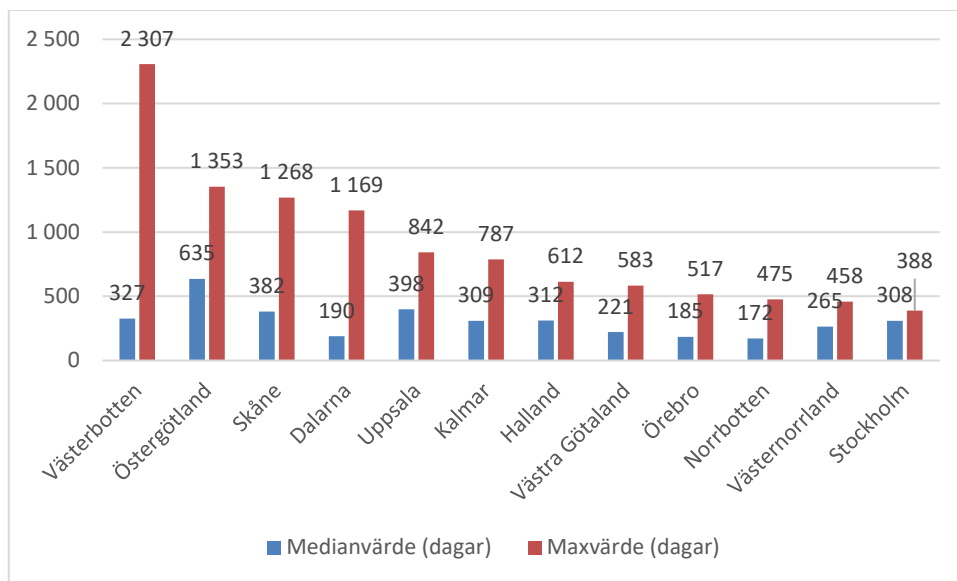

Diagram 2. Fördelning av handläggningstid (i dagar) från ansökan till beslut per MPD-län med ärendetyp Hel tillståndsansökan och Ändringstillstånd.

De tillståndsprövningar som har högsta värdena för ”Maxvärde dagar” är ärenden som har haft en lång handläggningstid från att ansökan kom in till beslut. Det har i de flesta fall berott på att ansökan varit ofullständig och krävt flera kompletteringar inför att ärendena blir kompletta och kan kungöras.

År 2021	Antal ärenden	Medianvärde (dagar)	Maxvärde (dagar)
Västerbotten	20	327	2 307
Östergötland	19	635	1 353
Skåne	29	382	1 268
Dalarna	31	190	1 169
Uppsala	17	398	842
Kalmar	26	309	787
Halland	11	312	612
Västra Götaland	45	221	583
Örebro	22	185	517
Norrbottn	16	172	475
Västernorrland	26	265	458
Stockholm	11	308	388

Tabell 12. Fördelning av antal ärenden från ansökan till beslut per MPD-län.

I bilaga 1. Miljöstatistik_LST_220329 v 1.0 finns en flik med sammanställning för alla län (totalt) och sedan finns flikar för respektive MPD-län och med fördelning av handläggningstider för alla ärendetyper, IUUV, Seveso och tillstånd som beviljats.

Handläggningstid från ansökan till kungörelse

Handläggningstid för avgjorda ärenden från ansökan till kungörelse är en beräkning av antal dagar från datumen ärendet kom in till Länsstyrelsen till datum för kungörelse för avgjorda ärenden under 2021. Datum för kungörelsen är när kungörelsemanus expedieras, det vill säga när manus skickas till dagstidningar och andra platser där den ska publiceras. Det är vanligen några dagar (2–5 dagar) innan den faktiskt kungörs i ortspressen.

Tiden från ansökan till kungörelse är tiden det tar att bedöma om ärendet är komplett och innefattar således tiden för sökandes kompletteringar av ansökan.

Av de 458 beslutade ärendena under 2021 är det 258 som har inskrivna kungörelsedatum. Det är långt ifrån alla ärenden som kungörs. I stort sett alla ärenden som avser heltillståndsprövning och ändringstillstånd kungörs. I övriga fall avgörs behovet av kungörelse från fall till fall.

År 2021	Antal ärenden	Medelvärde (dagar)	Medianvärde (dagar)	Maxvärde (dagar)	Minvärde (dagar)	75 Percentil (dagar)	90 Percentil (dagar)
Ärenden som avser miljöfarliga verksamheter	258	208	147	1 152	8	278	424
Ärenden som avser Hel tillståndsprövning	166	233	192	1 152	14	309	446
Ärenden som avser Ändringstillstånd	32	146	88	932	8	181	311
Ärenden som avser Villkorsändring	19	96	88	169	24	130	161
Ärenden som avser Övrig fråga	35	209	120	912	9	282	663
Ärenden som avser IUV	41	196	113	932	8	237	414
Ärenden som avser Seveso	30	182	136	442	8	266	371
Ärenden som avgörs med beslut som innebär att tillstånd beviljas	184	130	130	1 152	8	238	375

Tabell 13. Fördelning Handläggningstid (i dagar) för avgjorda ärenden från ansökan till kungörelse.

Rapporteringen för 2020 innehöll alla ärenden som kungjorts under 2020, även de som inte fått ett beslut. I år finns endast ärenden med som fått ett beslut under 2021.

Antal ärenden som kungjorts

Antal ärenden som avser ”*Miljöfarlig verksamhet*” och som kungjorts uppgår till totalt 258, vilket är en summering av de olika ärenderubrikerna som finns på fliken Prövningsärenden⁴.

För 4 ärenden har alternativet för ärendetyp ännu inte registrerats, eftersom ärendetyp endast är en obligatorisk uppgift att fylla i ärendehandläggnings-systemet när ärendet beslutas.

Medel- och medianvärde (dagar) från ansökan till kungörelse

På samma sätt som beskrivits ovan är medianvärde ofta ett bättre mått än medelvärde för att skala bort ytterligheter som extremt långa eller korta handläggningstider som inte hör till normalfallet.

Maxvärde (dagar) från ansökan till kungörelse

Ärendet med ”*Maxvärde (dagar)*” på 1 152 är en hel tillståndsansökan som gäller ett vindkraftsärende, en ny vindkraftspark. I det specifika fallet tog det alltså drygt 3 år från att ansökan kom in tills att den bedömdes vara komplett och kungjordes. Det berodde på att det krävdes utredningar och kompletteringar av ansökan innan den kunde bedömas komplett och kungöras.

Minvärde (dagar) från ansökan till kungörelse

Det finns ärenden som i kolumnen ”*Minvärde (dagar)*” har värdet 8. Det handlar om en och samma ansökan om ändringstillstånd. Även flera av de andra ärendena som har korta handläggningstider från ansökan till kungörelse är ansökningar om förlängd igångsättningstid, förlängd provotid för slutliga villkor och ändringstillstånd.

75- och 90-percentil (antal dagar) från ansökan till beslut

Värdena i kolumnerna ”*75-percentil (dagar)*” och ”*90-percentil (dagar)*” visar en procentuell fördelning av värdena som först rangordnas från låg till hög. Den 75:e percentilen betyder att 75 procent av ärendena ligger under och övriga 25 procent ligger över. I de fall det saknas värden i kolumnerna ”*75 Percentil (dagar)*” eller i ”*90 percentil (dagar)*” är det för få värden för att kunna göra beräkningarna på.

⁴ Ärenderubrikerna är; Ansökan om tillstånd till miljöfarlig verksamhet, Ansökan om ändring av villkor, Ansökan om ändringstillstånd, Ansökan om förlängd igångsättningstid, Ansökan om förlängd provotid för slutliga villkor, Prövotidsredovisning med förslag till slutliga villkor, Ansökan om dispens och alternativvärden utifrån IED.

Handläggningstid per MPD-län från ansökan till kungörelse

Nedan visas handläggningstid (i dagar) för avgjorda ärenden med ärendetyp "Hel tillståndsansökan" och "Ändringstillstånd" från ansökan till kungörelse per Miljöprövningsdelegation. I tabell 14 nedan framgår antal ärenden.

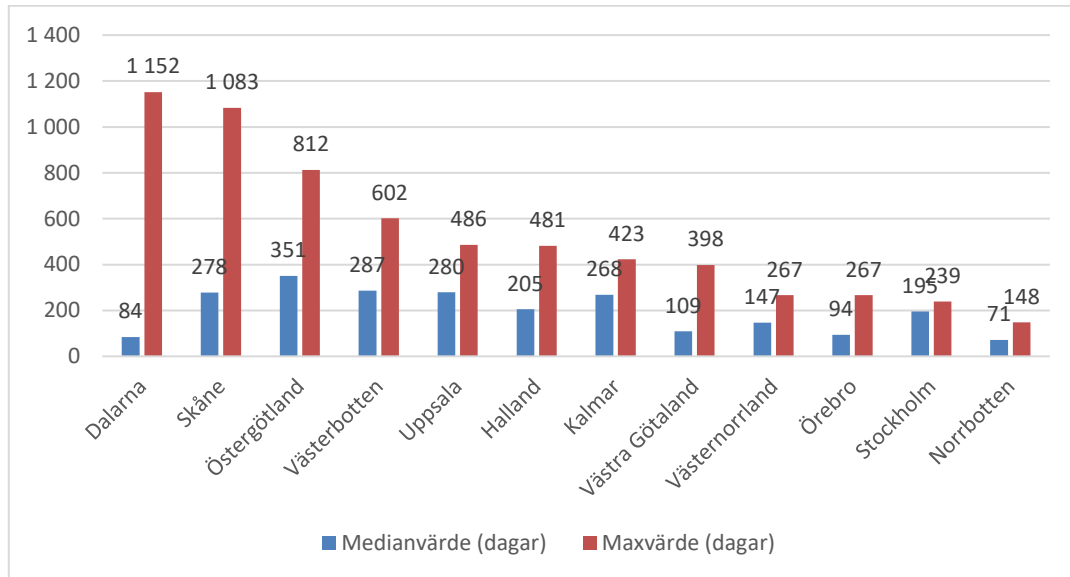

Diagram 3. Fördelning av handläggningstid (i dagar) från ansökan till kungörelse per MPD-län med ärendetyp Hel tillståndsansökan och Ändringstillstånd.

De tillståndsprövningar som har högsta värdena för "Maxvärde dagar" är ärenden som har haft en lång handläggningstid från att ansökan kom in till att ärendena kungjorts. Det kan handla om utredningar som ska genomföras och flera kompletteringar inför att ärendena blir kompletta och kan kungöras.

År 2021	Antal ärenden	Medianvärde (dagar)	Maxvärde (dagar)
Dalarna	24	84	1 152
Skåne	29	278	1 083
Östergötland	10	351	812
Västerbotten	14	287	602
Uppsala	11	280	486
Halland	9	205	481
Kalmar	11	268	423
Västra Götaland	40	109	398
Västernorrland	19	147	267
Örebro	13	94	267
Stockholm	10	195	239
Norrbottn	8	71	148

Tabell 14. Värden till staplarna i diagram 3.

I "Bilaga 1. Miljöstatistik_LST_220329 v 1.0" finns flikar för respektive MPD-län och med fördelning av handläggningstider för alla ärendetyper, IUUV, Seveso och tillstånd som beviljats.

Handläggningstid (i dagar) från kungörelse till beslut

Handläggningstid för avgjorda ärenden från kungörelse till beslut är en beräkning av antal dagar från datumen då ärendet kungjordes (det vill säga datum då kungörelsemanus expedieras) till beslutsdatum för avgjorda ärenden under 2021. I denna fas av prövningen ingår remittering till remissinstanser, inkomna yttranden från remissinstanser och synpunkter från allmänhet och andra berörda samt sökandens bemötande. När kommunikeringen är klar färdigställs beslutet.

Av de 458 beslutade ärendena under 2021 är det 274 som har inskrivna kungörelsedatum. Det är långt ifrån alla ärenden som kungörs. I praktiken kungörs i stort sett alla ärenden som avser heltillståndsprövning och ändringstillstånd. I övriga fall avgörs behovet från fall till fall.

År 2021	Antal ärenden	Medelvärde (dagar)	Medianvärde (dagar)	Maxvärde (dagar)	Minvärde (dagar)	75 Percentil (dagar)	90 Percentil (dagar)
Ärenden som avser miljöfarliga verksamheter	274	137	120	820	7	156	232
Ärenden som avser Hel tillståndsprövning	182	154	137	788	18	166	261
Ärenden som avser Ändringstillstånd	34	115	87	820	25	111	162
Ärenden som avser Villkorsändring	22	101	85	203	28	135	187
Ärenden som avser Övrig fråga	36	99	93	189	7	141	160
Ärenden som avser IUV	39	129	111	414	22	153	234
Ärenden som avser Seveso	31	108	96	270	34	133	183
Ärenden som avgörs med beslut som innebär att tillstånd beviljas	232	136	119	820	18	154	224

Tabell 15. Fördelning Handläggningstid (i dagar) för avgjorda ärenden från kungörelse till beslut.

Medelvärde (dagar) från kungörelse till beslut

På samma sätt som beskrivits ovan är medianvärde ofta ett bättre mått än medelvärde för att skala bort ytterligheter som extremt långa eller korta handläggningstider som inte hör till normalfallet.

Medianvärde (dagar) från kungörelse till beslut

Intressant är att det skiljer ganska mycket i handläggningstider om man jämför tiden från när ansökan kom in fram till kungörelse, dvs. kompletteringsfasen (tabell 12) och handläggningstiden från kungörelse till beslut (tabell 13). För ärenden som avser ”Hel tillståndsprövning” är medianvärdet från inkommen ansökan till kungörelse 194 dagar medan tiden från kungörelse till beslut ”bara” är 137 dagar.

Maxvärde (dagar) från kungörelse till beslut

Hel tillståndsprövning som har maxvärde 788 dagar och Ändringstillstånd som har maxvärde 820 dagar är vindkraftsärenden. Generellt är det ofta många närboende eller människor som på annat sätt känner sig direkt berörda av en ny vindkraftsetablering. Det är inte heller ovanligt att en etablering berör komplexa artskyddsfrågor. Detta medför samlat att remissförfarandet kan bli omfattande och dra ut på tiden. Vissa anstånd behöver ofta lämnas vilket tillsammans kan leda till förlängda handläggningstider.

Minvärde (dagar) från kungörelse till beslut

Ärendet som avser Ändringstillstånd har minvärde 25 och fick tillstånd inom 3 månader. Och ärendet som har det minsta minvärdet 7 är en prövning av fortsatt eller utökning av verksamhet som har fått slutliga villkor.

75- och 90-percentil (antal dagar) från ansökan till beslut

Värdena i kolumnerna "*75-percentil (dagar)*" och "*90-percentil (dagar)*" visar en procentuell fördelning av värdena som först rangordnas från låg till hög. Den 75:e percentilen betyder att 75 procent av ärendena ligger under och övriga 25 procent ligger över. Fördelningen kan bli missvisande beroende om det är flera ärenden som exempelvis avskrivs efter en kort tid.

I de fall det saknas värden i kolumnerna "*75 Percentil (dagar)*" eller i "*90 percentil (dagar)*" är det för få värden för att kunna göra beräkningarna på.

Handläggningstid per MPD-län från kungörelse till beslut

Nedan visas handläggningstid (i dagar) för avgjorda ärenden med ärendetyp "Hel tillståndsansökan" och "Ändringstillstånd" från kungörelse till beslut per Miljöprövningsdelegation. I tabell 16 nedan framgår antal ärenden.

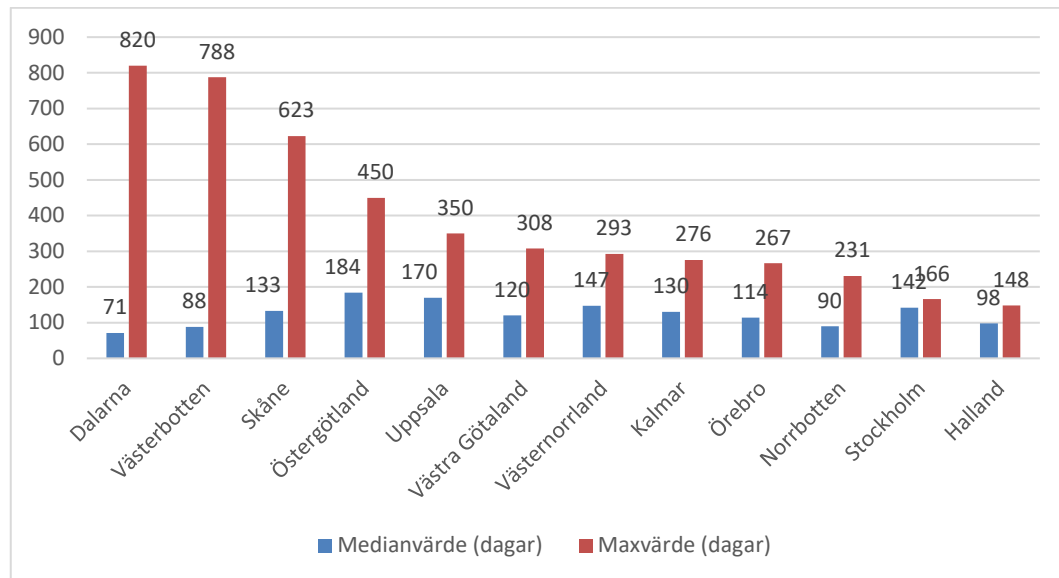

Diagram 4. Fördelning av handläggningstid (i dagar) från kungörelse till beslut per MPD-län med ärendetyp Hel tillståndsansökan och Ändringstillstånd.

De tillståndsprövningar som har högsta värdena för "Maxvärde dagar" är ärenden som har haft en lång handläggningstid både från att ansökan kom in till att ärendena kungjorts och från att ärendet kungjorts till beslut. Det kan handla om utredningar som ska genomföras och flera kompletteringar inför att ärendena blir kompletta och kan kungöras, samt i vissa fall ytterligare kompletteringar efter kungörelsen och därefter en ganska omfattande remissrunda och bemötanden inför att beslut kan tas.

År 2021	Antal ärenden	Medianvärde (dagar)	Maxvärde (dagar)
Dalarna	25	71	820
Västerbotten	16	88	788
Skåne	26	133	623
Östergötland	14	184	450
Uppsala	12	170	350
Västra Götaland	41	120	308
Västernorrland	19	147	293
Kalmar	19	130	276
Örebro	14	114	267
Norrbottn	10	90	231
Stockholm	10	142	166
Halland	10	98	148

Tabell 16. Värden till staplarna i diagram 4.

Prövningsärendenas handläggningstider

Som framgår av redovisningen ovan skiljer det ganska mycket i handläggningstider mellan MPD-länen för ärendetypen ”*Hel tillståndsansökan*” och ”*Ändringstillstånd*”. Det gäller såväl maximala handläggningstider som mediantider från ansökan till beslut i första instans (se till exempel diagram 2).

Samtidigt visar redovisningen att de branscher, se kapitel MPF-huvudkod, som huvudsakligen provas i de olika MPD-länen varierar stort. Det är sannolikt ett av skälen till att det skiljer i handläggningstid.

Inför årets redovisning fick Länsstyrelsen i uppdrag av Naturvårdsverket att förklara och ge exempel på ärenden med vilandeförklaring. Det är något som ytterst sällan sker inom Miljöprövningsdelegationens prövningsärenden. För att ge exempel på ärendetyper och orsaker som gör att ärenden tar lång tid har istället ärenden beskrivits som inte uppfyller 180-dagars målet.

Regeringen angav 180-dagars målet som är ett handläggningsmål i Länsstyrelsernas regeringsbrev från 2014. Målet handlade om handläggningstider för prövning av miljöfarliga verksamheter (helprövningar och ändringstillstånd). Måltid sattes till 180 dagar från att ansökan var komplett (klar att kungöras) tills Miljöprövningsdelegationen (MPD) fattade beslut.

8 av 12 MPD-län har redovisat olika skäl till varför ärenden har tagit mer 180 dagar från kungörelse till beslut. En längre handläggningstid har under 2021 varit vanligast när det gäller vindkraft, tåkter, avfallsanläggningar och livsmedelsindustrier. De tre förstnämnda grupperna beror ofta på att det är fråga om en nylokalisering där många blir berörda, inte bara av själva verksamheten utan även av följdverksamheter i form av till exempel transporter till och från verksamheten. När det gäller livsmedelsindustrier har flera Länsstyrelser nämnt att risker med hantering av kylmedium (ammoniak) har krävt extra utredningar och varit skälet till en förlängd handläggningstid. Det ska också nämnas att flera av de ärenden som överstigit 180 dagar har gjort det med bara upp till en månad.

Nedan beskrivs några skäl till varför ärenden tagit längre tid än 180 dagar från kungörelse till beslut under 2021:

- Nya uppgifter kommer in i bemötandefasen vilket har krävt ytterligare kommunikeringar. Det kan vara både med sökanden, andra berörda parter såsom myndigheter och övriga berörda. En sådan extra omgång kan medföra 2-3 månader extra tid.
- Komplexa ärenden berör många och kräver en omfattande kommunikering för att alla ska få komma till tals kan göra att ärenden drar ut på tiden. Sökanden ska också ges möjlighet att bemöta de synpunkter som kommit in. Det kan både vara sökanden och remissinstanser som begär förlängd svarstid, ibland med flera månader. Från kommuners sida beror det ofta på när på året ärendet remitteras då nämndsammanträden vanligtvis inte hålls under sommarmånaderna. Från sökandens sida kan det exempelvis bero på att de med anledning av de yttranden som kommit in vill göra någon extra utredning för att ge stöd för sitt bemötande
- I flera vindkraftsärende tog det flera månader för kommunen att ge besked enligt 16:4 (kommunalt veto i vindkraft).
- När många är berörda hör det till att handläggaren får mycket telefonsamtal om ärendet, vilket tar tid från den löpande handläggningen.
- Det finns även ett fåtal ärenden som inte uppfyller målet på grund av resursbrist hos länsstyrelserna, prioritering inom mängden ärenden som ska hanteras, sjukskrivningar samt stabsarbete med anledning av Covid-19 pandemin.

MPF-huvudkod

Fliken MPF-huvudkod

Fliken ”MPF-huvudkod” redovisar antal avgjorda tillståndsansökningar inom miljöfarlig verksamhet per huvudverksamhetskod enligt miljöprövningsförrordningen (MPF) och statistik om handläggningstider för utvalda prövningsärenden. Syftet med fliken är att visa jämförelser mellan olika typer av prövningsärenden och handläggningstider för dessa.

Informationen på fliken är en sammanställning av ärenden utifrån ett visst antal utvalda ärenderubriker för prövningsärenden:

- Ansökan om tillstånd till miljöfarlig verksamhet.
- Ansökan om ändring av villkor.
- Ansökan om ändringstillstånd.
- Ansökan om förlängd igångsättningstid.
- Ansökan om förlängd provotid för slutliga villkor.
- Prövotidsredovisning med förslag till slutliga villkor.
- Ansökan om dispens och alternativvärden utifrån IED.

Uppgifterna om MPF-huvudkod hämtas från NikITa (länsstyrelsernas gemensamma anläggningsregister). Uppgifterna är kopplade till respektive anläggning vilket medför kvalitetsbrister, se stycke nedan.

Tabellen i bilagan visar samtliga MPF-huvudkoder oavsett om det finns ärenden kopplade till koderna eller ej.

Det är handläggare som arbetar med tillsyn hos respektive länsstyrelse som ansvarar för uppdatering av anläggningsregistret. Det är en kvalitetssäkringsbrist att uppgifterna om "MPF-huvudkod" i Länsstyrelsernas anläggningsregister gäller befintlig anläggning. Uppgifterna kan inte ändras direkt en anläggning har fått ett beslut som ändrar tidigare/nuvarande MPF-kod. Verksamhetsutövaren måste även ha tagit det nya tillståndet i anspråk. Det medför att den MPF-kod som beslutet gäller inte kommer det inte framgå av anläggningssystemet innan tillståndet tas i anspråk och tillsynshandläggaren hunnit registrera det i anläggningssystemet. För att få en mer korrekt bild av vilka beslut som meddelas enligt respektive MPD-kod skulle denna statistik behöva kopplas till beslutet och inte till respektive anläggnings nuvarande status.

Ärenden som avser miljöfarlig verksamhet

Vid jämförelse av "Antal ärenden som avser miljöfarlig verksamhet" som har fått ett beslut under året på flikarna "Prövningsärenden totalt" och "MPF-huvudkod totalt" samt "Prövningsärenden MPD-län" och "MPF-huvudkod MPD-län" kan det finnas avvikelser. Det betyder att det finns ärenden på flikarna med "Prövningsärenden" som inte har uppdaterats med information om vilken MPF-huvudkod som anläggningen kommer få om de tar sitt beslut i anspråk.

Fliken "Prövningsärenden totalt" har 458 avgjorda ärenden som fått ett beslut under året, men på fliken "MPF-huvudkod totalt" finns endast 398 beslutade ärenden. Det innebär att 60 ärenden saknar uppgifter om MPF-huvudkod.

Fördelning av ärenden utifrån MPF-huvudkod

Nedan visas flera diagram över fördelningen av beslutade prövningsärenden utifrån miljöprövningsförordningens koder. De är en redovisning utifrån prövningsärendets huvudkod (MPF-huvudkod) såsom de anges i Miljöprövningsförordningen (2013:251). Koderna har grupperats ihop i olika kategorier till exempel har alla koder som omfattar avfallshantering redovisas som en grupp. Diagrammet nedan visar hur ärendena för samtliga MPD-län fördelar sig i procent mellan olika branscher.

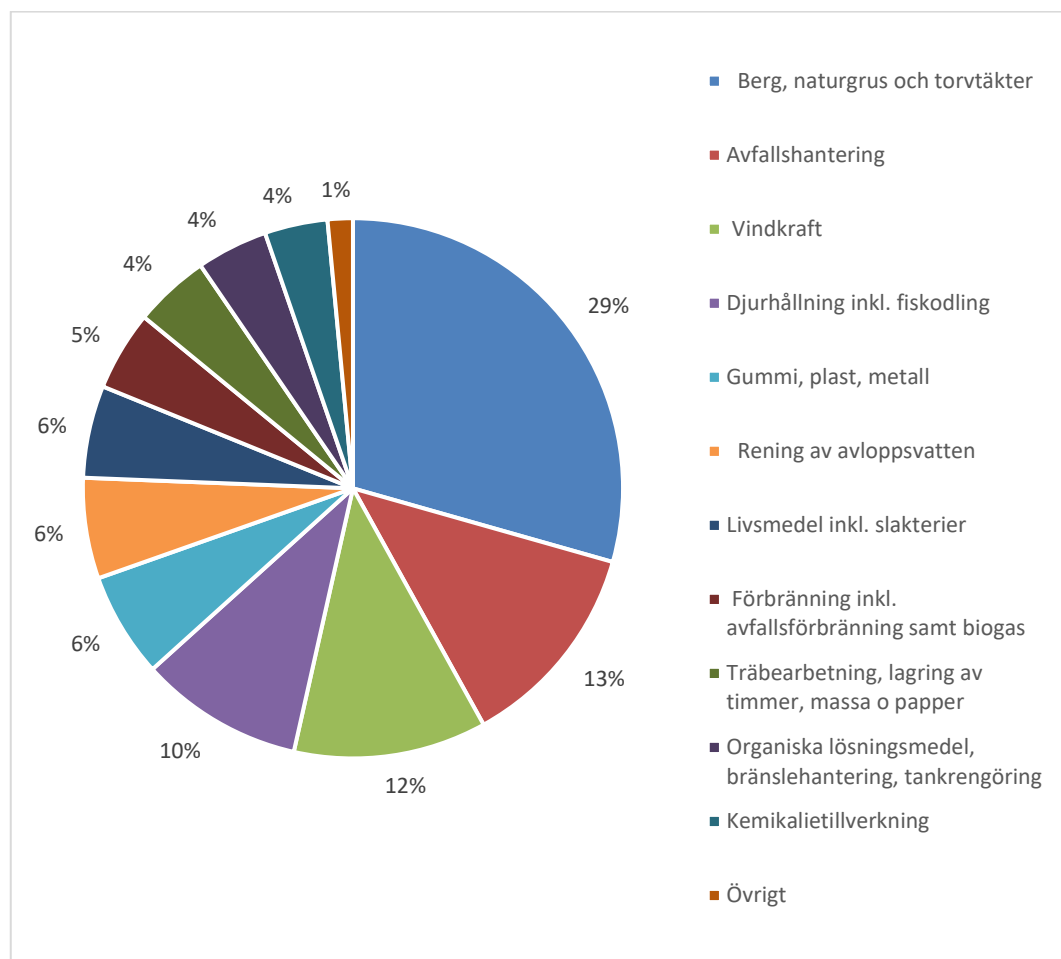

Diagram 5. Fördelning av ärenden utifrån MPF-huvudkod och visar de branscher som har flest ärenden.

Prövningar under 2021 gjordes inom branscherna nedan:

- a) "*Berg, naturgrus och torvtäkter*" enligt 4 kap MPF. 29 % av alla prövningar. En hel del täkter utgör samtidigt vattenverksamhet och prövas därför av Mark- och miljödomstolen som första instans. Dessa ingår inte i redovisningen ovan.
- b) "*Avfallshantering*" enligt 29 kap MPF. Innefattar även avfallsförbränning. 13 % av alla prövningar.
- c) "*Vindkraft*" enligt 21 kap MPF. 12 % av alla prövningar.
- d) "*Djurhållning inkl. fiskodlingar*" enligt 2 och 3 kap MPF. 10 % av alla prövningar. Av de 39 prövningarna utgjordes 7 st av fiskodlingar, resten av lantbruk. Det blir allt vanligare att fiskodlingar i mindre skala etableras på land i nedlagda lantbruk.
- e) "*Gummi, plast, metall*" representerar 13-18 kap MPF. 6 % av alla prövningar.
- f) "*Rening av avloppsvatten*" enligt 28 kap MPF främst kommunala avloppsreningsverk. 6 % av alla prövningar.
- g) "*Livsmedel inklusive slakterier*" enligt 5 kap MPF. I denna grupp ingår även tillverkning av foder. 6 % av alla prövningar.
- h) "*Förbränning inkl. avfallsförbränning och biogas*" avser förbränningsanläggningar, avfallsförbränningsanläggningar inkl. samförbränning och uppgraderingsanläggningar enligt 21 kap MPF. 5 % av alla prövningar.
- i) "*Träbearbetning, lagring av timmer, massa o papper*" enligt 8 och 9 kap MPF. 4 % av alla prövningar.
- j) "*Organiska lösningsmedel, bränslehantering, tankrengöring*" avser verksamheter i 19, 20 och 26 kap MPF. 4 % av alla prövningar.
- k) "*Kemikalietillverkning*" används som ett samlingsbegrepp för verksamheter som prövas enligt 12 kap MPF. 4 % av alla prövningar.
- l) "*Övrigt*" används som gruppering där endast enstaka ärenden av en verksamhetstyp prövats i hela landet under ett år. Det är ett krematorium, en flygplats, tre hamnar samt ett skjutfält eller en sportanläggning, 1 % av alla prövningar.

Fördelning av ärenden utifrån MPD-län

Diagrammet nedan visar fördelningen av de fyra största ärendegrupperna täkter, avfall, vindkraft och djurhållning fördelar sig över landets MPD-län.

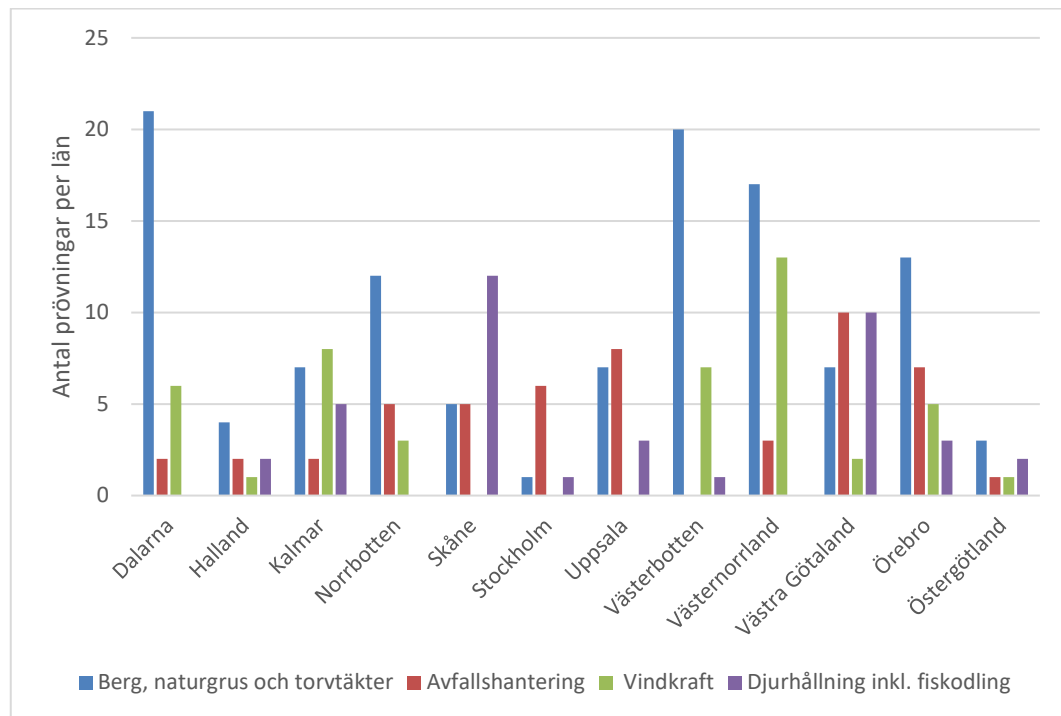

Diagram 6. Fördelning av ärenden per MPD-län utifrån de 4 vanligaste branscherna.

De MPD-län som under 2021 hade flest ärenden som omfattar täktverksamhet är Dalarna och Västerbottn följt av Västernorrland, Örebro och Norrbotten. Minst antal täktprövningar har Stockholm haft.

Under 2021 har flest verksamheter som hanterar avfall prövats av MPD i Västra Götaland och Uppsala följt av Örebro och Stockholm.

Beslut om vindkraftsanläggningar (landbaserade) var under 2021 klart flest i Västernorrland följt av Kalmar och Västerbottn. Skåne, Stockholm och Uppsala hade inte en enda prövning kopplat till vindkraft.

Djurhållning prövades i första hand av MPD i Skåne och Västra Götalands län följt av Kalmars län. I Skåne utgjordes cirka hälften av dessa ärenden av fiskodlingar. Inga djurhållare har prövats i Dalarna, Norrbotten och Västernorrland under 2021. Flera andra län har bara en-två prövningar per år som omfattar lantbruk.

Länsstyrelserna

När det gäller övriga ärendetyper fördelar de sig lite olika över landet. I nedanstående tabell redovisas de län med flest antal prövningar inom varje kategori (se förklaring under tabellen). De blåmarkerade MPD-länen i tabellen nedan prövade framför allt ärenden inom de branscher som redovisas i diagram 6 ovan.

	e	f	g	h	i	j	k	l
Dalarna		x		x		x		
Halland								
Kalmar			x					
Norrbottn								
Skåne							x	x
Stockholm								
Uppsala	x					x	x	
Västerbotten								
Västernorrland								
Västra Götaland		x	x		x			
Örebro	x							
Östergötland				x				x

Tabell 17. Fördelning av ärenden per MPD-län inom varje kategori vanligaste branscherna.

Förklaring till kolumnrubriker:

- e) Gummi, plast, metall
- f) Rening av avloppsvatten
- g) Livsmedel inklusive slakterier
- h) Förbränning inkl. avfallsförbränning och biogas
- i) Träbearbetning, lagring av timmer, massa o papper
- j) Organiska lösningsmedel, bränslehantering, tankrengöring
- k) Kemikalietillverkning
- l) Övrigt (hamnar, krematorier m.m.)

I statistiken över MPF-Huvudkoder finns 4 ärenden med prövningsnivå A. Dessa ärenden ska i första hand prövas av Mark- och miljödomstolen. I detta fall är 3 av ärendena ”Ansökan om dispens och alternativvärden utifrån IED” vilka prövas av MPD samt en ”Ansökan om ändringstillstånd” som sannolikt är felregistrerad i NikITa (länsstyrelsens gemensamma handläggare inom miljöfarlig verksamhet). Registret uppdateras av handläggare på länsstyrelsen i det län där verksamheten är lokaliserad medan prövningen av verksamheten sker vid en av de 12 Miljöprövningsdelegationerna.

Överklagade prövningsärenden

Fliken Överklagade prövningsärenden

Fliken ”Överklagade prövningsärenden” innehåller statistik om antal överklagningar och handläggningstider för utvalda prövningsärenden, enligt nedan. Syftet med fliken är att visa jämförelser mellan olika parter som överklagat prövningsärenden och handläggningstider för dessa.

Informationen på fliken är en sammanställning av ärenden utifrån ett visst antal utvalda ärenderubriker för prövningsärenden:

- Ansökan om tillstånd till miljöfarlig verksamhet.
- Ansökan om ändring av villkor.
- Ansökan om ändringstillstånd.
- Ansökan om förlängd igångsättningstid.
- Ansökan om förlängd provotid för slutliga villkor.
- Provotidsredovisning med förslag till slutliga villkor.
- Ansökan om dispens och alternativvärden utifrån IED.

Ärenden som inte finns med i statistiken är exempelvis

- Ekonomiska säkerheter (vanligen för täkter, vindkraftverk och vissa avfallsanläggningar).
- Upphävande av tillstånd (på verksamhetsutövarens begäran).
- Övrigt (Omprövning av tillstånd eller villkor, återkallande av tillstånd på tillsynsmyndighetens begäran, nedsättning av säkerhet mm).

Det finns en flik med sammanställning för alla län (totalt) och sedan en flik för respektive Miljöprövningsdelegation.

Nedan finns beskrivningar av respektive kolumn och rad på fliken ”Överklagade prövningsärenden”.

Antal prövningsärenden som har överklagats

Under 2021 meddelade Miljöprövningsdelegationerna beslut i 458 prövningsärenden med utvalda ärenderubriker. Av de 458 var det 144 beslut som överklagades till Mark och Miljödomstolen (MMD) under 2021. Det är cirka 30 procent av ärendena som har överklagats.

Antal överklagade ärenden som fått ett beslut under året

Kolumnen ”*Antal överklagade ärenden som fått ett beslut under året*” innehåller antalet överklagningsärenden som skickades in till Miljöprövningsdelegationerna för rättidsprövning under 2021. Med ett överklagningsärende menas varje enskilt överklagande som kommer in till Miljöprövningsdelegationerna. Efter en kontroll att överklagningarna kommit in i rätt tid skickas de direkt till aktuell Mark- och miljödomstol. Ett och samma beslut kan exempelvis överklagas av säg 20 olika parter. Då blir det 20 överklagningsärenden i statistiken.

Överklaganden av prövningsärenden

I statistiken finns det 211 överklagningsärenden som fått ett beslut från högre instans under året. Det kan finnas fler överklaganden som kommit in till Miljöprövningsdelegationen, men som registreras på ett och samma ärende i Platina. Det medför att det troligen finns fler överklaganden än vad som visas i tabellen nedan.

År 2021	Antal överklagade ärenden som fått ett beslut under året
Överklaganden av prövningsärenden	212
Ärenden med överklagande part (totalt)	210
Ärenden som överklagats av Sökanden (inkl. Ombud)	80
Ärenden som överklagats av Myndighet/kommun som överklagar för allmänna intressen (inkl. Lst)	7
Ärenden som överklagats av Enskilda (inkl. Sakägare)	98
Ärenden som överklagats av Ideell förening eller annan 16:13-person	16
Ärenden som överklagats av Övriga	9

Tabell 18. Fördelning över antal överklagande ärenden som fått ett beslut under året.

Det finns två överklagade prövningsärenden som saknar information om överklagande part. Det är en uppgift som ska kvalitetssäkras och kommer att påminnas om inför nästa års rapportering.

Det finns riktlinjer som gäller för alla länsstyrelser som beskriver att ett ärende ska registreras för varje inkommen överklagandeskrivelse, vilket innebär att om flera personer och/eller organisationer överklagar samma beslut kommer det att registreras lika många ärenden. Detta är viktigt för uppföljningen av vilken part som överklagat prövningsärendet.

Det kan finns MPD-län som inte följer den nationella rutinen vilket medför att statistiken gällande parter inte blir korrekt vid jämförelser. Det innebär att i vissa fall registreras ett överklagningsärende som innehåller alla överklagningar och därmed får man endast en part redovisad.

Det pågår diskussion internt på länsstyrelserna hur överklagningsärendena ska hanteras för Miljöprövningar. Det är något som kommer att följas upp och eventuella förändringar kan komma att behöva justeras i framtagna riktlinjer och i rapporten utifrån resultatet av diskussionen.

Fördelning per MPD-län

Nedan visas fördelningen av antal prövningsärenden som överklagats och antal överklagningsärenden som beslutats per MPD-län utifrån valda ärenderubriker på prövningsärenden. Diagrammet innehåller alla ärendetyper.

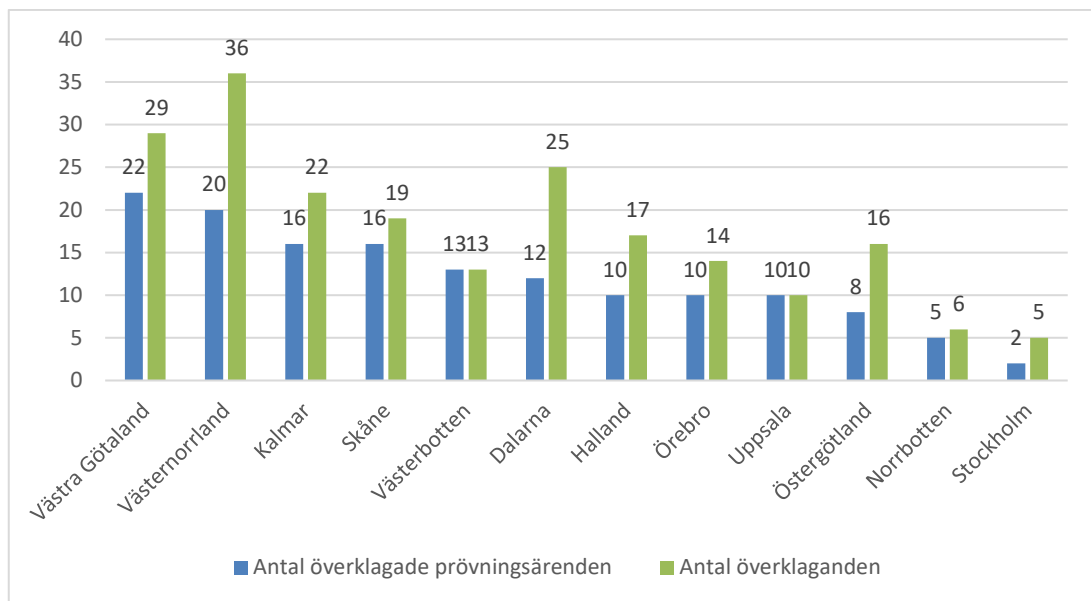

Diagram 7. Antal prövningsärenden som har överklagats samt hur många överklaganden som beslutats per MPD-län under 2021.

Överklagade prövningsärenden kan vara ärenden som fått beslut under 2021 eller i slutet 2020, inom tiden för överklagande.

På de flesta län är den gröna stapeln (antal överklaganden) högre än den blå stapeln (antal överklagade prövningsärenden) vilket sannolikt beror på att många olika parter överklagat samma beslut vilket är vanligt i vindkraftsärenden och täktärenden.

Ärenden med överklagande part (totalt)

Raden "Överklagande part (totalt)" visar en summering av överklagande parter, det vill säga en summering av antal överklagningsärenden som länsstyrelsen har fyllt i överklagande part på

Nedan finns en summering av alla parter som överklagat och antal för respektive part.

År 2021	Antal överklagade ärenden som fått ett beslut under året
Ärenden med överklagande part (totalt)	210
Ärenden som överklagats av Sökanden (inkl. Ombud)	80
Ärenden som överklagats av Myndighet/kommun som överklagar för allmänna intressen (inkl. Lst)	7
Ärenden som överklagats av Enskilda (inkl. Sakägare)	98
Ärenden som överklagats av Ideell förening eller annan 16:13-person	16
Ärenden som överklagats av Övriga	9

Tabell 19. Fördelning över antal parter som överklagat ärenden som fått ett beslut under året.

Totala tiden från ansökan till överklagat mål vinner laga kraft

Handläggningstid från ansökan till dess ett överklagat mål avgörs och vinner laga kraft i högre instans är en beräkning av antal dagar från datumen ärendet kom in till Miljöprövningsdelegationen till datum för när målet vann laga kraft i överinstansen under 2021.

År 2021	Antal ärenden (n)	Medelvärde (dagar)	Medianvärde (dagar)	Maxvärde (dagar)	Minvärde (dagar)	75 Percentil (dagar)	90 Percentil (dagar)
Ärenden som överklagats och vunnit laga kraft i överinstansen	95	840	730	3 270	169	1 029	1 618
Ärenden med överklagande part (totalt)	93	740	645	3 270	169	919	1 185
Ärenden som överklagats av Sökanden (inkl. Ombud)	52	779	659	3 270	169	921	1 298
Ärenden som överklagats av Myndighet/kommun som överklagar för allmänna intressen (inkl. Lst)	5	895	776	1 524	520	1 274	
Ärenden som överklagats av Enskilda (inkl. Sakägare)	37	690	513	3 270	182	881	1 029
Ärenden som överklagats av Ideell förening eller annan 16:13-person	12	765	729	2 402	218	923	1 858
Ärenden som överklagats av Övriga	4	737	643	1 180	483	1 076	

Tabell 20. Fördelning över den totala tiden (i dagar) från ansökan till dess ett överklagat mål avgörs och vinner laga kraft i överinstansen.

Medel- och medianvärde (dagar) från ansökan till dess ett överklagat mål avgörs och vinner laga kraft i överinstansen

Medelvärde för antal prövningsärenden utifrån de olika ärenderubrikerna som finns på fliken Prövningsärenden⁵ som överklagats och vunnit laga kraft i överinstansen (översta raden i tabellen ovan) är 840 dagar. Värdet betyder inte så mycket eftersom det avser alla typer av ärenden som mäts i statistiken och handläggningstiden varierar stort mellan en hel tillståndsprövning och till exempel en förlängd provotid. Vidare kan medelvärdet bli lite missvisande om det finns några ärenden som tagit extremt lång eller kort tid. Därför är medianvärdet ett bättre mått.

⁵ Ärenderubrikerna är; *Ansökan om tillstånd till miljöfarlig verksamhet, Ansökan om ändring av villkor, Ansökan om ändringstillstånd, Ansökan om förlängd igångsättningstid, Ansökan om förlängd provotid för slutliga villkor, Prövotidsredovisning med förslag till slutliga villkor, Ansökan om dispens och alternativvärden utifrån IED.*

Maxvärde (dagar) från ansökan till dess ett överklagat mål avgörs och vinner laga kraft i överinstansen

Det överklagade ärenden som har tagit längst tid i tabellen "*Maxvärde (dagar)*" har 3 270 dagar (nästan 9 år). Prövningstiden till att överklagande kom in och beslut togs var 2 966 dagar (cirka 8 år). Ärendet tycks ha överklagats av både den sökande och enskilda. Handläggningstiden hos Domstolen tills ärendet vann laga kraft var 302 dagar.

Minvärde (dagar) från ansökan till dess ett överklagat mål avgörs och vinner laga kraft i överinstansen

Det överklagande ärendet som i tabellen "*Minvärde (dagar)*" har 169 dagar är avskrivet av Domstolen. Prövningstiden från att överklagande kom in tills beslut togs var 128 dagar. Handläggningstiden hos Domstolen tills ärendet vann laga kraft var således 40 dagar.

75- och 90-percentil (dagar) från ansökan till dess ett överklagat mål avgörs och vinner laga kraft i överinstansen

Värdena i kolumnerna "*75-percentil (dagar)*" och "*90-percentil (dagar)*" visar en procentuell fördelning av värdena som först rangordnas från låg till hög. Den 75:e percentilen betyder att 75 procent av ärendena ligger under och övriga 25 procent ligger över. Fördelningen kan bli missvisande beroende om det är flera ärenden som exempelvis avskrivs efter en kort tid.

I de fall det saknas värden i kolumnerna "*75 Percentil (dagar)*" eller i "*90 percentil (dagar)*" är det för få värden för att kunna göra beräkningarna på.

Fördelning per MPD-län

Nedan visas handläggningstid från ansökan till dess ett överklagat mål avgörs och vinner laga kraft i högre instans för ärenden med ärendetyp ”Hel tillståndsansökan” och ”Ändringstillstånd”.

Det är en beräkning av antal dagar från datumen ärendet inkom till Miljöprövningsdelegationen till datum för när målet vann laga kraft i överinstansen under 2021. Tabellen visar handläggningstider för överklagade prövningsärenden per Miljöprövningsdelegation.

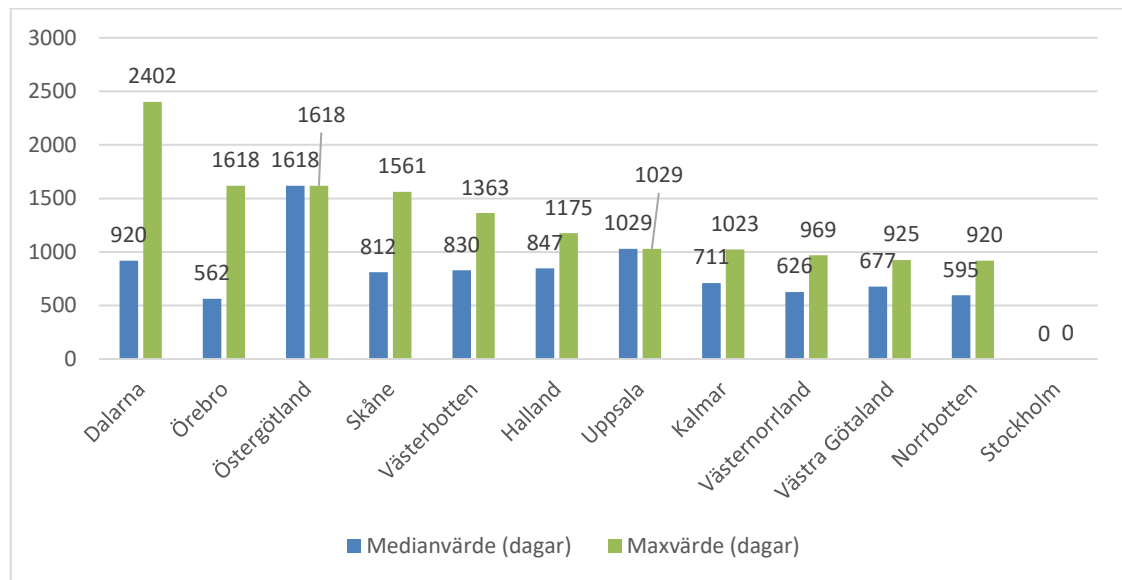

Diagram 8. Handläggningstid för överklagade prövningsärendens som beslutats per MPD-län under 2021.

MPD-län	Antal överklagningsärenden	Medianvärde (dagar)	Maxvärde (dagar)
Dalarna	7	920	2402
Örebro	6	562	1618
Östergötland	19	1618	1618
Skåne	14	812	1561
Västerbotten	8	830	1363
Halland	5	847	1175
Uppsala	5	1029	1029
Kalmar	13	711	1023
Västernorrland	7	626	969
Västra Götaland	15	677	925
Norrbottn	5	595	920
Stockholm	0	0	0

Tabell 21. Antal överklagningsärenden som beslutats per MPD-län under 2021.

På fliken Överklagande totalt är summering av alla MPD-län, sedan finns det en för respektive MPD-län. Det visar antal ärenden som fått beslut samt handläggningstid av ärenden från att ansökan i prövningsärendet inkom till att det vunnit laga kraft. Det innebär att det kan finnas data i kolumnen om beslut, men saknas information om handläggningstid. Det innebär att dessa ärenden inte vunnit laga kraft ännu.

I bilaga 1. Miljöstatistik_LST_220329 v 1.0 finns en flik med sammanställning för alla län (totalt) sedan flikar för respektive MPD-län och med fördelning av handläggnings-tider per överklagande part.

Bilaga 4. Mark- och miljödomstolarnas redovisning utifrån miljöprövningsförordningen för år 2021

Kapitel	MPF huvudkod	MPF-kod och beskrivning	Prövningsnivå	Antal mål med dom/beslut	Från inkommet till dom/beslut		
					Median	75-percentil	90-percentil
4 kap. Utvinning, brytning och bearbetning av torv, olja, gas, kol, malm, mineral, berg, naturgrus och annat	Berg, naturgrus och andra jordarter	Sammanlagt		11	489	630	913
		10.11 Bergtäkt med ett verksamhetsområde >25 hektar.	B	5	621	638	913
		10.20 Täkt för annat än markinnehavarens husbehov av berg, naturgrus eller andra jordarter, undantag finns.	B	6	452	506	803
	Malm och mineral	Sammanlagt		5	489	945	1 099
		13.10 Gruvdrift för brytning av malm, mineral eller kol om ej 1, 2, 3, 4, eller 5 §.	A	5	489	945	1 099
9 kap. Massa, papper och pappersvaror		21.10-i Framställning av pappersmassa av trä, returfiber eller andra fibrösa material i industriell skala.	A	2	763	952	1 065
11 kap. Stenkolsprodukter, raffinerade petroleumprodukter och kärnbränsle		23.30-i Raffinering av mineralolja eller gas.	A	1	807	807	807
12 kap. Kemiska produkter	Organiska kemikalier	Sammanlagt		2	585	650	689
		24.10-i Industriell tillverkning genom kemisk eller biologisk reaktion av fosforinnehållande organiska föreningar med en produktionsmängd av högst 20 000 ton/år.	B	1	455	455	455
		24.15-i Industriell tillverkning genom kemisk eller biologisk reaktion av plaster med en produktionsmängd av >20 000 ton/år.	A	1	715	715	715
	Oorganiska kemikalier	Sammanlagt		2	417	561	647
		24.29-i Industriell tillverkning genom kemisk eller biologisk reaktion av salter med en produktionsmängd av >20 000 ton/år.	A	2	417	561	647
17 kap. Elektriska artiklar		31.20 Tillverkning av batterier eller ackumulatörer där inte kadmium, bly eller kvicksilver ingår.	B	1	397	397	397
21 kap. Förbränning		Sammanlagt		4	539	546	555
		40.40-i Förbränning >300 MW.	A	2	539	540	540
		90.180-i Förbränning av farligt avfall i samförbränningsanläggning >10 ton/dygn eller > 2 500 ton/år.	A	1	388	388	388
		90.200-i Förbränning av avfall i en samförbränningsanläggning	A	1	562	562	562

		>100 000 ton/år. Undantag finns.					
28 kap. Rening av avloppsvatten	Sammanlagt			3	309	481	583
		90.10 Avloppsreningsanläggning som omfattas av lagen om allmänna VA-tjänster och som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd motsvarande >2 000 personer.	B	1	156	156	156
		90.11 Avloppsreningsanläggning med en anslutning >2 000 personekvivalenter om inte tillståndsplikt enl. 1 §.	B	2	481	566	618
29 kap. Avfall	Mekanisk bearbetning och sortering	90.100 Bearbetning för återvinning av icke-farligt avfall om mer än 10 000 ton/år. Ej om 65 § eller krossning, siktning.	B	1	901	901	901
	Deponering	90.320-i Deponering av farligt avfall om tillfört >10 000 ton/år.	A	2	546	662	732
	Sammanlagt			7	527	690	738
	Andra verksamheter med återvinning eller bortskaffande	90.406-i Bortskaffning eller återvinning av icke - farligt avfall genom biologisk- fysisk kem beh, förbeh för förbränning, fragmentering m m >75 ton/dygn eller >18 750 ton/år, undantag finns.	B	2	604	643	666
		90.440 Återvinning el bortskaffande av farligt avfall >2 500 ton/år. Gäller ej om tillståndsplikt enl. annan § i detta kap.	A	5	476	698	759

Bilaga 5. Miljöprövningsdelegationernas redovisning utifrån miljöprövningsförordningen för år 2021

Kapitelrubrik	MPF huvudkod	MPF-kod och beskrivning	Prövningsnivå	Antal ärenden med beslut	Från ansökan till beslut		
					Median	75-percentil	90-percentil
2 kap. Jordbruk	Djurhållning	Sammanlagt		32	191	277	544
		1.10-i Djurhållning >40 000 fjäderfän, >2000 växande grisar tyngre än 30 kg avsedd för prod, >750 suggor.	B	18	191	264	455
		1.11 Djurhållning av nötkreatur, hästar eller minkar > 400 djurenheter, ej inhägnad.	B	7	248	283	
		1.20 Djurhållning > 100 djurenheter, ej inhägnad, ej renskötsel.	C	7	155	515	
3 kap. Fiskodling och övervintring av fisk		5.10 Fiskodling förbrukning > 40 ton foder/år.	B	7	240	262	
4 kap. Utvinning, brytning och bearbetning av torv, olja, gas, kol, malm, mineral, berg, naturgrus och annat	Berg, naturgrus och andra jordarter	Sammanlagt		116	216	363	514
		10.11 Bergtäkt med ett verksamhetsområde >25 hektar.	B	7	237	400	
		10.20 Täkt för annat än markinnehavarens husbehov av berg, naturgrus eller andra jordarter, undantag finns.	B	109	251	361	517
	Malm och mineral	Sammanlagt		1	140	140	140
		13.10 Gruvdrift för brytning av malm, mineral eller kol om ej 1,2,3,4,el 5 §.	A	1	140	140	140
5 kap. Livsmedel och foder	Slakterier	Sammanlagt		5	365	501	
		15.10-i Slakteri med en produktion > 50 ton/dygn eller >12500ton slaktvikt/kalenderår.	B	5	365	501	
	Livsmedel och vegetabiliska råvaror	Sammanlagt		2	533		
		15.90-i Framställning av livsmedel med beredning och behandling, utom paketering, av vegetabiliska råvaror > 75 000 ton/år eller > 600 ton/d under högst 90 dagar i rad/år, eller 300 ton/d i övrigt.	B	2	533		
	Livsmedel av kombinerade råvaror	Sammanlagt		7	288	868	
		15.131-i Framställning av vegetabiliska el animaliska råvaror > 18500 ton/år eller > 75 ton/dygn, Kapacitetströskel m.m.	B	1	126	126	126
		15.141 Framställning av livsmedel både i komb. och separata produkter > 5000 ton/år om ej tillståndspliktig enligt 12 § eller paketering.	B	6	538	921	
	Mjölksprodukter	Sammanlagt		3	255	507	
15.170-i Framställning av mjölksprodukter med en produktion baserad på > 200		B	3	225	507		

Kapitelrubrik	MPF huvudkod	MPF-kod och beskrivning	Prövningsnivå	Antal ärenden med beslut	Från ansökan till beslut		
					Median	75-percentil	90-percentil
		ton/dygn som kalenderårsmedelvärde.					
	Foder av kombinerade råvaror	Sammanlagt 15.370-i Framställning av foder > 75 ton/d eller >18750 ton/år, kapacitetströskel m.m.	B	1	296	296	296
	Livsmedel av animaliska råvaror	Sammanlagt 15.140-i Framställning av livsmedel, beredning och behandling av animaliska råvaror >75 ton/d eller > 18750 ton/år, ej enbart mjölkprod. eller paketering. 15.45 Tillverkning av livsmedel, beredning och behandling av animaliska råvaror > 2000 ton, upp till o med 18750 ton/år, ej enbart mjölkprod. eller paketering.	B	4	168	334	
			B	1	55	55	55
			B	3	203	378	
8 kap. Trävaror	Sågning, hyvling och svarvning av trä	Sammanlagt 20.20 Sågverk el. annan anläggning för tillverkning av träprodukter >70 000 m3/år.	B	14	387	544	771
	Lagring av timmer	Sammanlagt 20.70 Lagring av >20 000 m3 timmer fast mått på land el. >10 000 m3 timmer fast mått i vatten, ej om 10 §.	B	1	391	544	771
				1	232	232	232
			B	1	232	232	232
9 kap. Massa, papper och pappersvaror		Sammanlagt		3	80	259	
		21.10-i Framställning av pappersmassa av trä, returfiber el. andra fibrösa material i industriell skala.	A	2	170		
		21.40 Framställning av högst 20 ton/d eller högst 7 300 ton/år.	B	1	43	43	43
12 kap. Kemiska produkter	Organiska kemikalier	Sammanlagt 24.04-i Industriell tillverkning genom kemisk eller biologisk reaktion av syreinhållande org. föreningar med prod.mängd av högst 20 000 ton/år. 24.08-i Industriell tillverkning genom kemisk eller biologisk reaktion av kväveinhållande org. föreningar med prod.mängd av högst 20 000 ton/år. 24.16-i Industriell tillverkning genom kemisk eller biologisk reaktion av plaster med en prod.mängd av högst 20 000 ton/år.	B	3	318	371	
			B	1	371	371	371
			B	1	100	100	100
			B	1	318	318	318
	Oorganiska kemikalier	Sammanlagt 24.25-i Industriell tillverkning genom kemisk eller biologisk reaktion av syror med en prod.mängd av > 20 000 ton/år.	A	1	185	185	185
	Läkemedel	Sammanlagt 24.39-i Industriell tillverkning genom kemisk eller biologisk		2	105		
			B	2	105	105	105

Kapitelrubrik	MPF huvudkod	MPF-kod och beskrivning	Prövningsnivå	Antal ärenden med beslut	Från ansökan till beslut		
					Median	75-percentil	90-percentil
		reaktion av läkemedel med en prod.mängd av högst 1 000 ton/år.					
	Annan kemisk tillverkning	Sammanlagt		9	150	373	1 549
		24.45 Tillverkning av vissa kemiska produkter, läkemedelssubstanser, sprängämnen, pyrotekniska artiklar, ammunition, undantag finns.	B	9	150	373	1 549
13 kap. Gummi- och plastvaror		25.20 Tillverkning av polyuretan >200 ton plastråvara/år, polyuretan med toluendiisocyanat >20 ton plastråvara/år, annan plast om > 20 ton plastråvara/år.	B	1	312	312	312
14 kap. Mineraliska produkter		26.50-i Tillverka keramiska prod genom bränning, prod av > 75 ton/d eller > 18 750 ton/år eller ugnskap > 4 m3 och med satsningsdensitet på > 300 kg/m3.	B	1	501	501	501
15 kap. Stål och metall		Sammanlagt		5	142	513	
		27.40-i Gjutning > 20 ton/d el > 5000 ton/år.	B	1	142	142	142
		27.50 Gjutning > 20 ton/d el > 5000 ton/år.	B	4	200	614	
16 kap. Metall- och plastytbehandling, avfettning och färgborttagning		Sammanlagt		9	233	367	1 055
		28.10-i Kemisk eller elektrolytisk ytbehandling av metall eller plast om behandlingsbadens volym > 30 m3.	B	2	676		
		28.20 Kemisk eller elektrolytisk ytbehandling av metall el.plast om behandlingsbadens sammanlagd volym > 30 m3 , ej betning och betpasta.	B	6	205	359	
		28.50 Termisk ytbehandling i form av varmdoppning el. termisk sprutning med metallförbrukning >2 ton/år, om ej 15 kap 3 §.	B	1	190	190	190
18 kap. Metallbearbetning		34.70 Maskinell metallbearbetn. där tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor >20 m3 om ej 3 eller 6 §§.	B	9	175	251	660
19 kap. Förbrukning av organiska lösningsmedel	Förbrukning av organiska lösningsmedel	Sammanlagt		7	214	382	
		39.10-i Ytbehandling av material, i synnerhet för appretering, tryckning, bstrykning m.m. med förbrukning > 150 kg/h eller > 200 ton/år.	B	1	180	180	180
		39.15 Förbrukn. av halogenerade org.lösn.medel >5 ton/år, organiska > 25 ton/år, farmaceutiska prod > 50 ton/år, lack, tryckfärg lim mm > 100 ton/år, undantag finns.	B	6	283	580	

Kapitelrubrik	MPF huvudkod	MPF-kod och beskrivning	Prövningsnivå	Antal ärenden med beslut	Från ansökan till beslut			
					Median	75-percentil	90-percentil	
	Handtering av bränslen och andra kemiska produkter	Sammanlagt 39.60 Lagring av gas, olja mm>50 000 ton el >500 000 ton/år, kem.prod.med riskklasser >5 000 ton el.>50 000 ton/år, m.m.	B	9	163	242	360	
21 kap. Gas- och vätskeformiga bränslen, el, värme och kyla	Anaerob biologisk behandling	Sammanlagt 40.02 Anl. för anaerob biologisk behandling av stallgödsel för prod av biogas även om ifa högst 500 ton/år, ej om 2 §.	C	1	250	250	250	
	Framställning av gas- och vätskeformiga bränslen	Sammanlagt 40.15 Uppgradering eller annan tillv än vid anaerob biologisk behandling av > 1 500 MWh gas eller bränsle/år om ej 4 § eller 12 kap 1 eller 3 §.	B	1	757	757	757	
		Vindkraft	Sammanlagt 40.90 2 el. fler vindkraftverk som står tillsammans >150 m/st, ett vindkraftverk >150 m i sådan grupp m.m. 40.95 7 el. fler vindkraftverk som står tillsammans >120 m/st, ett vindkraftverk >120 m i sådan grupp m.m. 40.100 Ett vindkraftverk > 50 m, 2 el. fler vindkraftverk som står tillsammans m.m.	B	46	195	364	805
	Förbränning	Sammanlagt 40.50-i Förbränning > 50 MW men högst 300 MW. 40.51 Förbränning > 20 MW men mindre än 50 MW. 40.60 Förbränning > 500 KW < 20 MW om annat bränsle än eller > 10 MW < 20 MW om enbart fossil eldningsolja eller biogen eller fossil bränslegas.	B	11	146	542		
			B	5	154	637		
			B	6	78	290		
			C	1	716	716	716	
	24 kap. Hamnar och flygplatser	Hamnar	Sammanlagt 63.10 Hamn där trafik medges för fartyg med bruttodräktighet >1350, ej hamn för försvaret eller färjekaj med < 10 anlöp/år.	B	3	205	1 199	
		Flygplatser	Sammanlagt 63.40 Flottiljflygplats el. civil flygplats med militär flygverksamhet om instrumentbanan >1200 m.	B	1	329	329	329
				B	1	329	329	329
26 kap. Tankrengöring	74.10 Rengöring av cisterner, tankar eller fat för förvaring eller transport av kemiska produkter som har klassificerats med riskfraser.	B	1	151	151	151		
28 kap. Rening av avloppsvatten	Sammanlagt 90.10 Avloppsreningsanläggning som omfattas av lagen om allmänna VA-tjänster och som tar emot avloppsvatten med en	B	24	220	372	554		
		B	23	221	375	556		

Kapitelrubrik	MPF huvudkod	MPF-kod och beskrivning	Prövningsnivå	Antal ärenden med beslut	Från ansökan till beslut		
					Median	75-percentil	90-percentil
		föreningensmängd motsvarande > 2000 personer.					
		90.16 Avloppsreningsanläggning som tar emot avloppsvatten med en föreningensmängd som motsvarar > 200 < 2000 personer.	C	1	91	91	91
29 kap. Avfall	Mekanisk bearbetning och sortering	Sammanlagt		9	254	327	617
		90.70 Sortering av icke-farligt avfall om > 10 000 ton/år. Ej bygg- eller anläggningsändamål.	B	1	36	36	36
		90.100 Sortering av icke-farligt avfall om > 10 000 ton/år. Ej bygg- eller anläggningsändamål.	B	8	269	343	
	Biologisk behandling	Sammanlagt		3	388	417	
		90.161 Biologisk behandling av icke-farligt avfall om > 500 ton/år men < 18750 ton/år eller om anaerob behandl. och mängd > 500 ton/år men < 25 000 ton/år, undantag finns.	B	3	388	417	
	Deponering	Sammanlagt		22	163	291	543
		90.300-i Deponering av ifa som ej är inert om >2 500 ton/år men < 100 000 ton/år eller totalt tillförd > 25000 ton/år. Undantag finns.	B	13	132	204	880
		90.310 Deponering av ifa om ej tillståndsplikt enligt 18, 19, 20 eller 21 §.	B	9	211	463	501
	Lagring som en del av att samla in avfall	Sammanlagt		9	190	433	1 353
		90.30 Lagring av icke-farligt avfall om > 30 000 ton för bygg- eller anläggningsändamål eller > 10 000 ton annat icke-farligt avfall.	B	1	590	590	590
		90.50 Lagring som en del av insamling om >5 ton oljeavfall, >30 ton blybatterier, >50 ton elprodukter, >30 ton impregn.trä, > 50 ton motordrivna fordon eller 1 ton annat avfall.	B	8	189	256	
	Återvinning eller bortskaffande av avfall som uppkommit i egen verksamhet	Sammanlagt		1	297	297	297
		90.381 Återvinning av farligt avfall om > 500 ton men < 2500 ton/år eller bortskaffande av farligt avfall < 2500 ton/år, ej om 38 §.	B	1	297	297	297
Andra verksamheter med återvinning eller bortskaffande	Sammanlagt		6	186	301		
	90.406-i Bortskaffning eller återvinning av icke – farligt avfall genom biologisk- fysik-kem beh, förbeh. för förbränning, fragmentering m.m. > 75 ton/d eller > 18750 ton/år, undantag finns.	B	3	179	280		

Kapitelrubrik	MPF huvudkod	MPF-kod och beskrivning	Prövningsnivå	Antal ärenden med beslut	Från ansökan till beslut		
					Median	75-percentil	90-percentil
		90.420 Återvinning el. bortskaffning av icke-farligt avfall > 500 ton < 100 000 ton/år. Gäller ej om tillståndsplikt enl annan § i detta kap.	B	2	150		
		90.440 Återvinning el bortskaffande av farligt avfall > 2500 ton/år. Gäller ej om tillståndsplikt enl annan § i detta kap.	A	1	364	364	364
		Sammanlagt		5	147	857	
	Förbränning	90.180-i Förbränning av farligt avfall i samförbränningsanläggning > 10 ton/d eller > 2500 ton/år.	A	1	367	367	367
		90.210-i Förbränning av avfall i en samförbränningsanläggning > 3 ton/h eller >18 000 ton/år men < 100 000 ton/år. Undantag finns.	B	4	147	857	
30 kap. Skjutfält, skjutbanor och sportanläggningar		92.30 Permanent tävlings-, tränings- el. testbana för motorfordon.	C	1	762	762	762
32 kap. Begravningsverksamhet		93.20 Krematorium	B	1	308	308	308